

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	SOCIOLOGIJA				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	<i>HISTORIJA SOCIJALNIH I POLITIČKIH DOKTRINA</i>				
Šifra/kod	FIL SOC 104	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	6
Ciklus studija	I	Semestar	I	Ak. godina	2018/19.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	–				
Jezik izvođenja nastave	BHS				
Nastavnik	Ime i prezime	Docent dr. Vedad Muharemović			
	Kontakt podaci	Kabinet: 59 E-mail: vedad.muharemovic@ff.unsa.ba Telefon: 25 31 19	Termin konsultacija	Ponedjeljak: 9-13	
Saradnik	Ime i prezime				
	Kontakt podaci	Kabinet: E-mail: Telefon:	Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	Predavanja 2 seminar _____; vježbe 2				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Kolegij <i>Historija socijalnih i političkih doktrina</i> koncipiran je kao kondenzirani prikaz najosnovnijih društvenih i političkih teorija za studente sociologije i etnologije. Na kolegiju će se prezentirati najrelevantnije topike koje u povijesno-hronološkom i problematskom smislu imaju odsudan utjecaj na društveno-političke konstrukcije i na razumijevanje tih konstrukcija i povijesnih jedinica u rasponu od antičkog doba, srednjovjekovnog perioda ljudskog mišljenja, renesansnih društveno-političkih konstelacija i društveno-političkih teorija, te modernih i savremenih političkih teorija.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Studenti će biti u stanju razumijevati povijesni, filozofijski, politički i društveni kontekst te osnovne pretpostavke u konstrukciji ljudskih ideja koje su utjecale na klasične i savremene društvene i političke tokove tj. na društvenu stvarnost i njene fenomenalne determinante.				
Ishodi učenja	Od studenta se očekuje da na kritički način poima, razumijeva i valorizira najrelevantnije ideje u oblasti društvene i političke stvarnosti i da na komparativno-kritički način izgradi kompetencije za kontekstualizaciju, kontinuitet i diskontinuitet ljudskih ideja i međuovosnost društvenih, ekonomskih, političkih, kulturalnih, mentalnih i generalno uzevši povijesnih				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Pregled literature, upoznavanje studenata sa režimom izvođenja nastave i obavezama studenata
2.	Predavanje: Smisao proučavanja historije saznanja o čovjeku i društvu -opći aspekti Antičko doba Od nepisanih običaja do pisanih zakona Vježbe: Nerkez Smailagić <i>Historija političkih doktrina</i> , Politička teorija polisa, historijske, političke, socijalne i kulturne pretpostavke razvoja političke filozofije antičke Grčke.
3.	Predavanje: Politička teorija polisa i kozmopolisa Vježbe: Mythos-Logos, Physis-Logos (opće napomene, analiza dijelova Kloskoeve knjige Razvoj Platonove političke filozofije)
4.	Predavanje: Platonovo shvatanje idealne države Vježbe: Analiza knjige II i III Platonove <i>Države</i>
5.	Predavanje: Filozofokratija Vježbe: Analiza V i VII knjige <i>Države</i>
6.	Predavanje: Aristotelova politička filozofija, osnovne teze Vježbe: Analize odabranih poglavlja <i>Politike</i>
7.	Aristotelova klasifikacija tipova političke vladavine Vježbe: Odabrana poglavlja <i>Politike</i>
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Predavanje: Osnovi srednjovjekovne političke teorije Vježbe: Odabrana poglavlja <i>Države</i> i <i>O državi Božjoj</i>
10.	Predavanje: Osnovi renesansne političke teorije Vježbe: Analiza djela <i>Vladar</i> (Machivavelli)
11.	Predavanje: Hobbesova politička filozofija Vježbe: Analiza poglavlja O državi (<i>Levijatan</i>)
12.	Predavanje: Rousseau Vježbe: <i>Društveni ugovor</i> i ekcerpti iz <i>Političkih spisa</i>
13.	Predavanje: Savremene društvene teorije I Vježbe: Rawls: <i>Politički liberalizam</i> (odabrana poglavlja)
14.	Predavanje: Savremene društvene teorije II Kymlicka: <i>Multikulturalno građanstvo</i> (odabrana poglavlja)
15.	Druga pismena provjera znanja

16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	
18.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu

<p>Način izvođenja nastave (oblici i metode)</p>	<p>Predavanja i vježbe (kombinacija demonstracijske i seminarske rasprave, interaktivni i individualni pristup, metode usmenog izlaganja, dijaloška metoda i izvođenje samostalnih vježbi, metoda rada na tekstu)</p>																																
<p>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra</p> <p>(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</p>	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" style="margin-left: auto; margin-right: auto;"> <thead> <tr> <th style="text-align: center;">R. br.</th> <th style="text-align: center;">Elementi praćenja</th> <th style="text-align: center;">Broj bodova</th> <th style="text-align: center;">Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="text-align: center;">1.</td> <td>Aktivnost u nastavi</td> <td style="text-align: center;">5</td> <td style="text-align: center;">5 %</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">2.</td> <td>Seminarski rad</td> <td style="text-align: center;">5</td> <td style="text-align: center;">5 %</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">3.</td> <td>Domaći rad / prezentacija</td> <td style="text-align: center;">10</td> <td style="text-align: center;">10 %</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">4.</td> <td>Prva polusemestralna provjera znanja</td> <td style="text-align: center;">20</td> <td style="text-align: center;">20 %</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">5.</td> <td>Druga pismena provjera znanja</td> <td style="text-align: center;">20</td> <td style="text-align: center;">20 %</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">6.</td> <td>Završni ispit</td> <td style="text-align: center;">40</td> <td style="text-align: center;">40 %</td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: 100 bodova</td> <td style="text-align: center;">100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aktivnost u nastavi evaluira se tokom cijelog semestra te student može na osnovu aktivnog učestvovanja u diskusijama i interpretacijama određenih tema. • Seminarski rad student izrađuje na osnovu formalnih, sadržajnih i metodoloških uvjeta iz određene topike u skladu sa individualnim interesovanjem i kapacitetima. Student određenu temu predlaže predmetnom nastavniku, te ga uz konzultacije izrađuje i predaje u printanoj formi najkasnije do početka decembra 2017. godine. • Domaći rad predstavlja pripremu i izradu određene teme ili određenog poglavlja iz obavezne literature koju potom student prezentira u toku vježbi u formi usmenog izlaganja uz izbor korištenja power-point prezentacije, upotrebe grafoskopa i drugih dostupnih tehničkih pomagala. • Prva polusemestralna provjera znanja izvodi se u toku osme sedmice nastave i obuhvata test od 10 ispitnih pitanja iz tema i oblasti koje su do osme sedmice obrađene kao nastavne jedinice u sklopu predavanja i seminara. • Druga pismena provjera znanja obuhvata test od 10 ispitnih pitanja iz 	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Aktivnost u nastavi	5	5 %	2.	Seminarski rad	5	5 %	3.	Domaći rad / prezentacija	10	10 %	4.	Prva polusemestralna provjera znanja	20	20 %	5.	Druga pismena provjera znanja	20	20 %	6.	Završni ispit	40	40 %	Ukupno: 100 bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																														
1.	Aktivnost u nastavi	5	5 %																														
2.	Seminarski rad	5	5 %																														
3.	Domaći rad / prezentacija	10	10 %																														
4.	Prva polusemestralna provjera znanja	20	20 %																														
5.	Druga pismena provjera znanja	20	20 %																														
6.	Završni ispit	40	40 %																														
Ukupno: 100 bodova			100%																														

	<p>tema i oblasti koje su obrađene kao nastavne jedinice u sklopu predavanja i vježbi u toku druge polovine semestra. Studentu koji iz prve polusemestralne provjere znanja ne prikupi minimalno 10 bodova omogućit će se integralno polaganje pismene provjere znanja koja obuhvata gradivo iz cijelog semestra (prva i druga provjera znanja).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Završni ispit se može organizirati u formi pismene ili usmene provjere znanja iz nastavnih jedinica koje su se obrađivale tokom semestra. • U ovisnosti od broja prikupljenih bodova student dobija ocjenu koja je predviđena dole navedenom skalom ocjenjivanja.
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>
Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <p>Smailagić, N. (1970): <i>Istorija političkih doktrina I</i>. Zagreb: Naprijed.</p> <p>Korać, V. (1990): <i>Istorija društvenih teorija</i>. Beograd: Zavod za udžbenike i nastavna sredstva.</p> <p>Platon (1976): <i>Država</i>. Beograd: BIGZ. Ili Platon (2004): <i>Država</i>. Zagreb: Naklada Jurčić.</p> <p>Aristotel (1988): <i>Politika</i>. Zagreb: Globus.</p> <p>Augustin, A. (1996): <i>O državi Božjoj</i> (odabrana poglavlja). Zagreb: Kršćanska sadašnjost.</p> <p>Akvinski: <i>Država</i>. Zagreb: Globus, 1990.</p> <p><i>Dodatna</i></p> <p>Hefe, O. (2009): <i>Aristotelova Politika</i>. Beograd: Utopija.</p> <p>Fočo, S. (2000): <i>Čovjek i demokratske promjene</i>. Zenica: Dom štampe.</p> <p>Mićunović, D. (2010): <i>Istorija društvenih teorija I-II</i>. Beograd: Zavod za udžbenike.</p>
Napomene	<p>_____</p>

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	SOCIOLOGIJA				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	HISTORIJA SOCIJALNIH I POLITIČKIH DOKTRINA - I				
Šifra/kod	FIL SOC 102	Status (obavezni ili izborni)	Obavezni	ECTS	7
Ciklus studija	I	Semestar	I	Ak. godina	2018/19.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	–				
Jezik izvođenja nastave	BHS				
Nastavnik	Ime i prezime	Docent dr. Vedad Muharemović			
	Kontakt podaci	Kabinet: 59 E-mail: vedad.muharemovic@ff.unsa.ba Telefon: 25 31 19	Termin konsultacija	Ponedjeljak: 9-13	
Saradnik	Ime i prezime				
	Kontakt podaci	Kabinet: E-mail: Telefon:	Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	Predavanja 3; seminar _____; vježbe 3				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	<p>Kolegij se bavi analizom i osnovnom interpretacijom geneze socijalne i političke misli i učenja u antičkoj Grčkoj i srednjovjekovnoj tradiciji Zapada i nekim orijentalnim doktrinama. Neke od tema uključuju: pretpostavkame zasnivanja Platonove filozofokratije i doktrine sofista i Sokrata. Etičko-politički relativizam (physis-nomos, mythos-logos). Platonova koncepcija države i vlasti. Pojam pravičnosti kod Platona. Kralj-filozof kao personifikacija zakona (sloboda utemeljena na umnosti i spoznaje najviše ideje dobra). Političke prilike stare Grčke. Aristotelova koncepcija čovjeka kao zoon politikona. Podjela vlasti i struktura zakona kod Aristotela. Sinteza etičkog i političkog u Antici. Ispravni i izopačeni oblici vladavine. Značaj Rimskog prava. Ideja kozmopolisa. Religijske osnove u konstituciji politike i socijalnog sistema srednjeg vijeka. Civitas Dei-Civitas Terrenae s. Diaboli. Politička filozofija T. Aquinatusa. Osnove poimanja društva kod Ibn Halduna</p>				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Upoznati studente prve godine studija sa idejama poznatih mislilaca, od antičkog perioda do srednjovjekovnog doba koji su povijesno utjecali na formiranje socijalne i političke strukture Zapada i				

	mišljenja uopće.
Ishodi učenja	Od studenata se očekuje da razumije i kritički valorizira povijejsnofilozofijski, društveni i politički kontekst antičkog i srednjovjekovnog svijeta kao i da stekne osnovne komparativne, tradicijske i kontekstualne determinante o načinu kreiranja mentalnih, političkih, kulturnih i povijesnih konstrukcija modernog i savremenog doba.

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Pregled literature, upoznavanje studenata sa režimom izvođenja nastave i obavezama studenata
2.	Predavanje: Smisao proučavanja historije saznanja o čovjeku i društvu -opći aspekti Antičko doba Od nepisanih običaja do pisanih zakona Vježbe: Nerkez Smailagić <i>Historija političkih doktrina</i> , Politička teorija polisa, historijske, političke, socijalne i kulturne pretpostavke razvoja političke filozofije antičke Grčke.
3.	Predavanje: Politička teorija polisa Vježbe: Mythos-Logos, Physis-Logos (opće napomene, analiza dijelova Kloskoeve knjige Razvoj Platonove političke filozofije)
4.	Predavanje: Platonovo shvatanje kalipolisa Vježbe: Analiza knjige II Platonove Države
5.	Predavanje: Apetitivni i Voljni dio duše kod Platona Svjetski građanin i univerzalna zajednica Vježbe: Analiza III i IV knjige Platonove Države
6.	Predavanje: Platonovo poimanje <i>orthe doksa</i> i <i>orthe episteme</i> Vježbe: Filozofokratija, Dijaloški rad sa studentima u vezi Platonove alegorije o pećini, Liniji i Suncu
7.	Aristotelovo razmišljanje političkog Vježbe: Analiza I knjige Politike

8.	Polusestrialna provjera znanja studenata
9.	Predavanje: Aristotelovo poimanje političkih uređenja Vježbe: Analiza III i IV knjige Politike
10.	Predavanje: Aristotelova kritika Platonovog koncepta zajedništva Vježbe: Analiza II knjige Politike
11.	Predavanje: Koncept građanina u Aristotelovoj političkoj filozofiji, vrlina dobrog građanina vs. vrlina dobrog čovjeka Vježbe: Seminarski rad; prezentacija na zadatu temu i dijalog (Vrline dobrog čovjeka, vrline građanina, tipovi i oblici ispravne i izopačene vladavine, Aristotelovoodređenje basileje i pojam despotikona).
12.	Predavanje: Ideja slobode, ideja grijeha i ideja sreće sv. Pavao Aurelius Augustinus (Aurelije Augustn) Vježbe: O državi Božjoj (odabrana poglavlja)
13.	Predavanje: Thomas Aquinatus (Toma Akvinski) (filozofska i političko-socijalna misao) Vježbe: Odabrana poglavlja <i>Države</i> T. Akvinskog
14.	Predavanje: Ibn Haldunovo razumijevanje prirode ljudskog društva Vježbe: Odabrana poglavlja iz djela <i>Muqaddima</i>
15.	Druga pismena provjera znanja
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Predavanja i vježbe (kombinacija demonstracijske i seminarske rasprave, interaktivni i individualni pristup, metode usmenog izlaganja, dijaloška metoda i izvođenje samostalnih vježbi, metoda rada na tekstu)
---	--

Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:

R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)
1.	Aktivnost u nastavi	5	5 %
2.	Seminarski rad	5	5 %
3.	Domaći rad / prezentacija	10	10 %
4.	Prva polusemestralna provjera znanja	20	20 %
5.	Druga pismena provjera znanja	20	20 %
6.	Završni ispit	40	40 %
Ukupno: 100 bodova			100%

Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:

- Aktivnost u nastavi evaluira se tokom cijelog semestra te student može na osnovu aktivnog učestvovanja u diskusijama i interpretacijama određenih tema.
- Seminarski rad student izrađuje na osnovu formalnih, sadržajnih i metodoloških uvjeta iz određene topike u skladu sa individualnim interesovanjem i kapacitetima. Student određenu temu predlaže predmetnom nastavniku, te ga uz konzultacije izrađuje i predaje u printanoj formi najkasnije do početka decembra 2017. godine.
- Domaći rad predstavlja pripremu i izradu određene teme ili određenog poglavlja iz obavezne literature koju potom student prezentira u toku vježbi u formi usmenog izlaganja uz izbor korištenja power-point prezentacije, upotrebe grafoskopa i drugih dostupnih tehničkih pomagala.
- Prva polusemestralna provjera znanja izvodi se u toku osme sedmice nastave i obuhvata test od 10 ispitnih pitanja iz tema i oblasti koje su do osme sedmice obrađene kao nastavne jedinice u sklopu predavanja i seminara.
- Druga pismena provjera znanja obuhvata test od 10 ispitnih pitanja iz tema i oblasti koje su obrađene kao nastavne jedinice u sklopu predavanja i vježbi u toku druge polovine semestra. Studentu koji iz prve polusemestralne provjere znanja ne prikupi minimalno 10 bodova omogućit će se integralno polaganje pismene provjere znanja koja obuhvata gradivo iz cijelog semestra (prva i druga provjera znanja).
- Završni ispit se može organizirati u formi pismene ili usmene provjere znanja iz nastavnih jedinica koje su se obrađivale tokom semestra.
- U ovisnosti od broja prikupljenih bodova student dobija ocjenu koja je predviđena dole navedenom skalom ocjenjivanja.

Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra

(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)

Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>
Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Lukić, R. (1973): <i>Istorija političkih i pravnih teorija</i>. Beograd: Naučna knjiga. 2. Smailagić, N. (1970): <i>Istorija političkih doktrina I</i>. Zagreb: Naprijed. 3. Korać, V. (1990): <i>Istorija društvenih teorija</i>. Beograd: Zavod za udžbenike i nastavna sredstva. 4. Platon (1976): <i>Država</i>. Beograd: BIGZ. Ili Platon (2004): <i>Država</i>. Zagreb: Naklada Jurčić. 5. Aristotel (1988): <i>Politika</i>. Zagreb: Globus. 6. Augustin, A. (1996): <i>O državi Božjoj</i> (odabrana poglavlja). Zagreb: Kršćanska sadašnjost. 7. Akvinski: <i>Država</i>. Zagreb: Globus, 1990. 8. Ibn Haldun (1982): <i>Muqaddima</i>. Sarajevo: Veselin Masleša.

	<p><i>Dodatna</i></p> <p>Kušar, S. (1996): <i>Srednjovjekovna filozofija</i>. Zagreb: Školska knjiga.</p> <p>Akvinski (1990): <i>Izbor iz djela I-II</i>, Zagreb: Naprijed.</p> <p>Hefe, O. (2009): <i>Aristotelova Politika</i>. Beograd: Utopija.</p> <p>Fočo, S. (2000): <i>Čovjek i demokratske promjene</i>. Zenica: Dom štampe.</p> <p>Mićunović, D. (2010): <i>Istorija društvenih teorija</i> (tom 1). Beograd: Zavod za udžbenike.</p>
Napomene	_____

SYLLABUS

Odsjek	SOCIOLOGIJA				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	METODE I TEHNIKE ZNANSTVENIH ISTRAŽIVANJA				
Šifra/kod	FIL SOC 509	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	9
Ciklus studija	II	Semestar	III	Ak. godina	2018/19.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	–				
Jezik izvođenja nastave	BHS				
Nastavnik	Ime i prezime	Prof. dr. Nijaz Ibrulj			
	Kontakt podaci	Kabinet: 66 E-mail: nijaz.ibrulj@ff.unsa.ba Telefon: 25 31 00	Termin konsultacija	Prema rasporedu	
Saradnik	Ime i prezime	V. ass. Tomislav Tadić, MA			
	Kontakt podaci	Kabinet: 51 E-mail: tomislav.tadic@ff.unsa.ba Telefon: 25 31 00	Termin konsultacija	Prema rasporedu	
Sedmični broj kontakt sati	Predavanja 3 seminar _____; vježbe 3				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Kolegij se bavi analizom i deskripcijom najznačajnijih metoda i tehnika koje se koriste u savremenim znanstvenoistraživačkih djelatnostima s posebnim fokusom na istraživanja u oblasti društvenih znanosti.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Upoznavanje studenata trećeg semestra drugog ciklusa studija sociologije za samostalno kritičko reflektiranje u sferi znanstvenoistraživačkog rada, teorijsko-empirijskih saznanja i razumijevanja principa na kojima se temelji znanstveni rad.				
Ishodi učenja	Od studenata se očekuje da da apsolviranju metodologijske i tehničke aspekte znanstvenoistraživačkog rada kako bi samostalno u okviru istraživačkih projekata, kako individualno tako i grupno, sprovodili istraživanja recentnih i izazovnih društvenih fenomena i time doprinijeli boljem razumijevanju društvene ontologije i društvene fenomenologije i njenih varijabli.				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Pregled literature, upoznavanje studenata sa režimom izvođenja nastave i obavezama studenata
2.	Predavanja: Definiranje znanosti, metodologije i znanstvene prakseologije Vježbe: Analiza eksperpata iz djela Sociološka imaginacija
3.	Predavanja: Metoda kao put do <i>istine</i> i objektivnosti? Vježbe: A. Giddens: New Rules of Sociological Method – dio o socijalnoj fenomenologiji
4.	Predavanja: Priroda znanstvenog metoda Vježbe: Analiza teksta Socijalni konstruktivizam (ekscerpti) (V. Ber)
5.	Predavanja: Klasične faze (od istraživačkih pitanja ka interpretaciji i znanstvenoj verifikaciji) Vježbe: A. Giddens: New Rules of Sociological Method – dio o pozitivističke dileme
6.	Predavanja: Hipoteze i njene varijable Vježbe: Vojin Milić: Sociološki metod - ekscepti
7.	Predavanja: Znanost kao teorija i kao praksa, kao metodologija i kao imaginacija Vježbe: Wright C. Mills: Sociological imagination
8.	Polusestrialna provjera znanja studenata
9.	Predavanja: Metodološki pristup društvenoj stvarnosti Vježbe: Andre Ule: Znanost i Realizam – karakteristike znanstvenog znanja
10.	Predavanja: Znanstveno istraživanje sa elementima falsifikacionizma kao kontrast ortodoksnim i rigidno etabliranim plauzibilitetima klasičnih metodologija Vježbe : Presentacija seminarskih radnji
11.	Predavanja: Kvantitativna metodologija I Vježbe: Znanstveni metod, opravdanje i problem demarkacije (Hume - Russel)
12.	Predavanja: Kvantitativna metodologija II Vježbe: Dancyeva kritike koherentizma
13.	Predavanja: Kvalitativna metodologija (hermeneutičke analize u društvenim znanostima) Vježbe: Presentacija seminarskih radnji
14.	Predavanja: Znanje i propagadna Vježbe: Presentacija seminarskih radnji
15.	Druga pismena provjera znanja
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)

17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Predavanja i vježbe (kombinacija demonstracijske i seminarske rasprave, interaktivni i individualni pristup, metode usmenog izlaganja, dijaloška metoda i izvođenje samostalnih vježbi, metoda rada na tekstu)																																
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="text-align: center;">R. br.</th> <th style="text-align: center;">Elementi praćenja</th> <th style="text-align: center;">Broj bodova</th> <th style="text-align: center;">Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="text-align: center;">1.</td> <td>Aktivnost u nastavi</td> <td style="text-align: center;">5</td> <td style="text-align: center;">5 %</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">2.</td> <td>Seminarski rad</td> <td style="text-align: center;">5</td> <td style="text-align: center;">5 %</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">3.</td> <td>Domaći rad / prezentacija</td> <td style="text-align: center;">10</td> <td style="text-align: center;">10 %</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">4.</td> <td>Prva polusemestralna provjera znanja</td> <td style="text-align: center;">20</td> <td style="text-align: center;">20 %</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">5.</td> <td>Druga pismena provjera znanja</td> <td style="text-align: center;">20</td> <td style="text-align: center;">20 %</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">6.</td> <td>Završni ispit</td> <td style="text-align: center;">40</td> <td style="text-align: center;">40 %</td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: 100 bodova</td> <td style="text-align: center;">100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aktivnost u nastavi evaluira se tokom cijelog semestra te student može na osnovu aktivnog učestvovanja u diskusijama i interpretacijama određenih tema. • Seminarski rad student izrađuje na osnovu formalnih, sadržajnih i metodoloških uvjeta iz određene topike u skladu sa individualnim interesovanjem i kapacitetima. Student određenu temu predlaže predmetnom nastavniku, te ga uz konzultacije izrađuje i predaje u printanoj formi najkasnije do početka decembra 2017. godine. • Domaći rad predstavlja pripremu i izradu određene teme ili određenog poglavlja iz obavezne literature koju potom student prezentira u toku vježbi u formi usmenog izlaganja uz izbor korištenja power-point prezentacije, upotrebe grafoskopa i drugih dostupnih tehničkih pomagala. • Prva polusemestralna provjera znanja izvodi se u toku osme sedmice nastave i obuhvata test od 10 ispitnih pitanja iz tema i oblasti koje su do osme sedmice obrađene kao nastavne jedinice u sklopu predavanja i seminara. 	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Aktivnost u nastavi	5	5 %	2.	Seminarski rad	5	5 %	3.	Domaći rad / prezentacija	10	10 %	4.	Prva polusemestralna provjera znanja	20	20 %	5.	Druga pismena provjera znanja	20	20 %	6.	Završni ispit	40	40 %	Ukupno: 100 bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																														
1.	Aktivnost u nastavi	5	5 %																														
2.	Seminarski rad	5	5 %																														
3.	Domaći rad / prezentacija	10	10 %																														
4.	Prva polusemestralna provjera znanja	20	20 %																														
5.	Druga pismena provjera znanja	20	20 %																														
6.	Završni ispit	40	40 %																														
Ukupno: 100 bodova			100%																														

	<ul style="list-style-type: none"> • Druga pismena provjera znanja obuhvata test od 10 ispitnih pitanja iz tema i oblasti koje su obrađene kao nastavne jedinice u sklopu predavanja i vježbi u toku druge polovine semestra. Studentu koji iz prve polusemestralne provjere znanja ne prikupi minimalno 10 bodova omogućit će se integralno polaganje pismene provjere znanja koja obuhvata gradivo iz cijelog semestra (prva i druga provjera znanja). • Završni ispit se može organizirati u formi pismene ili usmene provjere znanja iz nastavnih jedinica koje su se obrađivale tokom semestra. • U ovisnosti od broja prikupljenih bodova student dobija ocjenu koja je predviđena dole navedenom skalom ocjenjivanja.
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>
Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <p>A. Vujević (2006): Uvođenje u znanstveni rad. Zagreb: Školska knjiga B. M. Cohen, E. Nagel (2006): Uvod u logiku i naučni metod. Beograd: Jasen. T. Khun (2002): Struktura znanstvenih revolucija. Zagreb: Jesenski i Turk. L. Wittgenstein (2007): O izvjesnosti. Zagreb: Globus. K. Popper (1973): Logika naučnog otkrića. Beograd. Nolit. H. Poincare (1989): Znanost i hipoteza. Zagreb: Globus. A. Ule (1996): Znanost i realizam. Zagreb. Hrvatsko filozofsko društvo.</p>

	<p><i>Dodatna</i></p> <p>A. Giddens (1993): <i>New Rules of Sociological Method</i>. Cambridge-Malden Polity Press</p> <p>Pojman. P. L. (2003): <i>The Theory of Knowledge</i>. Thomson Learning – Wadsworth.</p> <p>Kaplan. D (2004): <i>The SAGE Handbook of Quantitative Methodology for the Social Sciences</i>. University of Wisconsin.</p>
Napomene	_____

SYLLABUS

Odsjek	SOCIOLOGIJA				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	DEMOGRAFIJA				
Šifra/kod	FIL SOC 204	Status (obavezni ili izborni)	Obavezni	ECTS	6
Ciklus studija	Prvi ciklus studija	Semestar	III	Ak. godina	2018/19
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta					
Jezik izvođenja nastave	Bosanski				
Nastavnik	Ime i prezime	Dr.sci.Fikret Bećirović			
	Kontakt podaci	Kabinet: E-mail: fikretb.unsa@hotmail.com Telefon: 061/792-159	Termin konsultacija	Srijeda 9-10,00h	
Saradnik	Ime i prezime				
	Kontakt podaci	Kabinet: E-mail: Telefon:	Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	predavanja 2 ; seminar _____; vježbe 2				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	<p>Demografija kao matematičko znanje i ilustrovana optika cjelokupne materije o stanovništvu koristeći interdisciplinarni pristup o stanovništvu, usko je povezana sa drugim društvenim, humanističkim, medicinskim i drugim naukama. Demografske informacije: podaci, pokazatelji, tabele, vremenske serije i dr. početna su empirijska evidencija iz koje se zatim biraju uži segmenti i fenomeni, koji se dublje i detaljnije analiziraju povezujući se sa sociologijom, njenim poddisciplinama, kao i sa drugim humanističkim naukama kombinujući kvantitativnu i kvalitativnu metodologiju nastojeći postići egzaktnost prirodnih nauka. U tom smislu demografski podaci ključni su elementi socioloških analiza, istraživanja i projekata, te kao takvi predstavljaju najužu vezu i sintezu sa sociologijom.</p>				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	<ul style="list-style-type: none"> - Steći znanje o stanovništvu / populaciji koja predstavlja bazni elemenat sociološke analize. - Razmatrati demografske procese u kontekstu važnih društvenih tema kao što su urbanizacija, modernizacija, socijalna i profesionalna mobilnost, obrazovanje, zdravlje itd. 				

	<ul style="list-style-type: none"> - Spoznati demografski razvitak stanovništva u svijetu i u Bosni i Hercegovini putem brojnih primjera i konkretnih podataka. - Upoznati stručnu, naučnu i metodičko-didaktičku primjenu kvantitativnih, grafičkih i ostalih demografskih metoda razmatranja razmještaja, dinamike i parcijalnih struktura stanovništva, te različite tehnike budućeg kretanja stanovništva
Ishodi učenja	<p>Studenti će:</p> <ul style="list-style-type: none"> - steći znanja o glavnim teorijskim koncepcijama koji se odnose na stanovništvo; - biti osposobljeni za samostalno interpretiranje nalaza različitih studija o demografskim pojavama i procesima; <ul style="list-style-type: none"> - moći analizirati i komparirati podatke iz relevantnih izvora kao što su popis i registar stanovništva, vitalna statistika, ankete itd

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	<p>Uvodno predavanje: Šta je demografija? Uvod u predmet: demografija kao nauka; predmet i metode demografije; veza s drugim naukama Teorijski pogledi na razvoj stanovništva. Vježbe: Upoznavanje studenata s koncepcijom izvođenja vježbi. Uvod u predmet: temeljni demografski pojmovi</p>
2.	<p>Pojam i značaj stanovništva: Osnovne jedinice u istraživanju stanovništva. Izvori podataka o stanovništvu Vježbe: Značaj popisa stanovništva. Izbor tema za studentske prezentacije, diskusija I zaduženja</p>
3.	<p>Razmještaj svjetskog stanovništva: Razmještaj stanovništva u svijetu - kontinentalne i regionalne razlike. Gustoća naseljenosti – kategorizacija i problem prenaseljenosti. Optimalna naseljenost Vježbe: Gustoća naseljenosti; Razmještaj stanovništva svijeta – vizualna predodžba. Studentske prezentacije i diskusija povodom zadanih tema . Demografski zadaci na izračunavanju koeficijenta maskuliniteta, feminiteta</p>
4.	<p>Urbanizacija: pojam, karakteristike, podjela i faze. Vježbe: Urbanizacija: definicija, podjela i faze. Studentske prezentacije i diskusija povodom zadane teme. Odnos urbanog i ruralnog u BiH</p>
5.	<p>Razvoj stanovništva svijeta i Bosne i Hercegovine: Opći pregled razvoja naseljenosti - od starih civilizacija do savremenog perioda. Stanovništvo Bosne i Hercegovine. Ocjena sadašnjeg i budućeg razvoja stanovništva u Bosni i Hercegovini Vježbe: Historijat popisa stanovništva u BiH; Okolnosti i faktori koji su utjecali na kretanje svjetskog stanovništva. Studentske prezentacije i diskusija povodom zadane teme. Izračunavanje ukupnog i godišnjeg prirasta između popisa</p>
6.	

	Razvoj stanovništva svijeta i Bosne i Hercegovine: Opći pregled razvoja naseljenosti - od starih civilizacija do savremenog perioda. Stanovništvo Bosne i Hercegovine. Ocjena sadašnjeg i budućeg razvoja stanovništva u Bosni i Hercegovini Vježbe; Izračunavanje koeficijenta općeg prirasta, nataliteta, fertiliteta i mortaliteta
7.	Opće karakteristike procesa demografske tranzicije ; Tok demografske tranzicije u BiH. Izračunavanje nataliteta, fertiliteta, fekunditeta, nupcijaliteta i divorcijaliteta Pokazatelji sastava stanovništva prema spolu: koeficijent maskuliniteta i koeficijent feminiteta – primjer izračunavanja; Tipovi i analitički pokazatelji starosne strukture stanovništva. Studentske prezentacije i diskusija
8.	Polusestrialna provjera znanja studenata
9.	Ukupno (opće) kretanje stanovništva: Prikaz ukupnog kretanja broja stanovnika i pokazatelji promjena. Vježbe: Pokazatelji promjena u ukupnom broju stanovnika: međupopisna promjena u broju stanovnika; stopa ukupne promjene (porasta ili pada) broja stanovnika u međupopisnom razdoblju – primjer izračunavanja. Studentske prezentacije i diskusija
10.	Prirodno kretanje stanovništva (I dio): Pokazatelji prirodnog kretanja stanovništva. Apsolutni i relativni izraz nataliteta. Faktori koji djeluju na natalitet. Natalitet u svijetu i Bosni i Hercegovini Izračunavanje prirodnog kretanja kroz popise. stanju: opća stopa nupcijaliteta i opća stopa divorcijaliteta – primjer izračun. Ekonomska struktura stanovništva. Studentske prezentacije i diskusija
11.	Prirodno kretanje stanovništva (II dio): Stope fertiliteta (ostvarene plodnosti). Opća i specifične stope fertiliteta prema dobi. Faktori koji utječu na fertilitet. Sociološki aspekt fertiliteta Vježbe: Temeljna demografska jednačina; Pokazatelji prirodne promjene: stopa prirodnog prirasta i vitalni indeks – primjer izračunavanja. Studentske prezentacije i diskusija
12.	Prirodno kretanje stanovništva (III dio): Smrtnost – mortalitet. Opća i specifične stope smrtnosti. Vjerojatnost doživljenja i smrti. Faktori koji utječu na mortalitet (smrtnost). Smrtnost dojenčadi. Smrtnost u svijetu i Bosni i Hercegovini Vježbe: Pokazatelji nataliteta i fertiliteta - primjer izračunavanja; Tablice fertiliteta; Studentske prezentacije i diskusija
13.	Mehaničko kretanje stanovništva (migracije): Teoretski pristupi razmatranja migracijskih kretanja. Tipovi migracijskih kretanja. Migracije u svijetu i Bosni i Hercegovini. Faktori koji djeluju na migracije. Metode za ocjenu budućih migracija. Vježbe: Opća i specifične stope mortaliteta / smrtnosti - primjer izračunavanja; Tablice smrtnosti; Studentske prezentacije i diskusija
14.	Populacijska / porodična politika: Pojam, značaj i tipovi populacijske politke. Mjere kojima se provodi populacijska/porodična politika u razvijenim zemljama i zemljama u razvoju Vježbe: Pokazatelji migracija – primjer izračunavanja emigracije, imigracije i bruto migracije. Studentske prezentacije i diskusija
15.	Strukture stanovništva (I dio): Starosno-spolna struktura stanovništva Bračna struktura stanovništva. Strukture stanovništva (II dio): Socioekonomske strukture stanovništva Kulturoantropološke strukture stanovništva.

	Vježbe: Tipovi i modeli populacijske / porodične politike u pojedinim zemljama svijeta
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Predavanje uz učešće Power point prezentacije 40% 2. Vježbe uz učešće Power point prezentacije 40% 3. Interaktivna nastava i vježbe 20% 																																
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="text-align: center;">R. br.</th> <th style="text-align: center;">Elementi praćenja</th> <th style="text-align: center;">Broj bodova</th> <th style="text-align: center;">Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="text-align: center;">1.</td> <td>Aktivnost u nastavi</td> <td style="text-align: center;">10</td> <td style="text-align: center;">10</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">2.</td> <td>Seminarski rad</td> <td style="text-align: center;">10</td> <td style="text-align: center;">10</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">3.</td> <td>Domaći rad/prezentacija</td> <td style="text-align: center;">10</td> <td style="text-align: center;">10</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">4.</td> <td>Prva polusestrialna provjera</td> <td style="text-align: center;">20</td> <td style="text-align: center;">20</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">5.</td> <td>Druga polusestrialna provjera</td> <td style="text-align: center;">20</td> <td style="text-align: center;">20</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">6.</td> <td>Završni ispit</td> <td style="text-align: center;">30</td> <td style="text-align: center;">30</td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: _____ bodova</td> <td style="text-align: center;">100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aktivnost u nastavi evaluira se tokom cijelog semestra te student može na osnovu aktivnog učestvovanja u diskusijama i interpretacijama određenih tema • Seminarski rad student izrađuje na osnovu formalnih, sadržajnih i metodoloških uvjeta iz određene topike u skladu sa individualnim interesovanjem i kapacitetima. Student određenu temu predlaže predmetnom nastavniku, te ga uz konzultacije izrađuje i predaje u printanoj formi najkasnije do početka decembra 2018. godine. • Domaći rad predstavlja pripremu i izradu određene teme ili određenog poglavlja iz obavezne literature koju potom student prezentira u toku vježbi u formi usmenog izlaganja uz izbor korištenja power-point prezentacije, upotrebe grafoskopa i drugih dostupnih tehničkih pomagala. • Prva polusestrialna provjera znanja izvodi se u toku osme sedmice nastave i obuhvata test od 10 ispitnih pitanja iz tema i oblasti koje su do osme sedmice obrađene kao nastavne jedinice u sklopu predavanja i seminara. • Druga pismena provjera znanja obuhvata test od 10 ispitnih pitanja iz tema i oblasti koje su obrađene kao nastavne jedinice u sklopu predavanja i vježbi u toku druge polovine semestra. Studentu koji iz prve polusestrialne provjere znanja ne prikupi minimalno 10 bodova omogućit će se integralno polaganje pismene provjere znanja koja obuhvata gradivo iz cijelog semestra (prva i druga provjera znanja). • Završni ispit se može organizirati u formi pismene ili usmene provjere znanja iz nastavnih jedinica koje su se obrađivale tokom semestra. 	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Aktivnost u nastavi	10	10	2.	Seminarski rad	10	10	3.	Domaći rad/prezentacija	10	10	4.	Prva polusestrialna provjera	20	20	5.	Druga polusestrialna provjera	20	20	6.	Završni ispit	30	30	Ukupno: _____ bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																														
1.	Aktivnost u nastavi	10	10																														
2.	Seminarski rad	10	10																														
3.	Domaći rad/prezentacija	10	10																														
4.	Prva polusestrialna provjera	20	20																														
5.	Druga polusestrialna provjera	20	20																														
6.	Završni ispit	30	30																														
Ukupno: _____ bodova			100%																														

	<ul style="list-style-type: none"> • U ovisnosti od broja prikupljenih bodova student dobija ocjenu koja je predviđena dole navedenom skalom ocjenjivanja. <p>NAČIN PROVJERE ZNANJA:</p> <p>I. Student u toku nastavnog procesa može prikupiti maksimalno 50 bodova i to na osnovu gore pomenutih aktivnosti:</p> <p>II. OSMA SEDMICA: Provjera znanja studenata; Test se sastoji od 10 ispitnih pitanja i svako se boduje sa maksimalna 2, 5 boda (minimalna jedinica bodovanja je 0, 5). Ukupan broj bodova po testu je 25. Da bi dobio prolaznu ocjenu student mora prikupiti najmanje 13 bodova. Klasifikacija bodova i ocjena je sljedeća: 13 bodova = ocjena šest (6); 15 bodova = ocjena (7); 20 bodova = ocjena (8); 23 boda = ocjena(9); 25 bodova = ocjena (10).</p> <p>III. 16. SEDMICA: Uslov za polaganje završnog ispita je položen test I (test u osmoj sedmici nastave). Bodovanje završnog ispita identično je bodovanju testa I.</p> <p>IV. POPRAVNI ISPIT sastoji se od 20 ispitnih pitanja i svako se boduje sa maksimalnih 2, 5 boda (minimalna jedinica bodovanja je 0, 5). Ukupna broj bodova je 50. Da bi dobio prolaznu ocjenu student mora prikupiti najmanje 26 bodova. Klasifikacija bodova i ocjena je sljedeća: 26 -30 bodova = ocjena šest (6); 30 -35 bodova = ocjena sedam (7); 35 – 40 bodova = ocjena (8); 40 – 45 bodova = ocjena devet (9); 45 – 50 bodova = ocjena deset (10). Integralnom ispitu pristupaju studenti koji na testu I (osma sedmica nastave) i testu II (16. sedmica nastave) nisu prikupili minimalno po 13 bodova.</p> <p>Napomena:</p>
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;</p> <p>b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;</p> <p>c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;</p> <p>d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;</p> <p>e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda;</p> <p>f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>

Literatura	<p><i>Obavezna:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Nejašmić, Ivo (2005) <i>Demogeografija: stanovništvo u prostornim odnosima i procesima</i>. Zagreb: Školska knjiga. 2. Wertheimer-Baletić, Alica (1999) <i>Stanovništvo i razvoj</i>. Zagreb: Mate. 3. Zolić, Hasan (2007) <i>Osnove demografije – skripta</i>. Sarajevo. 4. Bobić, Mirjana (2007) <i>Demografija i sociologija: veza ili sinteza</i>. Beograd: Službeni glasnik
	<p><i>Dodatna:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bošnjović, Ilijas, Pobrić, Alma i dr. (2000) <i>Stanovništvo Bosne i Hercegovine-demografski razvoj u multietničkom društvu</i>. Međunarodni forum Bosna, Sarajevo. 2. Pobrić, Alma (2002) Osnovne značajke i posljedice migracijskih kretanja u Bosni i Hercegovini. <i>Migracijske i etničke teme</i>. Institut za migracije i narodnosti. Zagreb. 3. Zolić, Hasan (2007) <i>Osnove demografije – skripta</i>. Sarajevo. 5. Zolić, Hasan i Emirhafizović, Mirza (2008) Ciljevi i značaj popisa stanovništva s posebnim osvrtom na BiH. <i>Godišnjak 2008, BZK Preporod</i>. Sarajevo, 2008, 7-19. 6. Emirhafizović, Mirza i Zolić, Hasan (2009) Populacijska / porodična politika u Bosni i Hercegovini i odabranim evropskim zemljama. <i>Godišnjak 2008/2009</i>, Fakultet političkih nauka Sarajevo, 2009, 165-181. 7. Emirhafizović, Mirza (2011) <i>Utjecaj imigracija na demografske trendove zemalja Evropske unije s posebnim osvrtom na Austriju</i>. Godišnjak Fakulteta političkih nauka, Sarajevo, broj 5-6/2010/2011, str. 193-207. 8. Friganovnić, Mladen (1990) <i>Demogeografija: stanovništvo svijeta</i>. Zagreb: Školska knjiga. Breznik, Dušan (1982) <i>Demografija - analiza, metodi i modeli</i>. Beograd: Naučna knjiga. 9. Macura, Miloš (1997) <i>Stanovništvo i razvoj</i> (izabrani radovi). Beograd: Zavod za udžbenike i nastavna sredstva. 10. Bošnjović, Ilijas (1990) <i>Demografska crna jama: nova zamka industrijskog društva</i>. Sarajevo: Veselin Masleša. 11. Philipov, Dimiter, Liefbroer, Aart C., Billari, Francesco C. (ur.). (2006) <i>Postponement of Childbearing in Europe</i>, <i>Vienna Yearbook of population research</i>, Vol. 2006 Vienna: Vienna Institute of Demography. 12. Gauthier, Anne H., Philipov, Dimiter (ur.).(2008) <i>Can policies enhance fertility in Europe?</i>, <i>Vienna Yearbook of population research</i>, Vol. 2008, Vienna: Vienna Institute of Demography. 13. Agencija za statistiku BiH (2011) <i>Tematski bilten: Demografija</i>. Sarajevo: Agencija za statistiku BiH (dostupno na: http://www.bhas.ba). 14. Grebo, Zlata (1975) <i>Čovjek, rađanje i društvo: socijalna uslovljenost nataliteta i demografska politika u BiH</i>. Sarajevo: Svjetlost.
Napomene	

SYLLABUS

Odsjek	Odsjek za sociologiju				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	ETNOLOGIJA EVROPE				
Šifra/kod	FIL ETN 202	Status (obavezni ili izborni)	Obavezan	ECTS	5
Ciklus studija	I	Semestar	III	Ak. Godina	2018/19.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski				
Nastavnik	Ime i prezime	Doc.dr. Aiša Softić			
	Kontakt podaci	Kabinet:137 E-mail:aisa.softic@ff.unsa.ba Telefon:+387 33 253 251	Termin konsultacija		
Saradnik	Ime i prezime				
	Kontakt podaci	Kabinet: E-mail: Telefon:	Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	predavanja __2__ ; seminar _____ ; vježbe __2__				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Začeci i institucionalizacija etnografije i etnologije u Evropi u 18. stoljeću. Pregled geografskih specifičnosti evropskog kontinenta. Etnologija i naslijeđe velikih evropskih plemena/naroda: 1.Kelti; 2.Germani; 3. Skandinavci; 4. Slaveni; 5. Baltički narodi. Unutarevropske migracije i migracije drugih naroda u Evropu. Sličnosti i različitosti u kulturi i jeziku evropskih naroda. Društvena organizacija. Etnos i etnički identitet. Pitanje srodstva i bračne zajednice. Sličnosti i različitosti narodnih običaja. Mitologija i umjetnost naroda Evrope. Moderna regionalna etnologija u Evropi. Pitanje evropskog nacionalizma. Evropska etnologija u časopisima Folk Life: Journal of Ethnological Studies, Ethnologia Slavica i Ethnologia Balkanica.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Kroz ovaj predmet student treba da stekne osnovna znanja o začecima, razvoju i osnovnim karakteristikama te savremenim tendencijama u evropskoj etnologiji.				
Ishodi učenja	<ul style="list-style-type: none"> - Razumijevanje i prihvatanje kulturne različitosti kao jedne od temeljnih odrednica Evrope, i u tom kontekstu nacionalnih tradicija; - Sticanje znanja o savremenim kretanjima na polju evropske etnologije; - Osposobljavanje studenta za samostalnu analizu i interpretaciju literature; - Razvijanje sposobnosti kritičkog promišljanja 				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Upoznavanje studenata sa sadržajem predmeta i koncepcijom vježbi
2.	Evropa - od Homo Erectusa do modernog čovjeka (Bahn)
3.	Evropa i njeni narodi u ranim pisanim izvorima (Kiznije) Vježbe: Paul G. Bahn, Arheologija. Tragom velikih civilizacija. – analiza odabranih dijelova
4.	Etnologija u Evropi- geneza (Poarije, Bošković) Vježbe: Herodotova Istorija – odabrani dijelovi (diskusija)
5.	Identitet i njegova zagonetka (Kiznije, Frejzer) Vježbe: Antropološki film o životu Laponaca – gledanje i diskusija
6.	Etnologija i naslijeđe velikih evropskih plemena/naroda – Kelti, Germani, Skandinavci (Kiznije) Vježbe: Krauze, Kelti. Istorija i mit o jednom zagonetnom narodu. Analiza odabranih poglavlja
7.	Etnologija i naslijeđe velikih evropskih plemena/naroda - Slaveni, Baltički narodi (Kiznije) Vježbe: Analiza odabranih priloga iz časopisa Kodovi slovenskih kultura
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Migracije – pojam, određenje i karakter (Heršak, Lee, Brettell i Hollifield, Jonjić) Vježbe: Čapo Žmegač, Različiti pristupi povratnim migracijama: primjer Hrvatske - analiza teksta
10.	Evropa u kontekstu migracija i njihov odraz u etnologiji (Bauzinger) Vježbe: Povrzanović Frykman, Povezati mjesta, izdržati udaljenost: iskustva i implikacije transmigrantskih putovanja - diskusija
11.	Jezik i kultura evropskih naroda (Gluhak, Sykes)

	Vježbe: Sykes, Sedam Evinih kćeri – čitanje i diskusija (odabrani dijelovi)
12.	Društvena organizacija. Pitanje srodstva i bračne zajednice (St. Erlich)
	Vježbe: Vera St. Erlich, U društvu sa čovjekom – analiza odabranih poglavlja
13.	Običaji kao etnološka tema – evropski kontekst (Kiznije, Belaj)
	Vježbe: Tihomir. R. Đorđević, Nekoliki samrtni običaji u Južnih Slovena - diskusija
14.	Mitologija i umjetnost naroda Evrope (Kiznije)
	Vježbe: Bratić, Bučna bića noćne tišine – analiza
15.	Moderna regionalna etnologija u Evropi. Pitnje evropskog nacionalizma. (Bauzinger, Sulima)
	Vježbe: Bauzinger, „Tradicije koje su izbeglice donele“. U: Etnologija. Od proučavanja starine do kulturologije. - diskusija.
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Uz obavezan dio nastave, koji se sastoji iz predavanja i vježbi, koristiće se i prezentacija uz upotrebu savremenih tehnologija, zatim analiza, diskusija i rasprava.
---	---

Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:

R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)
1.	Redovno prisustvo	10	10%
2.	Aktivnost na predavanjima i časovima vježbi	20	20%
3.	Polusemestralna provjera znanja	35	35%
4.	Završna provjera znanja	35	35%
Ukupno: <u>100</u> bodova			100%

Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra

(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)

Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:

- Redovno prisustvo predavanjima i vježbama;
- Aktivno učešće u diskusijama; pokazivanje inicijative;
- Polusemestralni ispit;
- Završni pismeni ispit.

Napomena:

Skala ocjenjivanja

Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:

- a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;
 b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;
 c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;
 d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;
 e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda;
 f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.

Literatura

Obavezna.

1. Ž. Kiznija, Etnologija Evrope. Beograd, 1996.
2. Đ. Kokjara, Istorija folkloru u Evropi. Beograd, 1985.
3. B. Bratanić, „Pogled na 200 godina etnološke znanosti“. Izvještaj HED 5-6, str. 5-47,. Zagreb, 1976.
4. B.Sykes, Sedam Evinih kćeri: genetička povijest Europljana. Zagreb, 2002.
5. Gluhak, Hrvatski etimološki rječnik (Pregled jezika svijeta, str.15-110). Zagreb, 1993.
6. Journal Anthropological Quartely No. 3, 1963. Europe and It's Cultures. (Special Issuse)
7. R. G. Lathman, The Ethnology of Europe. (besplatno na Google books). 1852.
8. H. V. Vermeulen, „Origins and Institutionalization of Ehnology and Ethnografhy in Europe and USA, 1771 – 1845“. U: Fieldwork and Footnotes : Studies in the History of European Anthropology. 1995. Routledge
9. E. Heršak (ur.), Leksikon migracijskog i etničkog nazivlja. Zagreb, 1998.
10. P. Jonjić, Teorijski aspekti proučavanja migracija:kritički pregled literature. Migracijske teme 1, str. 63.75. Zagreb, 1985.

Dodatna

1. P. G. Bahn, Arheologija. Tragom velikih civilizacija. Rijeka, 2006
2. V. St. Erlich, U društvu sa čovjekom. Tragom njegovih kulturnih i socijalnih tekovina. Zagreb,1978.
3. R. Sulima, Antropologija svakodnevice. Beograd, 2005.
4. S. Tolstoj i Lj. Radenković(redaktori). Slovenska mitologija. Enciklopedijski rečnik. Beograd, 2001.
5. R.T. Anderson, Moder Europe: An Anthropological Perspective. 1973.
6. A. Gingrich, „Frontier Myths of Orientalism: The Muslim Woprl in Public and Popular Cultures of Central Europe“. U: Mediterranean Ethnologichal Summer School, Vol 2. Ur. Bojan Baskar i Borut Brumen. Ljubljana 1996, str. 99-127.
7. K. Koser, International Migration. A Very Short Introduction. Oxford University Press. New Xork, 2007.
8. A. Bošković, Kratak uvod u antropologiju. Zagreb, 2010.
9. A. Krauze, Istorija i mit o jednom zagonetnom narodu. Beograd, 2013.

Napomene	Sva obavezna i dodatna literatura, ukoliko ne bude postojala u biblioteci Fakulteta, biće studentima stavljena na raspolaganje od strane predmetnog nastavnika.

SYLLABUS

Odsjek	Odsjek za sociologiju				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	ETNOLOGIJA U BiH od 1945. do danas				
Šifra/kod	FIL ETN 203	Status (obavezni ili izborni)	obavezan	ECTS	5
Ciklus studija	I	Semestar	III	Ak. godina	2018/19.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski				
Nastavnik	Ime i prezime	Doc.dr. Aiša Softić			
	Kontakt podaci	Kabinet:137 E-mail:aisa.softic@ff.unsa.ba Telefon:+387 33 253 251	Termin konsultacija		
Saradnik	Ime i prezime				
	Kontakt podaci	Kabinet: E-mail: Telefon:	Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	predavanja __2__ ; seminar _____ ; vježbe __1__				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Predmet će biti koncipiran iz dvije cjeline – prva će se fokusirati na prve prave etnološke radove u BiH i pionire etnološke nauke kod nas, a druga će se bazirati na predstavljanju karaktera rada na polju etnologije od kraja šezdesetih godina 20. stoljeća pa nadalje, s naglaskom na ekipni terenskoistraživački rad i objavljene rezultate takvog rada. Posebno će biti posvećena pažnja onim autorima kojima pripada značajno mjesto u razvoju etnologije u BiH, pa i šire.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Predmet treba da upozna studente sa karakterom institucionalnog bavljenja etnologijom u Bosni i Hercegovini od sredine 20. stoljeća pa do danas.				
Ishodi učenja	<ul style="list-style-type: none"> - Sticanje neophodnih znanja koji se tiču etnologije u BiH od sredine 20. stoljeća pa do savremenosti; - Uočavanje osobenosti etnološkog rada na području BiH i njegovo smještanje u širi (regionalni) okvir; - Osposobljavanje studenta za samostalnu analizu i interpretaciju literature; - Razvijanje sposobnosti kritičkog promišljanja. 				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Upoznavanje studenata sa sadržajem predmeta i koncepcijom vježbi
2.	Etnologija u Bosni i Hercegovini u periodu Drugog svjetskog rata (Glasnik Zemaljskog muzeja BiH, Spomenica stogodišnjice rada Zemaljskog muzeja) Vježbe: H. Kreševljaković, „Vareš kao glavno središte gvozdenog obrta u BiH do 1891.“ – analiza teksta
3.	Osnovne karakteristike etnološkog rada u BiH u prvim godinama nakon Drugog svjetskog rata (M. S. Filipović, Spomenica stogodišnjice rada Zemaljskog muzeja) Vježbe: M. S. Filipović, „Tragovi Perunovog kulta kod Južnih Slovena“ – analiza teksta
4.	Izučavanje seoske kulture kao odraz evropskog shvaćanja Drugog (Poarije, Filipović- Fabijanić) Vježbe: A. Kalmeta „O seljačkom lončarstvu u zapadnoj i srednjoj Bosni“ – uporedna analiza teksta
5.	Prvi školovani etnolozi u BiH i njihov rad (Spomenica stogodišnjice rada Zemaljskog muzeja, Glasnik Zemaljskog muzeja – odgovarajuće sveske) Vježbe: Z. Marković, „Izrada češljeva, čibuka i svirala u Goduši kod Visokog “ – analiza (s posebnim osvrtom na kontinuitet spomenute prakse)
6.	Terenskoistraživački rad na polju etnologije u prvim decenijama nakon Drugog svjetskog rata (Spomenica, Glasnik Zemaljskog muzeja – odgovarajuće sveske) Vježbe: Posjeta savremenim majstorima tradicionalnih muzičkih instrumenata u Goduši kod Visokog
7.	Rade Uhlik i njegov rad na izučavanju romske kulture i jezika (Spomenica stogodišnjice rada Zemaljskog muzeja Bosne i Hercegovine – odabrani dijelovi) Vježbe: R. Uhlik i Lj. Beljkašić „Neka vjerovanja Cigana čergaša“ – analiza
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Etnološki rad na polju materijalne kulture u periodu 1945.-1990. (GZM, Spomenica, Godišnjak Centra za balkanološka istraživanja) Vježbe: <i>Etnološka i folkloristička ispitivanja u Livanjskom polju</i> – analiza odabranih priloga iz domena tradicionalne materijalne kulture

10.	Tradicionalna duhovna kultura BiH u etnološkom obzorju (Filipović, GZM, Spomenica)
	Vježbe: Š. Kulišić, Matrilokalni brak i materinska filijacija u narodnim običajima Bosne i Hercegovine i Dalmacije – diskusija
11.	Karakteristike monografskih etnoloških istraživanja u BiH u periodu 1945.- 1990. (GZM, Spomenica, Godišnjak Centra)
	Vježbe: <i>Etnološko-folkloristička istraživanja u Žepi</i> – diskusija
12.	Etnološka istraživanja u BiH: BiH kako evropski Drugi (Bringa, Čulinović-Konstatinović, Grbić)
	Vježbe: M. Petrić, O migracijama stanovništva u BiH. Doseljavanje i unutrašnje migracije.
13.	Etnologija i rat (Jambrošić-Kirin)
	Vježbe: Posjeta Muzeju ratnog djetinjstva
14.	Etnološki rad u BiH na početku 21. stoljeća
	Vježbe: Glasnik ZM, sv. Etnologija, 2013. – analiza odabranih priloga
15.	Etnologija i/ili antropologija – budućnost etnologije u BiH
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Uz obavezan dio nastave, koji se sastoji iz predavanja i vježbi, koristiće se i prezentacija uz upotrebu savremenih tehnologija, zatim analiza, diskusija i rasprava.
---	---

Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:

R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)
1.	Redovno prisustvo	10	10%
2.	Aktivnost na predavanjima i časovima vježbi	20	20%
3.	Polusemestralna provjera znanja	35	35%
4.	Završna provjera znanja	35	35%
Ukupno: <u>100</u> bodova			100%

Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra

(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)

Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:

- Redovno prisustvo predavanjima i vježbama;
- Aktivno učešće u diskusijama; pokazivanje inicijative;
- Polusemestralni ispit;
- Završni pismeni ispit.

Napomena:

Skala ocjenjivanja

Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:

- a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;
 b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;
 c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;
 d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;
 e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda;
 f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.

	<p><i>Obavezna.</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Glasnik Zemaljskog muzeja BiH (od 1954. do danas) 2. Spomenica stogodišnjice rada Zemaljskog muzeja Bosne i Hercegovine 1888.-1988. (odabrana poglavlja) 3. M.S. Filipović, Etnološki (etnografski) rad u Bosni i Hercegovini, Sarajevo, 1955:210-216. 4. R. Filipović – Fabijanić, Kratak pregled i karakter etnološkog rada u Bosni i Hercegovini u vremenu 1845.-1969. Radovi I. Zenica, 1970:155-160 5. Lj. Beljkić – Hadžidedić, Razvojne tendencije u etnologiji u SR Bosni i Hercegovini. Pregled. Sarajevo, juli-avgust 1984, god.LXXIV, br.7-8:867-875.
Literatura	<p><i>Dodatna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Tone Bringa, Biti musliman na bosanski način. Sarajevo, 1997. 2. Svanibor Pettan, Making the refugee experience different:“Azra“ and the Bosnians in Norway. U: War, exile, everyday life: Cultural perspectives. Renata Jambrošić Kirin and Maja Povrzanović (eds.). Institute of Ethnology and Folklore Research. Zagreb, 1996, str.245-255. 3. Mart Bax, Mass Graves, Stagnating Identification and Violence in Bosnia, Anthropological Quarterly 70 (1), 1997. 4. Ivana Maček, War Within Everyday Life in Sarajevo under Siege. Acta Univeritatis Upsaliensis. Uppsala Studies in Cultural Anthropology 29, 2000. 5. Torsten Kolind, Non-ethnic Condemnation in Post-War Stolac: An Ethnographic Case-Study from bosnia-Herzegovina. U: The Balkan in Focus. Cultural Boundaries in Europe. Sanimir Resic and Barbara Torquist-Plewa (eds.). Nordic Academic Press. Lund, 2002. 6. Maja Povrzanović- Frykman; The War and after. On War-Relatd Anthropological Research in Croatia and Bosnia-Herzegovina. Etnološka tribina 26, Vol.33, str.55-74. Zagreb, 2003.

Napomene

Sva obavezna i dodatna literatura, ukoliko ne bude postojala u biblioteci Fakulteta, biće studentima stavljena na raspolaganje od strane predmetnog nastavnika.

SYLLABUS

Odsjek	ODSJEK ZA SOCIOLOGIJU				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	SOCIOLOGIJA KONFLIKATA (FIL SOC 408)				
Šifra/kod	FIL SOC 408	Status (obavezni ili izborni)		ECTS	6ECTS (studijska grupa: Sociologija)
Ciklus studija	II. Ciklus	Semestar	I	Ak. god.	2018/2019
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema				
Jezik izvođenja nastave	BOSANSKI JEZIK				
Nastavnik	Ime i prezime	DOC. DR. ADNAN FOČO			
	Kontakt podaci	Kabinet: 51/I E-mail: adnan.foco@ff.unsa.ba Telefon: 033 253 254	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija	
Saradnik	Ime i prezime				
	Kontakt podaci	Kabinet: E-mail: Telefon:	Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	Studijska grupa: Sociologija: predavanja 2 ; vježbe 2				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Odrediti prirodni karakter sociologije konflikata, njegove oblike manifestacije. Posebno je cilj obraditi teorijski pristup konfliktima polazeći od rata kao najtežeg oblika društvenog konflikta pa do industrijskih konflikata, te unutargrupnih i međugrupnih konflikata. U elaboraciji tipova i vrsta konflikata poseban aspect će se posvetiti definiranju i određivanju prirode i karaktera nacionalnih konflikata s posebnim osvrtom na stanje i poziciju u Bosni i Hercegovini. U kolegiju će se obraditi novije vrste i oblici konflikata, latentni i manifestni, njihov oblik i sadržina kao i društvene refleksije.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Cilj ovog kolegija je da se studenti upoznaju sa klasičnim i savremenim koncepcijama, oblicima i vrstama konflikata i njihovim manifestacijama u društvu.				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Uvodni čas, upoznavanje studenata sa obavezama i dinamikom realizacije nastave; upoznavanje sa literaturom i strukturom nastavnog predmeta.
2.	Predavanje: Strukturalni principi konfliktnosti i vrste konflikata, klasične teorije konflikata Vježbe: Analiza teksta O konfliktu Georga Simmela
3.	Predavanje: Tipologija konflikata Vježbe: Analiza teksta Manifest komunističke partije K. Marxa i F. Engelsa
4.	Predavanje: Rat kao najteža forma društvenog konflikta, prilozi sociologije vojske i

	rata Vježbe: Žunec: Osnovni koncepti sociološke interpretacije vojske i rata
5.	
	Predavanje: Konflikt kao izraz društvenosti Vježbe: analiza Frisbyjeve interpretacije socijalne filozofije G. Simmela
6.	Predavanje: Individualni konflikti – mikrosociološka analiza Vježbe: Subjekcija individualiteta; norme i vrijednosti društvenog poretka (Judith Butler, Michel Foucault)
7.	Predavanje: Grupni konflikti – makrosociološka analiza Vježbe: Evropska modernost i kriza društvenosti (Analiza poglavlja Anomija: Durkheim O podjeli društvenog rada) Vježbe: prezentacija seminarskih radova
8.	Provjera znanja studenata
9.	Predavanje: Elementi savremenih teorija konflikata Vježbe: Robert Merton : Društvena teorija i društvena struktura (pojam disfunkcije, negativna funkcija, anomija)
10.	Predavanje: Društvo i zločin; biološke, psihološke i sociološke interpretacije Vježbe: Analiza teksta A. Giddensa (poglavlje prestupničko ponašanje i zločin)
11.	Predavanje: Foucaultova kritika modernosti Vježbe: analiza teksta Nadzor i kazna (odabrana poglavlja)
12.	Predavanje: Postmodernističke teorije konfliktnosti Vježbe: Analiza odabranih poglavlja iz djela Classes, Power and Conlict (classical and contemporary debates) Anthonyja Giddensa i Davida Helda (dio I)
13.	Predavanje: Sociologija etniciteta Vježbe: analiza teksta S. Maleševića Sociologije etniciteta
14.	Predavanje: Sociološke i socio-političke eksplikacije bosanskohercegovačke društvene ontologije Vježbe: Analiza odabranih poglavlja djela Ogledi o tranziciji (S. Fočo)
15.	Dopunska predavanja i vježbe
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	
18.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Predavanja i vježbe (kombinacija demonstracijske i seminarske rasprave, interaktivni i individualni pristup, metode usmenog izlaganja, dijaloška metoda i izvođenje samostalnih vježbi, metoda rada na tekstu)
---	--

Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:

R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)
1.	Seminarski rad	10	10
2.	Aktivnost u nastavi	10	10
3.	Domaći rad /prezentacija	10	10
4.	Prisustvo nastavi	20	20
5.	Završni ispit	50	50
Ukupno: 100 bodova			100%

Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra

(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)

Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:

- Aktivnost u nastavi evaluira se tokom cijelog semestra te student može na osnovu aktivnog učestvovanja u diskusijama i interpretacijama određenih tema.
  - Seminarski rad student izrađuje na osnovu formalnih, sadržajnih i metodoloških uvjeta iz određene topike u skladu sa individualnim interesovanjem i kapacitetima. Student određenu temu predlaže predmetnom nastavniku, te ga uz konzultacije izrađuje i predaje u printanojformi najkasnije do početka decembra 2017. godine.
  - Domaći rad predstavlja pripremu i izradu određene teme ili određenog poglavlja iz obavezne literature koju potom student prezentira u toku vježbi u formi usmenog izlaganja uz izbor korištenja power-point prezentacije, upotrebe grafoskopa i drugih dostupnih tehničkih pomagala.
  - Prva polusemestralna provjera znanja izvodi se u toku osme sedmice nastave i obuhvata test od 10 ispitnih pitanja iz tema ioblasti koje su do osme sedmice obrađene kao nastavne jedinice u sklopu predavanja i seminara.
  - Druga pismena provjera znanja obuhvata test od 10 ispitnih pitanja iz tema i oblasti koje su obrađene kao nastavne jedinice u sklopu predavanja i vježbi u toku druge polovine semestra.
- Studentu koji iz prve polusemestralne provjere znanja ne prikupi minimalno 10 bodova omogućit će se integralno polaganje pismene provjere znanja koja obuhvata gradivo iz cijelog semestra (prva i druga provjera znanja).
- Završni ispit se može organizirati u formi pismene ili usmene provjere znanja iz nastavnih jedinica koje su se obrađivale tokom semestra.
  - U ovisnosti od broja prikupljenih bodova student dobija ocjenu koja je predviđena dole navedenom skalom ocjenjivanja.

Napomena: Provjera znanja vršit će se u skladu sa važećim zakonom i Odlukom NNV-a.

Skala ocjenjivanja

Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:

- 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;
- 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;
- 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;
- 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;
- 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda;
- 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.

Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. S. Fočo: Jugoslovenski haos i bosanska tragedija. Sarajevo:Svjetlost, 1994. 2. S. Fočo: Štrajk između iluzije i zbilje. Beograd: Radnička štampa, 1989. 3. Salih Fočo: Ogledi o tranziciji. Zenica: Dom Štampe, 2005. 4. G. le Bon: Psihologija gomile. Zagreb: Globus, 1989. 5. A. Touraine: Sociologija društvenih pokreta. Beograd: Radnička štampa, 1983. 6. V. I. Lenjin: Imperijalizam kao najviši stadij kapitalizma. Sarajevo: Svjetlost, 1976. 7. S. Malešević: Sociologija rata i nasilja. Zagreb: Jesenski i Turk, 2011. 8. K. N. Waltz: Čovjek, država i rat, Teorijska analiza. Zagreb: Barbat, 1998. 9. A. Touraine: Kritika modernosti. Zagreb: Politička kultura, 2007. 10. E. Todd : Kraj imperija, Ogled o raspadu američkog sustava. Zagreb: Masmedia, 2004. 11. M. Howard: Rat u europskoj povijesti. Zagreb: Srednja Europa, 2002.
	<p><i>Dodatna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. R. Dahrendorf: The Modern Social Conflict. University of California Press, 1988. 2. A. Giddens: The Nation-State and Violence. University of California Press, 1987. 3. R. Collins: Four Sociological Traditions. New York, Oxford: OUP, 1994.
Napomene	

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	ODSJEK ZA SOCIOLOGIJU				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	SOCIOLOGIJA KONFLIKATA (FIL SOC 305)				
Šifra/kod	FIL SOC 305	Status (obavezni ili <u>izborni</u>)		ECTS	6ECTS (studijska grupa: Sociologija) 3ECTS (studijska grupa: Sociologija i Druga studijska grupa)
Ciklus studija	I. Ciklus	Semestar	5	Ak. god.	2018/2019
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema				
Jezik izvođenja nastave	BOSANSKI JEZIK				
Nastavnik	Ime i prezime	DOC. DR. ADNAN FOČO			
	Kontakt podaci	Kabinet: 51/I E-mail: adnan.foco@ff.unsa.ba Telefon: 033 253 254	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija	
Saradnik	Ime i prezime				
	Kontakt podaci	Kabinet: E-mail: Telefon:	Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	Studijska grupa: Sociologija: predavanja 2 ; vježbe 2 Studijska grupa: Sociologija i Druga studijska grupa: predavanja 2 ; vježbe 2				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Strukturalni princip konfliktnosti i vrste konfliktata Teorija stratifikacije vs. Konfliktne teorije u sociologiji (Weber-Marx) Strukturalni funkcionalizam i konfliktna teorija u sociologiji (Parsons-Dahrendorf) Tipologija konfliktata u teorijskoj sociologiji Industrijski konflikti Rat kao konflikt Kriza društva u procesima tranzicije; individualni i grupni konflikti Formiranje konfliktata Feministička teorija konfliktata Postmodernizam i sociologija konfliktata				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Upoznati studente sa osnovnim konceptima sociološkog proučavanja različitih oblika konfliktnosti.				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Uvodni čas, upoznavanje studenata sa obavezama i dinamikom realizacije nastave; upoznavanje sa literaturom i strukturom nastavnog predmeta.

2.	Predavanje: Povijesna ishodišta sociologije konflikata. Sociologija Karla Marxa. Vježbe: Teorija sistema T. Parsonsa.
3.	Predavanje: Vrste konflikata i njihova društvena manifestacija Vježbe: Analiza teksta Društveni sistem T. Parsonsa
4.	Predavanje: Konsenzualne i Konfliktne teorije društva. Polarizacija suvremene sociologije Vježbe: Reinterpretacija Parosnsove konsenzualističke teorije društva u sociologiji R. K. Mertona
5.	Predavanje: Konflikt kao izraz društvenosti Vježbe: analiza teksta R. Mertona O teorijskoj sociologiji
6.	Predavanje: Sociologija konflikata R. Dahrendorfa Vježbe: Smisao Dhrendorfove reinterpretacije marksističke doktrine
7.	Predavanje: Dahrendorfova recepcija konsenzualne teorije Vježbe: Problem anomije, disfunkcije i latencije unutar konsenzualne konfliktne tradicije.
8.	Provjera znanja studenata
9.	Predavanje: Suvremeni odgovori na teoriju konflikata. Alternative sociologije konflikata Vježbe: <i>Društvo društva</i> N.Luhmanna i problem autoreferencijalnosti sistema.
10.	Predavanje: Društvo i zločin; biološke, psihološke i sociološke interpretacije Vježbe: Analiza teksta A. Giddensa (poglavlje prestupničko ponašanje i zločin)
11.	Predavanje: Religija i konflikti. Kako religije produciraju konflikte? Vježbe: analiza teksta: Manifest Komunističke partije (Marx-Engels)
12.	Predavanje: Institucionalizacija konflikata. Štrajk kao forma konflikta Vježbe: analiza teksta: Štrajk između iluzije i zbilje (S.Fočo)
13.	Predavanje: Nacija i Konflikti. Problem rata i ratnog stradanja. Genocid kao najgora vrsta konflikata. Vježbe: analiza teksta S. Maleševića Sociologije etniciteta
14.	Predavanje: Bosna i Hercegovina kao postkonfliktno društvo. Problemi tranzicijskih društava. Vježbe: Analiza odabranih poglavlja djela Oglledi o tranziciji (S. Fočo)
15.	Dopunska predavanja i vježbe
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Predavanja i vježbe (kombinacija demonstracijske i seminarske rasprave, interaktivni i individualni pristup, metode usmenog izlaganja, dijaloška metoda i izvođenje samostalnih vježbi, metoda rada na tekstu)																												
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="461 369 1435 743"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Seminarski rad</td> <td>10</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Aktivnost u nastavi</td> <td>10</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Domaći rad /prezentacija</td> <td>10</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Prisustvo nastavi</td> <td>20</td> <td>20</td> </tr> <tr> <td>5.</td> <td>Završni ispit</td> <td>50</td> <td>50</td> </tr> <tr> <td colspan="3">Ukupno: 100 bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> •Aktivnost u nastavi evaluira se tokom cijelog semestra te student može na osnovu aktivnog učestvovanja u diskusijama i interpretacijama određenih tema. •Seminarski rad student izrađuje na osnovu formalnih, sadržajnih i metodoloških uvjeta iz određene topike u skladu sa individualnim interesovanjem i kapacitetima. Student određenu temu predlaže predmetnom nastavniku, te ga uz konzultacije izrađuje i predaje u printanojformi najkasnije do početka decembra 2017. godine. •Domaći rad predstavlja pripremu i izradu određene teme ili određenog poglavlja iz obavezne literature koju potom student prezentira u toku vježbi u formi usmenog izlaganja uz izbor korištenja power-point prezentacije, upotrebe grafoskopa i drugih dostupnih tehničkih pomagala. •Prva polusemestralna provjera znanja izvodi se u toku osme sedmice nastave i obuhvata test od 10 ispitnih pitanja iz tema ioblasti koje su do osme sedmice obrađene kao nastavne jedinice u sklopu predavanja i seminara. •Druga pismena provjera znanja obuhvata test od 10 ispitnih pitanja iz tema i oblasti koje su obrađene kao nastavne jedinice u sklopu predavanja i vježbi u toku druge polovine semestra. <p>Studentu koji iz prve polusemestralne provjere znanja ne prikupi minimalno 10 bodova omogućit će se integralno polaganje pismene provjere znanja koja obuhvata gradivo iz cijelog semestra (prva i druga provjera znanja).</p> <ul style="list-style-type: none"> •Završni ispit se može organizirati u formi pismene ili usmene provjere znanja iz nastavnih jedinica koje su se obrađivale tokom semestra. •U ovisnosti od broja prikupljenih bodova student dobija ocjenu koja je predviđena dole navedenom skalom ocjenjivanja. <p>Napomena: Provjera znanja vršit će se u skladu sa važećim zakonom i Odlukom NNV-a.</p>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Seminarski rad	10	10	2.	Aktivnost u nastavi	10	10	3.	Domaći rad /prezentacija	10	10	4.	Prisustvo nastavi	20	20	5.	Završni ispit	50	50	Ukupno: 100 bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																										
1.	Seminarski rad	10	10																										
2.	Aktivnost u nastavi	10	10																										
3.	Domaći rad /prezentacija	10	10																										
4.	Prisustvo nastavi	20	20																										
5.	Završni ispit	50	50																										
Ukupno: 100 bodova			100%																										
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>																												

Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. S. Fočo: Sociologija. Sarajevo: Svjetlost, 2011. 2. U. Beck: Moć protiv moći u doba globalizacije. Zagreb: Školska knjiga, 2004. 3. K. Marx/F. Engels: Manifest komunističke partije. Sarajevo: Svjetlost, 1975. 4. J. Stiglitz: Proturječja globalizacije. Beograd, SBM, 2004. 5. G. Simmel: Problem sociologije; Društvenost, u: Lukić, Radomir (ur.) Formalizam u sociologiji. Zagreb: Napredak, 1987. 6. S. Fočo: Štrajk između iluzije i zbilje. Beograd: Radnička štampa, 1991. 7. J. Galtung: Mirnim sredstvima do mira: mir i sukob, razvoj i civilizacija. Beograd: Službeni glasnik/Jugoistok XXI, 2009.
	<p><i>Dodatnan</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. A. Giddens, D. Held: Class, Power and Conflict (Classical and Contemporary Debates). New York, Mac Millan, 1982. 2. S. Fočo: Ogledi o tranziciji. Zenica: Dom Štampe, 2005.
Napomene	

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	ODSJEK ZA SOCIOLOGIJU				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	IP SOCIOLOGIJA ODGOJA I OBRAZOVANJA (FIL SOC 407)				
Šifra/kod	FIL SOC 407	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	6ECTS (studijska grupa: Sociologija)
Ciklus studija	II. Ciklus	Semestar	I	Ak. god.	2018/2019
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema				
Jezik izvođenja nastave	BOSANSKI JEZIK				
Nastavnik	Ime i prezime	DOC. DR. ADNAN FOČO			Prema rasporedu konsultacija
	Kontakt podaci	Kabinet: 51/I E-mail: adnan.foco@ff.unsa.ba Telefon: 033 253 254	Termin konsultacija		
Saradnik	Ime i prezime				Termin konsultacija
	Kontakt podaci	Kabinet: E-mail: Telefon:			
Sedmični broj kontakt sati	Studijska grupa: Sociologija: predavanja 2 ; vježbe 2				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Predmet proučavanja sociologije; Razvoj sociologije odgoja i obrazovanja; Inteligencija i društvo Proces socijalizacije; Adolescentnost Socijalne pretpostavke odgoja i obrazovanja; Devijantne društvene grupe Socijalizacija i životni put; Jednakost; Prave i slobode čovjeka; Identitet i etnicitet i etnički odnosi; Tolerancija, Civilno društvo i demokratizacija, Društvo kao polje legitimirajućih, projektnih identiteta i identiteta otpora (Castells) Obrazovanje i strukturalne društvene promjene Permanentno obrazovanje Informatička i komunikacijska sredstva u procesu obrazovanja Društvena svijest – osnova odgojno obrazovnog procesa Religija u procesu odgoja i obrazovanja Demokratizacija društva i humanizacija odgoja i obrazovanja Autonomija Univerziteta				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Cilj ovog kolegija je da se studenti upoznaju sa osnovnim elementima sociologije odgoja i obrazovanja radi cjelovitijeg profiliranja nastavničkog usmjerenja studenata. Studenti će se upoznati sa povijesnim razvojem sociologije odgoja i obrazovanja, socijalnim pretpostavkama odgoja i obrazovanja i savremenim kretanjima u društvu u vezi sa odgojem i obrazovanjem preko pojmova demokratizacije, autonomije univerziteta, razvoja dijaloškog mišljenja i cjeloživotnog učenja u društvu zasnovanom na znanju.				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Upoznavanje studenata sa obavezama i dinamikom izvođenja predavanja i vježbi u okviru izbornog predmeta Sociologije odgoja i obrazovanja Predmet proučavanja sociologije odgoja i obrazovanja
2.	Predavanje: Razvoj sociologije odgoja i obrazovanja (historijski i problematski uvidi u predmet sociologije odgoja i obrazovanja i njen metodološki korpus) Individualizacija i institucionalizacija obrazovanja Društveni značaj obrazovanja Vježbe: Giddens: Sociologija i socijalizacijski procesi
3.	Predavanje: Industrija i obrazovanje Inteligencija i društvo Vježbe: Goffman: Stigma (analiza fragilnog individualnog identiteta i problem stigmatizacija u odgojno-obrazovnom procesu društva)
4.	Predavanje: Proces socijalizacije - Etape u procesu socijalizacije - Primarna socijalizacija - Sekundarna socijalizacija Vježbe: Rod i spolnost u sociologiji odgoja i obrazovanja (performativnost roda i socijalna konstrukcija roda i spola)
5.	Predavanje: Socijalne pretpostavke odgoja i obrazovanja - Društvene grupe - Grupe vršnjaka Vježbe: Bourdieovo poimanje obrazovanja i kulturne reprodukcije (odabrani tekstovi i dijaloška rasprava)
6.	Predavanje: Devijantne društvene grupe Vježbe: Sociologija konflikata Ralfa Dahrendorfa
7.	Predavanje: Jednakost - Prave i slobode čovjeka - Identitet i etnicitet - Etnički odnosi - Tolerancija - Civilno društvo Vježbe: Etnicitet i obrazovanje (rad na odabranim tekstovima)
8.	Provjera znanja studenata
9.	Predavanje: Obrazovanje i strukturalne društvene promjene Dinamika društvenih promjena Karakter promjena Vježbe: Prezentiranje istraživačkih radova studenata u okviru topika i aktivnosti koje se odnose na najrecentije teorijske i empirijske analize sociologije odgoja i obrazovanja (radionica I)
10.	Predavanje: Utjecaj industrije na društvene promjene - Postindustrijska društva - Permanentno obrazovanje Vježbe: Prezentiranje istraživačkih radova studenata u okviru topika i aktivnosti koje

	se odnose na najrecentije teorijske i empirijske analize sociologije odgoja i obrazovanja (radionica II)
11.	Predavanje: Šta je svijest i kako se društveno konstituira? Usvajanje morala Pravo kao izvor normi i ponašanja Vježbe: Prezentiranje istraživačkih radova studenata u okviru topika i aktivnosti koje se odnose na najrecentije teorijske i empirijske analize sociologije odgoja i obrazovanja (radionica III)
12.	Predavanje: Religija u procesu odgoja i obrazovanja Vježbe: Prezentiranje istraživačkih radova studenata u okviru topika i aktivnosti koje se odnose na najrecentije teorijske i empirijske analize sociologije odgoja i obrazovanja (radionica IV)
13.	Predavanje: Autonomija Univerziteta Vježbe: Primjeri sociološke analize odgoja, obrazovanja i cjeloživotnog učenja i veza sa društvenom ontologijom razvijenih zemalja EU i zemalja u tranziciji (historijsko-komparativni pristup)
14.	Smisao odgoja i obrazovanja kod J. Deweya Vježbe: Analiza odabranih tekstova J. Deweya
15.	Dopunska predavanja Vježbe: Analiza odobranih tekstova
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Predavanja i vježbe (kombinacija demonstracijske i seminarske rasprave, interaktivni i individualni pristup, metode usmenog izlaganja, dijaloška metoda i izvođenje samostalnih vježbi, metoda rada na tekstu)																												
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Seminarski rad</td> <td>10</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Aktivnost u nastavi</td> <td>10</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Domaći rad /prezentacija</td> <td>10</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Prisustvo nastavi</td> <td>20</td> <td>20</td> </tr> <tr> <td>5.</td> <td>Završni ispit</td> <td>50</td> <td>50</td> </tr> <tr> <td colspan="3">Ukupno: 100 bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> •Aktivnost u nastavi evaluira se tokom cijelog semestra te student može na osnovu aktivnog učestvovanja u diskusijama i interpretacijama određenih tema. 	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Seminarski rad	10	10	2.	Aktivnost u nastavi	10	10	3.	Domaći rad /prezentacija	10	10	4.	Prisustvo nastavi	20	20	5.	Završni ispit	50	50	Ukupno: 100 bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																										
1.	Seminarski rad	10	10																										
2.	Aktivnost u nastavi	10	10																										
3.	Domaći rad /prezentacija	10	10																										
4.	Prisustvo nastavi	20	20																										
5.	Završni ispit	50	50																										
Ukupno: 100 bodova			100%																										

	<ul style="list-style-type: none"> •Seminarski rad student izrađuje na osnovu formalnih, sadržajnih i metodoloških uvjeta iz određene topike u skladu sa individualnim interesovanjem i kapacitetima. Student određenu temu predlaže predmetnom nastavniku, te ga uz konzultacije izrađuje i predaje u printanojformi najkasnije do početka decembra 2017. godine. •Domaći rad predstavlja pripremu i izradu određene teme ili određenog poglavlja iz obavezne literature koju potom student prezentira u toku vježbi u formi usmenog izlaganja uz izbor korištenja power-point prezentacije, upotrebe grafoskopa i drugih dostupnih tehničkih pomagala. •Prva polusemestralna provjera znanja izvodi se u toku osme sedmice nastave i obuhvata test od 10 ispitnih pitanja iz tema ioblasti koje su do osme sedmice obrađene kao nastavne jedinice u sklopu predavanja i seminara. •Druga pismena provjera znanja obuhvatra test od 10 ispitnih pitanja iz tema i oblasti koje su obrađene kao nastavne jedinice u sklopu predavanja i vježbi u toku druge polovine semestra. <p>Studentu koji iz prve polusemestralne provjere znanja ne prikupi minimalno 10 bodova omogućit će se integralno polaganje pismene provjere znanja koja obuhvata gradivo iz cijelog semestra (prva i druga provjera znanja).</p> <ul style="list-style-type: none"> •Završni ispit se može organizirati u formi pismene ili usmene provjere znanja iz nastavnih jedinica koje su se obrađivale tokom semestra. •U ovisnosti od broja prikupljenih bodova student dobija ocjenu koja je predviđena dole navedenom skalom ocjenjivanja. <p>Napomena: Provjera znanja vršit će se u skladu sa važećim zakonom i Odlukom NNV-a.</p>
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.
Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. . Giddens: Sociologija. Zagreb: Globus, 2007. 2. S. Fočo: Sociologija. Sarajevo: Svjetlost, 2011. 3. S. Fočo: Sociologija odgoja i obrazovanja. Zenica: Dom Štampe, 2003. 4. J. Lesourne: Obrazovanje i društvo. Zagreb: Educa, 2003. 5. M. Vujević: 'Sociologija obrazovanja : teorijsko-metodološki pristup'. <i>Revija za sociologiju</i> : sociologijski tromjesečnik / 20(1989), br. 1-2 (70), Zagreb : Sociološko društvo Hrvatske, 1989. 6. I. Cifrić: Ogledi iz sociologije obrazovanja. Zagreb: Školske novine, 1990. <p><i>Dodatnan</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. R. Moore: Education and Society: Issues and Explanatins in the Sociology of Education. Polity UK, 2004. 2. H. Halsey et al.: Education: Culture, Economy and Society. Oxford University Press, 1997. 3. M. T. Hallinan: Handbook of the Sociology of Education. Springer, 2000.
Napomene	

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	ODSJEK ZA SOCIOLOGIJU				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	IP SOCIOLOGIJA ODGOJA I OBRAZOVANJA (FIL SOC 304)				
Šifra/kod	FIL SOC 304	Status (obavezni ili <u>izborni</u>)	obavezni	ECTS	6ECTS (studijska grupa: Sociologija) 3ECTS (studijska grupa: Sociologija i Druga studijska grupa)
Ciklus studija	I. ciklus	Semestar	5	Ak. god.	2018/2019
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema				
Jezik izvođenja nastave	BOSANSKI JEZIK				
Nastavnik	Ime i prezime	DOC. DR. ADNAN FOČO			Prema rasporedu konsultacija
	Kontakt podaci	Kabinet: 51/I E-mail: adnan.foco@ff.unsa.ba Telefon: 033 253 254	Termin konsultacija		
Saradnik	Ime i prezime				Termin konsultacija
	Kontakt podaci	Kabinet: E-mail: Telefon:			
Sedmični broj kontakt sati	Studijska grupa: Sociologija: predavanja 2 ; vježbe 2 Studijska grupa: Sociologija i Druga studijska grupa:				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Pojam, sadržaj i metodološki kapaciteti Sociologije odgoja i obrazovanja kao znanstvene discipline i nastavnog predmeta Razvoj sociologije odgoja i obrazovanja, disciplinarni, interdisciplinarni i transdisciplinarni karakter predmeta Tradicionaln vs. moderni vs. savremeni koncepti i dekonceptualizacije odgoja i obrazovanja i društveni izazovi Odnos industrije i obrazovanja Žena u odgojno-obrazovnom procesu Problemi stigmatizacije, identifikacije i priznavanja unutar društvenih grupa Informatizacija i obrazovanje Demokratizacija, obrazovanje i Bolnjski process; Sociologija odgoja i obrazovanja unutar "sociologije nakon društva".				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Upoznavanje studenata sa osnovnim pojmovnim, adržinskim i metodološkim određenjem Sociologije odgoja I obrazovanja kao znastveno-istraživačke discipline unutar specijalnih socioloških aplikativnih disciplina, te sa izazovima savremenim teorijskih proučavanja fenomena porodice kao nastavnog predmeta				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Pregled literature, upoznavanje studenata sa režimom izvođenja nastave i obavezama studenata

2.	Predavanja: Razvoj sociologije odgoja i obrazovanja i interdisciplinarni karakter predmeta metodologije i discipline u okviru aplikativne sociološke nauke Vježbe: Rad na djelu: <i>Porodica kao ljudska zajednica</i> (Zagorka P. Golubović)
3.	Predavanja: Odnos industrije i obrazovanja. Vježbe: analiza dijela teksta <i>Um, osoba, društvo</i> G. H. Meada (topike: bihevioristički značaj stavova i gesta, misao komunikacija i smisljeni simbol)
4.	Predavanja: Društvene grupe. Vježbe: analiza dijela teksta <i>Um, osoba društvo</i> G. H. Meada (topike: Igranje, igra i poopćeni drugi, Ja i Mene, društveni stavovi i fizički svijet) Vježbe II: Analiza teksta <i>Demokracija i univerzalnost društva</i>
5.	Predavanja: Socijalizacija. Vježbe: Problemi stigmatizacije i diferencije između normalnog i stigmatizirajućeg; roblem identifikacije, integracije, adaptacije i priznanja (analiza djela <i>Stigma</i> E. Goffmana)
6.	Predavanja: Žena u odgojnom procesu; spol i performativna funkcija roda Vježbe: Judith Butler (odabrani tekstovi) Vježbe II: seminarski radovi; prezentacija
7.	Predavanja: Politička socijalizacija i humanizacija odnosa u društvu. Vježbe: Socijalna stratifikacija i obrazovanje (odabrani tekstivi)
8.	Polusemestralna provjera znanja
9.	Predavanja: Permanentno obrazovanje. Vježbe: analiza dijelova knjige E. Durkheima <i>Obrazovanje i sociologija</i> . Vježbe II: Odbrana seminarskih radova
10.	Predavanja: Informatizacija u procesu obrazovanja. Vježbe: Digitalne tehnologije i novi modusi i forme učenja (selektirani tekstovi)
11.	Predavanja: Društvene norme i obrazovni procesi Vježbe: Liessmann, K.P., Teorija neobrazovanosti: zablude društva znanja (analiza odabranih poglavlja) Vježbe II: odbrana seminarskih radova
12.	Predavanja: Religija u procesu odgoja Vježbe: Plačko, Lj. Religija i odgoj (odabrana poglavlja) Vježbe II: odbrana seminarskih radova
13.	Predavanja: Demokratizacija društva i postsocijalistički društveni poredak. Vježbe: Ogleđi o tranziciji S. Fočo (odabrana poglavlja)
14.	Predavanja: Demokratizacija obrazovanja i Bolonjski proces Vježbe: Socijalna i kulturna dimenzija Bolonjskog procesa u Evropskoj uniji i Bosni i Hercegovini (prednosti i nedostaci, kritički osvrt i perspektive obrazovnog procesa). Vježbe II: odbrana seminarskih radova
15.	Predavanja: Konjcept cjeloživotnog obrazovanja Vježbe: Problemi savremenog obrazovnog procesa
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave	Predavanja i vježbe (kombinacija demonstracijske i seminarske rasprave, interaktivni i individualni pristup, metode usmenog izlaganja, dijaloška metoda i izvođenje samostalnih
-------------------------	---

(oblici i metode)	vježbi, metoda rada na tekstu)																												
<p>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra</p> <p>(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</p>	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="461 283 1437 657"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Seminarski rad</td> <td>10</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Aktivnost u nastavi</td> <td>10</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Domaći rad /prezentacija</td> <td>10</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Prisustvo nastavi</td> <td>20</td> <td>20</td> </tr> <tr> <td>5.</td> <td>Završni ispit</td> <td>50</td> <td>50</td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: 100 bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> •Aktivnost u nastavi evaluira se tokom cijelog semestra te student može na osnovu aktivnog učestvovanja u diskusijama i interpretacijama određenih tema. •Seminarski rad student izrađuje na osnovu formalnih, sadržajnih i metodoloških uvjeta iz određene topike u skladu sa individualnim interesovanjem i kapacitetima. Student određenu temu predlaže predmetnom nastavniku, te ga uz konzultacije izrađuje i predaje u printanojformi najkasnije do početka decembra 2017. godine. •Domaći rad predstavlja pripremu i izradu određene teme ili određenog poglavlja iz obavezne literature koju potom student prezentira u toku vježbi u formi usmenog izlaganja uz izbor korištenja power-point prezentacije, upotrebe grafoskopa i drugih dostupnih tehničkih pomagala. •Prva polusemestralna provjera znanja izvodi se u toku osme sedmice nastave i obuhvata test od 10 ispitnih pitanja iz tema ioblasti koje su do osme sedmice obrađene kao nastavne jedinice u sklopu predavanja i seminara. •Druga pismena provjera znanja obuhvata test od 10 ispitnih pitanja iz tema i oblasti koje su obrađene kao nastavne jedinice u sklopu predavanja i vježbi u toku druge polovine semestra. <p>Studentu koji iz prve polusemestralne provjere znanja ne prikupi minimalno 10 bodova omogućit će se integralno polaganje pismene provjere znanja koja obuhvata gradivo iz cijelog semestra (prva i druga provjera znanja).</p> <ul style="list-style-type: none"> •Završni ispit se može organizirati u formi pismene ili usmene provjere znanja iz nastavnih jedinica koje su se obrađivale tokom semestra. •U ovisnosti od broja prikupljenih bodova student dobija ocjenu koja je predviđena dole navedenom skalom ocjenjivanja. <p>Napomena: Provjera znanja vršit će se u skladu sa važećim zakonom i Odlukom NNV-a.</p>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Seminarski rad	10	10	2.	Aktivnost u nastavi	10	10	3.	Domaći rad /prezentacija	10	10	4.	Prisustvo nastavi	20	20	5.	Završni ispit	50	50	Ukupno: 100 bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																										
1.	Seminarski rad	10	10																										
2.	Aktivnost u nastavi	10	10																										
3.	Domaći rad /prezentacija	10	10																										
4.	Prisustvo nastavi	20	20																										
5.	Završni ispit	50	50																										
Ukupno: 100 bodova			100%																										
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;</p> <p>b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;</p> <p>c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;</p> <p>d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;</p> <p>e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda;</p> <p>f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>																												

Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. S. Fočo: Sociologija. Sarajevo: Svjetlost, 2011. 2. A. Giddens: Posledice modernosti. Beograd: Filip Višnjić, 1998. 3. A. Giddens: Sociologija (poglavlja: Kultura i društvo, Rod i spolnost, Obitelj, Klasa, stratifikacija i nejednakost, Obrazovanje). Globus: Zagreb, 2007. 4. I. Ilić: Dole škole. Beograd: BIGZ, 1980. 6. E. Goffman: Stigma. Novi Sad: Mediterran Publishing, 2009. 7. E. Goffman: Kako se predstavljamo u svakodnevnom životu. Beograd: Geopoetika, 2000. 8. G. H. Mead: Um, osoba, društvo. Zagreb: Jesenski i Turk, 2003. 9. Lj. Plačko: Religija i odgoj. Zagreb: Školske novine, 1989. 10. K. P. Leissmann: Teorija neobrazovanosti: zablude društva znanja. Zagreb: Jesenski i Turk, 2008. <p><i>Dodatna</i></p>
Napomene	

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

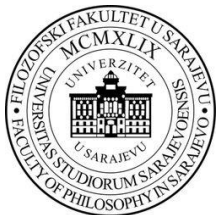
Odsjek	ODSJEK ZA SOCIOLOGIJU				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Metodika nastave sociologije (FIL SOC 502)				
Šifra/kod	FIL SOC 502	Status (obavezni ili izborni)		ECTS	7ECTS (studijska grupa: Sociologija)
Ciklus studija	II. Ciklus	Semestar	III	Ak. god.	2018/2019
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema				
Jezik izvođenja nastave	BOSANSKI JEZIK				
Nastavnik	Ime i prezime	DOC. DR. ADNAN FOČO			
	Kontakt podaci	Kabinet: 51/I E-mail: adnan.foco@ff.unsa.ba Telefon: 033 253 254	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija	
Saradnik	Ime i prezime				
	Kontakt podaci	Kabinet: E-mail: Telefon:	Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	Studijska grupa: Sociologija: predavanja 3 ; seminara 3				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Programski sadržaji se predlažu kako bi se ostvario cilj nastavnog predmeta Metodika nastave sociologije, utemeljen najprije u osobitosti filozofskog mišljenja i unutar fenomena modernog svijeta među kojima je samo obrazovanje osobit fenomen. Stoga se danas ova vrsta nastave treba orijentirati široko kako bi se sama metodika nastave fundirala unutar relevantnih obzora koji iznutra signiraju i određuju prirodu artikulacije nastavnih sadržaja.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Osposobiti studente za visoko kvalitetno vođenje nastave u srednjim i osnovnim školama na osnovu edukacije u temeljnim principima metodike nastave. Također, izgraditi kod studenata duhovne pretpostavke za problematiziranje čina edukacije i odgoja kao jedinstvenog obrazovno-egzistencijalnog čina.				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	UPOZNAVANJE STUDENATA SA PREDMETOM I LITERATUROM, KAO I OBAVEZAMA HOSPITOVANJA
2.	UVODNA RAZMATRANJA
3.	ZAVRŠNA RIJEČ I PRIPREMA ZA HOSPITOVANJE
4.	HOSPITOVANJE U SREDNJOJ ŠKOLI

5.	HOSPITOVANJE U SREDNJOJ ŠKOLI
6.	HOSPITOVANJE U SREDNJOJ ŠKOLI
7.	HOSPITOVANJE U SREDNJOJ ŠKOLI
8.	Provjera znanja studenata
9.	HOSPITOVANJE U SREDNJOJ ŠKOLI
10.	HOSPITOVANJE U SREDNJOJ ŠKOLI
11.	HOSPITOVANJE U SREDNJOJ ŠKOLI
12.	HOSPITOVANJE U SREDNJOJ ŠKOLI
13.	HOSPITOVANJE U SREDNJOJ ŠKOLI
14.	HOSPITOVANJE U SREDNJOJ ŠKOLI
15.	HOSPITOVANJE U SREDNJOJ ŠKOLI
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Metode: Rad sa mentorom – hospitovanje u srednjim školama			
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i	Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:			
	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)
	1.			
	2.			

bodovanje)	3.			
	4.			
	5.			
	Ukupno: 100 bodova			100%
<p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> •Završni ispit se organizira u srednjoj školi iz nastavnih jedinica koje su se obrađivale tokom semestra. •U ovisnosti od broja prikupljenih bodova student dobija ocjenu koja je predviđena dole navedenom skalom ocjenjivanja. <p>Napomena: Provjera znanja vršit će se u skladu sa važećim zakonom i Odlukom NNV-a.</p>				
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata sve verifikuje nakon pozitivnog mentorskog izvještaja i evidencije prisustva</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;</p> <p>b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;</p> <p>c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;</p> <p>d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;</p> <p>e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda;</p> <p>f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>			
Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Marinković, J. Metodika nastave filozofije. Zagreb: Školska knjiga, 1983. 2. Bruner, J. Kultura obrazovanja. Zagreb: Educa, 2000. 3. Gvozdenović, S. Metodika nastave sociologije. Podgorica: Tzavod za udžbenika i nastavna sredstva, 2006.S 			
	<p><i>Dodatna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Grauerholz, L., Bouma–Holtrop, S. (2003), Exploring critical sociological Thinking. <i>Teaching sociology</i>, Vol.31 (October: 485–496). 1. Green, C. S., Klug, H. G. (1990), Teaching critical thinking and writing through debates: an experimental evaluation. <i>Teaching sociology</i>, Vol.18 (October: 462–471). 			
Napomene				

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	SOCIOLOGIJA				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Opća sociologija I				
Šifra/kod	FIL FIS 201	Status (obavezni ili izborni)	OBAVEZNI	ECTS	
Ciklus studija	PRVI	Semestar	TREĆI	Ak. godina	2018-2019
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta					
Jezik izvođenja nastave	BHS				
Nastavnik	Ime i prezime	Prof.dr Salih Fočo			
	Kontakt podaci	Kabinet:58 E-mail:salih.foco@ff.unsa.ba Telefon:	Termin konsultacija	Nakon nastave	
Saradnik	Ime i prezime	Ass. Tomislav Tadić, MA.			
	Kontakt podaci	Kabinet:51 Email:tomislav.tadic@yahoo.com Telefon:	Termin konsultacija	Nakon nastave	
Sedmični broj kontakt sati	predavanja ___3___; seminar_____; vježbe___3___				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Kolegij se sastoji od prelaska klasične u suvremenu sociološku misao i problematizira klasična pitanja i prebleme tradicionalne kritičke teorije društva.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Upoznati studente dodiplomskog studija sociologije sa savremenim teorijskim paradigmama u sociologiji te konstrukcijama teorije u sociološkom diskursu .				
Ishodi učenja					

	<p>Od studenata se očekuje da su u stanju raspoznati osnovne pravce i predstavnike u savremenoj teorijskoj sociologiji s akcentom na kritičku teoriju društva te da mogu vladati kompleksnim poznavanjem temeljnih teorijskih kategorija koje se koriste u suvremenoj sociologiji.</p>
--	--

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Odnos klasične i savremene sociologije. Tačke divergencije i konverencije između navedenih oblasti. Uvodne napomene o karakteru kolegija.
2.	E. Durkheim i njegovi uticaji na konstituciji problema u savremenoj sociologiji. Od pravila sociološke metode ka <i>Novim pravilima sociološke metode</i> Anthony Giddensa.
3.	Etnometodologija i simbolički interakcionizam kao sociološki pravci orijentirani ka problemu konstrukcije sopstva u svremenoj sociologiji.
4.	Historijske pretpostavke za nastanak kritičke teorije društva i njeni izvori. Uticaji marksizma i hegelijanizma.
5.	Kontekst Dijalektike prosvjetiteljstva. Theodor W. Adorno i Max Horkheimer kao nosioci ideje «nove paradigme o društvu» nakon II svjestkog rata.
6.	Problem «negativnog» kretanja prosvjetiteljstva i instrumentalnog uma.
7.	Kulturna industrija kao faktor i odrednica novih formi društvene svijesti.
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Sociološke implikacije genocida i holokausta u kritičkoj teoriji društva. Elementi antisemitizma Theodora W. Adorna i mogućnost «humanog» društva
10.	Hannah Arendt i recepcija Adornove teorije o društvu u američkoj sociološkoj školi. Agamben i koncept «zoe» kao posljedica socioloških uvida u kritičkoj teoriji društva.
11.	Herbert Marcuse kao temeljna ličnost kritičke teorije društva. Obrati koji su došli s «Čovjekom jedne dimenzije». Pobleem emapicacije pojedinca i emancipacije društva.
12.	Marcuseovo viđenje kulture kao temeljne odrednice suvremenog društva.

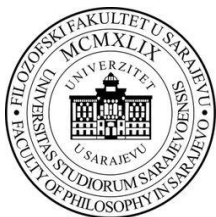

13.	Kriza i kritika industrijskog društva Jurgena Habermasa s akcentom na problem legitimacije kasnog kapitalizma. Korelacija između Habermasovog i Luhmannovog viđenja «legitimacije kroz proceduru».
14.	Dubiel i Habermas kao izraz «kasne» kritičke teorije društva s akcentom na translativnu koncepciju o prirodi «političkog». Dubielova teza o mišljenju kasne modernosti kao «fundamentalizma» modernosti
15.	Odnos kritičke teorije društva ka reflektivnoj sociologiji s akcentom na sociološke sisteme A. Giddensa, Z. Baumana, U. Becka, P. Bourdieu i dr.
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)																
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1"> <tr> <td>Prva semestralna provjera znanja</td> <td>30</td> <td>30</td> </tr> <tr> <td>Druga semestralna provjera znanja</td> <td>40</td> <td>40</td> </tr> <tr> <td>Seminarski rad (pisani)</td> <td>10</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>Seminarski rad (usmeni)</td> <td>10</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>Aktivnost u nastavi</td> <td>10</td> <td>10</td> </tr> </table> <p style="text-align: right;">100 bodova i 100 procenata</p> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 	Prva semestralna provjera znanja	30	30	Druga semestralna provjera znanja	40	40	Seminarski rad (pisani)	10	10	Seminarski rad (usmeni)	10	10	Aktivnost u nastavi	10	10
Prva semestralna provjera znanja	30	30														
Druga semestralna provjera znanja	40	40														
Seminarski rad (pisani)	10	10														
Seminarski rad (usmeni)	10	10														
Aktivnost u nastavi	10	10														

	<p>Napomena:</p>
<p>Skala ocjenjivanja</p>	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>
<p>Literatura</p>	<p><i>Obavezna</i></p> <p>S. Fočo. (2011) Sociologija. Svjetlost, Sarajevo. T.Adorno, M. Horkheimer. (1989). Dijalektika prosvjetiteljstva. Veselin Masleša. Sarajevo. H. Marcuse. (1989) Čovjek jedne dimenzije. Veselin Masleša. Srajevo. E. Durkheim. (1999) Pravila sociološkog metoda. Jesenski i Turk. Sarajevo.</p> <p><i>Dodatna</i></p> <p>E. Dirkem (hrestomatija tekstova). D. Marinković (ur.). Mediterran Publishing. Novi Sad, 2008. G. Zimel (hrestomatija tekstova). D. Marinković (ur.). Mediterran Publishing. Novi Sad. 2008. K. Manhajm (hrestomatija tekstova).D. Marinković (ur.). Mediterran Publishing. Novi Sad, 2010. 8. T. Parsons: Društva. Zagreb: August Cesares, 1988. M. Weber: Protestantska etika i duh kapitalizma. Sarajevo: Logos, 1989. V. Vuletić: Globalizacija, mit ili stvarnost. Beograd: Zavod za udžbenika i nastavna sredstva,</p>

	2003.
Napomene	

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	SOCIOLOGIJA				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	IP PRIMIJENJENA SOCIOLOGIJA				
Šifra/kod	FIL SOC 504	Status (obavezni ili izborni)	IZBORNI	ECTS	6
Ciklus studija	II	Semestar	III	Ak. godina	2018/2019
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	-				
Jezik izvođenja nastave	BHS				
Nastavnik	Ime i prezime	Doc.dr. Jelena Gaković			
	Kontakt podaci	Kabinet: 62 E-mail: jelena.gakovic at ff.unsa.ba Telefon: 033 253 100	Termin konsultacija	Prema rasporedu	
Saradnik	Ime i prezime	Tatjana Žarković, MA			
	Kontakt podaci	Kabinet: 62 E-mail: tatjana.zarkovic at ff.unsa.ba Telefon: 033 253 100	Termin konsultacija	Prema rasporedu	
Sedmični broj kontakt sati	predavanja __2__ ; seminar _____ ; vježbe __2__				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	<p>Kvalitativni I kvantitativni pristup istraživanjima- različite paradigme i glavne karakteristike. Jezički okret i socijalni konstruktivizam u kontekstu pristupa društvenim istraživanjima. Mješovita metodologija pristup (triangulacija). Uzorkovanje. Metode i instrumentarij prikupljanja podataka. Tehnološke platforme za prikupljanje i obrađivanje podataka (SPSS,ATLAS ti, Google obrasci). Tehnika: intervju (struktuisani, polustruktuisani, fokusirani na problem, na određene teme, dubinski, etnografski, intervjui sa ekspertima, narativni intervjui, vignette). Metode prikupljanja podataka – Anketa. Grupne diskusije, grupni intervjui i fokus grupe. Posmatranje i analiza vizuelnih podataka (posmatranje, „going native“, etnografija; analiza fotografija, film, video). Analiza podataka – Kodiranje i kategorije. Analiza diskursa, narativne i hermeneutičke analize. Kreiranje metodološkog okvira istraživanja i pisanje istraživačkih projektnih prijedloga. Kriterijum valjanosti, potvrda kvaliteta, kriterijumi za evaluaciju i izgradnju teorije.</p>				

Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	U okviru izbornog predmeta Primjenjena sociologija pažnja će se posvetiti aktulnim pitanjima razvoja i primjenjenosti socioloških analiza i istraživanja u društvu i svakodnevnom životu.
Ishodi učenja	Znanje o metodama primjenjene analize savremenih društvenih, ekonomskih, političkih, kulturnih procesa i fenomena. Razvijene kompetencije provedbe vlastitih istraživanja u sociološkom ključu. Sposobnost povezivanja i obrade informacija u sistem znanja i njegova primjena u praksi.

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Pregled primarne i sekundarne literature, upoznavanje studenata sa režimom izvođenja nastave i seminarskim obavezama. Izrada plana rada po sedmicama u skladu sa izvedbenim planom nastave i akademskim kalendarom. Upoznavanje studenata sa kriterijima ocjenjivanja i elementima bodovanja aktivnosti.
2.	Predavanja : Metodologija društvenih nauka. Metodološke osnove i razvoj klasične i savremene sociologije. Zajednički teren naučnog interesovanja društvenih nauka, konceptata i metoda. Vježbe: Sociološki pristup i znanja kontaktnih disciplina. Rad na odabranim poglavljima iz obavezne literature.
3.	Predavanja: Znanonost, pseudoznanost i zdravorazumsko razmišljanje. Odlike znanstvenog i neznanstvenog pristupa znanju. Vježbe: Rad na odabranim poglavljima iz obavezne i dodatne literature.
4.	Predavanja i vježbe: Kvalitativni i kvantitativni pristup istraživanjima- različite paradigme i glavne karakteristike. Jezički okret i socijalni konstruktivizam u kontekstu pristupa društvenim istraživanjima. Analiza postojećih istraživanja.
5.	Predavanja i vježbe: Prednosti i nedostaci interedisciplinarnih istraživanja, metodološki pluralizam. Hibridnost kao uslov inovacije. Rad na odabranim poglavljima iz obavezne literature.
6.	Predavanja i vježbe: Mješovita metodologija pristup (triangulacija). Uzorkovanje. Metode, tehnike i instrumentarij prikupljanja podataka.Odbrana i prezentacija seminarskih radova.
7.	Predavanja i vježbe: Kriterij valjanosti, potvrda kvaliteta, kriterij za evaluaciju i

	izgradnju teorije. Završne konsultacije pred polusemestralnu provjeru znanja.
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Predavanja i vježbe: Znanstveni sociolog u 21.st. Tehnološke platforme za prikupljanje i obrađivanje podataka (SPSS, ATLAS ti, Google obrasci). Praktična vježba rada na programima statističku analizu i kreiranju anketnih obrazaca. Grafički i vizuelni prikaz podataka.
10.	Predavanja i vježbe: Etički problemi istraživanja - načela rada istraživača. Integritet i etički kodeks sociologa. Analiza kodeksa etika i prakse sociologa u Bosni i Hercegovini i šire. Diskusija.
11.	Predavanja i vježbe: Tehnika: intervju (struktuisani, polustruktuisani, fokusirani na problem, na određene teme, dubinski, etnografski, intervju sa ekspertima, narativni intervju, vignette). Praktična vježba.
12.	Predavanja i vježbe: Metode prikupljanja podataka – Anketa. Grupne diskusije, grupni intervju i fokus grupe. Posmatranje i analiza vizuelnih podataka (posmatranje, „going native“, etnografija; analiza fotografija, film, video). Praktična vježba.
13.	Predavanja i vježbe: Analiza podataka – Kodiranje i kategorije. Analiza diskursa, narativne i hermeneutičke analize. Praktična vježba.
14.	Predavanja i vježbe: Kreiranje metodološkog okvira istraživanja i pisanje istraživačkih projektnih prijedloga. Faze istraživačkog procesa. Struktura znanstvenog izvještaja. Diskusija. Odbrana i prezentacija seminarских radova.
15.	Predavanja i vježbe: Dopunska predavanja po izboru studenata. Završne konsultacije pred ispit. Odbrana i prezentacija seminarских radova.
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Predavanja i vježbe. Kombinacija različitih nastavnih metoda koje omogućuju aktivno učešće i kontinuirano praćenje rada studenata.
---	--

Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:

R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)
1.	Seminarski rad	20	20%
2.	Prisustvo/aktivnost u nastavi	20	20%
3.	Prezentacija /domaći rad	10	10%
4.	Polusemestralni ispit	25	25%
5.	Završni ispit	25	25 %
Ukupno: <u>100</u> bodova			100%

Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:

1. Izrada seminarskog rada na odabranu temu u dogovoru sa nastavnikom.
2. Prisustvo i aktivno praćenje i učešće u nastavnom procesu.
3. Domaći rad /prezentacija prema interesu studenta u dogovoru sa nastavnikom.

*(student u toku nastavnog procesa može prikupiti maksimalno 50 bodova i to na osnovu u tabeli navedenih aktivnosti)

4. Provjera znanja studenata (PARCIJALNI ISPIT):

Test se sastoji od 10 ispitnih pitanja i svako se boduje sa maksimalna 2, 5 boda (minimalna jedinica bodovanja je 0, 5). Ukupan broj bodova po testu je 25. Da bi dobio prolaznu ocjenu student mora prikupiti najmanje 13 bodova. Klasifikacija bodova i ocjena je sljedeća: 13 bodova = ocjena šest (6); 15 bodova = ocjena (7); 20 bodova = ocjena (8); 23 boda = ocjena(9); 25 bodova = ocjena (10).

5. Uslov za polaganje završnog ispita je položen test u okviru polusemestralne provjere znanja studenata (test u osmoj sedmici nastave). Bodovanje završnog ispita identično je bodovanju testa I.

Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra

(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)

	<p>Napomena:</p>
<p>Skala ocjenjivanja</p>	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>
<p>Literatura</p>	<p><i>Obavezna:</i></p> <p>Supek R.: Zanat sociologa. Zagreb: Školska knjiga, 1983. Milić V.: Sociološki metod. Beograd: Nolit, 1978. Durkheim, E. Pravila sociološke metode. Zagreb: Naklada Jesenski i Turk: Hrvatsko sociološko društvo, 2014. Weber M.: Metodologija društvenih nauka. Zagreb: Globus, 1989. Giddens A.: New Rules of Sociological Method. Cambridge: Polity, 1993. Elster J.: Uvod u društvene znanosti. Zagreb: Jesenski i Turk, 2000 Mozer, Metodi i anketiranje u istraživanju društvenih pojava, Kultura, Beograd 1962. G. Payne and J. Payne: Key Concepts in Social Research. London: SAGE, 2004. V. Jupp (ed.): The Sage Dictionary of Social Research Methods. London: SAGE, 2006. Škrbić Alempijević N., Potkonjak S., Rubić T., Misliti etnografski: Kvalitativni pristupi i metode u etnologiji i kulturnoj antropologiji, HED biblioteka, Zagreb, 2014.</p>

Dodatna:

Potkonjak S., Teren za etnologe početnike, HED biblioteka , Zagreb,2014.

Neuman, W,L. (2000). Social research methods: Qualitative and quantitative approaches (4th ed.). Boston: Allyn and Bacon.

Rapley, T. (2007).Doing Conversation, Discourse and Document Analysis. London Sage

Patton. M. Q. (2002). Qualitative research and evaluation methods (3rd ed.). Thousand Oaks, CA: Sage Publications.

Morse, J. M. (1994). Designing qualitative research. In N. K. Denzin& Y. S. Lincoln (Eds.), Handbook of qualitative inquiry (pp. 220-235). Thousand Oaks, CA: Sage.

Gibbs, G. (2007), Analysing qualitative data. London:Sage.

Napomene

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	ODSJEK ZA SOCIOLOGIJU				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	SAVREMENA SOCIOLOGIJA I (FIL SOC 401)				
Šifra/kod	FIL SOC 401	Status (obavezni ili izborni)		ECTS	6ECTS (studijska grupa: Sociologija)
Ciklus studija	II. Ciklus	Semestar	I	Ak. god.	2018/2019
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema				
Jezik izvođenja nastave	BOSANSKI JEZIK				
Nastavnik	Ime i prezime	DOC. DR. ADNAN FOČO			
	Kontakt podaci	Kabinet: 51/I E-mail: adnan.foco@ff.unsa.ba Telefon: 033 253 254	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija	
Saradnik	Ime i prezime				
	Kontakt podaci	Kabinet: E-mail: Telefon:	Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	Studijska grupa: Sociologija: predavanja 2 ; vježbe 2				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Pregled najznačajnijih savremenih socioloških teorija Savremene teorijske spoznaje o društvu Savremene empirijske spoznaje o društvu Kritička teorija društva Savremeni problemi društva. Prilog izučavanju devijacija na mikro i makrosociološkoj razini istraživanja socijalnih fenomena. Teorije nacije, Fenomen nacionalizma i tipologija nacionalizma Globalizacija Procesi tranzicije i transformacije društva. Transformacija elemenata društvene strukture i transformacija strukture kao takve.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Upoznati studente sa najznačajnijim sociološkim teorijama koje strukturiraju savremenu sociološku misao uz komparativan pristup nekim osnovnim smjernicama klasičnih socioloških teorija. <i>Savremena sociologija I</i> će se fokusirati na analiziranje savremenih društvenih konstelacija koje su se konfigurirale tokom prve polovice XX stoljeća sa kulminiranjem u ideju strukturalnog funkcionalizma kako u teorijsko-konceptualnom, tako i u metodološkom smislu.				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Upoznavanje studenata II ciklusa studija sa obavezama i dinamikom realizacije nastavnog programa u okviru zimskog semestra; upoznavanje sa silabusom nastavnog predmeta i literaturom koja će se obrađivati u sklopu predavanja i vježbi.
2.	Klasične i moderne teorije u sociologiji. Od Webera i Durkheima do Parsonsa i Giddensa.

	Vježbe: Weberov koncept sociologije (I. dio)
3.	Empirijski pristup u savremenoj sociologiji i gledišta na društvene promjene i društvene pokrete današnjice Vježbe: Parsonsov koncept strukturalnog funkcionalizma (analiza Socijalnog sistema)
4.	Ka kodificiranju funkcionalne analize u sociologiji (Mertonov doprinos razvoju i rekonponiranju strukturalnog funkcionalizma kao dominirajućeg sociološkog pravca nakon II svjetskog rata) Vježbe: Osnove mikrointerakcionizma i filozofske pretpostavke razvoja američke socijalne misli (rad na odabranim tekstovima i poglavljima recentih djela)
5.	Garfinkelovo konstituiranje etnometodologije Vježbe: Analiza dijelova knjige Um, osoba i društvo. Sa stanovišta socijalnog bihevioriste (kritika reduktibilnog biheviorizma i Meadov pojam umnosti)
6.	Osnove sociologije Daniela Bella (I dio) Vježbe: Analiza poglavlja Osoba (Um, osoba i društvo)
7.	Osnove sociologije Daniela Bella (II dio) Vježbe: I poglavlje Schutzove knjige Fenomenologija socijalnog svijeta (Poimanje Weberove metodologije I mogućnost znanstvenog etabliranja savremene sociologije)
8.	Provjera znanja studenata
9.	Osnovne koncepcije neomarksističkih teorija Vježbe: Rad na prvom dijelu knjige L. Althussera I E. Balibar: kako čitati kapital
10.	Savremeni dometi u kvalitativnom istraživanju socijalnih fenomena Vježbe: Konstruktivizam kao teorijska paradigam kvalitativne metodologije u sociologiji (Socijalna konstrukcija zbilje)
11.	Participativno promatranje (Erving Goffman) Vježbe: Goffman: Predstavljanje sopsta u svakodnevnom životu
12.	Savremeni dometi u kvantitativnom istraživanju socijalnih fenomena Vježbe: Likertovo skaliranje. Neki primjeri postpozitivističke metodologije I savremenih statističkih I matematičkih metoda u sociologiji
13.	Ritzerovo mekdonaldiziranje socijalnog svijeta Vježbe: Analiza knjige Mekdonaldizacija društva ili The Macdonalidisation Thesis
14.	Beckovo karakteriziranje rizika i Giddensov pojam povjerenja (ontološka sigurnost i ekspertni sistemi) Vježbe: Beck (Smisao ekologije u koncepciji refleksivne modernizacije) Giddens (Posljedice moderne i dijelovi The Constitution of Society)
15.	Dopunska predavanja Vježbe: Analiza odobranih tekstova J. C. Alexandra
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja	Predavanja i vježbe (kombinacija demonstracijske i seminarske rasprave, interaktivni i individualni pristup, metode usmenog izlaganja, dijaloška metoda i izvođenje samostalnih
-----------------	---

nastave (oblici i metode)	vježbi, metoda rada na tekstu)																												
<p>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra</p> <p>(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</p>	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="461 319 1435 693"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Seminarski rad</td> <td>10</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Aktivnost u nastavi</td> <td>10</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Domaći rad /prezentacija</td> <td>10</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Prisustvo nastavi</td> <td>20</td> <td>20</td> </tr> <tr> <td>5.</td> <td>Završni ispit</td> <td>50</td> <td>50</td> </tr> <tr> <td colspan="3">Ukupno: 100 bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> •Aktivnost u nastavi evaluira se tokom cijelog semestra te student može na osnovu aktivnog učestvovanja u diskusijama i interpretacijama određenih tema. •Seminarski rad student izrađuje na osnovu formalnih, sadržajnih i metodoloških uvjeta iz određene topike u skladu sa individualnim interesovanjem i kapacitetima. Student određenu temu predlaže predmetnom nastavniku, te ga uz konzultacije izrađuje i predaje u printanojformi najkasnije do početka decembra 2017. godine. •Domaći rad predstavlja pripremu i izradu određene teme ili određenog poglavlja iz obavezne literature koju potom student prezentira u toku vježbi u formi usmenog izlaganja uz izbor korištenja power-point prezentacije, upotrebe grafoskopa i drugih dostupnih tehničkih pomagala. •Prva polusemestralna provjera znanja izvodi se u toku osme sedmice nastave i obuhvata test od 10 ispitnih pitanja iz tema ioblasti koje su do osme sedmice obrađene kao nastavne jedinice u sklopu predavanja i seminara. •Druga pismena provjera znanja obuhvata test od 10 ispitnih pitanja iz tema i oblasti koje su obrađene kao nastavne jedinice u sklopu predavanja i vježbi u toku druge polovine semestra. <p>Studentu koji iz prve polusemestralne provjere znanja ne prikupi minimalno 10 bodova omogućit će se integralno polaganje pismene provjere znanja koja obuhvata gradivo iz cijelog semestra (prva i druga provjera znanja).</p> <ul style="list-style-type: none"> •Završni ispit se može organizirati u formi pismene ili usmene provjere znanja iz nastavnih jedinica koje su se obrađivale tokom semestra. •U ovisnosti od broja prikupljenih bodova student dobija ocjenu koja je predviđena dole navedenom skalom ocjenjivanja. <p>Napomena: Provjera znanja vršit će se u skladu sa važećim zakonom i Odlukom NNV-a.</p>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Seminarski rad	10	10	2.	Aktivnost u nastavi	10	10	3.	Domaći rad /prezentacija	10	10	4.	Prisustvo nastavi	20	20	5.	Završni ispit	50	50	Ukupno: 100 bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																										
1.	Seminarski rad	10	10																										
2.	Aktivnost u nastavi	10	10																										
3.	Domaći rad /prezentacija	10	10																										
4.	Prisustvo nastavi	20	20																										
5.	Završni ispit	50	50																										
Ukupno: 100 bodova			100%																										
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;</p> <p>b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;</p> <p>c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;</p> <p>d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;</p> <p>e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda;</p> <p>f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>																												

Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Salih Fočo: Sociologija. Sarajevo: Svjetlost, 2011. 2. Salih Fočo: Ogledi o tranziciji. Zenica: Dom Štampe, 2005. 3. Anthony Giddens: Sociologija. Globus: Zagreb, 2007. 4. George Ritzer: Suvremena sociologijska teorija. Zagreb: SNL, 1997. 5. Georg Herbert Mead. Um, osoba, društvo. Sa stajališta socijalnog bihejvioriste. Zagreb: Jesenski i Turk, 2003. 6. Ulrich Beck: Pronalaženje političkog. Prilog teoriji refleksivne modernizacije. Zagreb: Jesenski i Turk, 2001. 7. Anthony Giddens: Posledice modernosti. Beograd: Filip Višnjić, 1998. 8. Talcott Parsons i dr.: Društva. Beograd: Vuk Karadžić, 1969. 9. N. Luhmann: Društvo društva I-II. Zagreb: Naklada Breza, 2011. 10. Parsons: The Social System. London: The Free Press, 1951.
	<p><i>Dodatna</i></p>
Napomene	

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	SOCIOLOGIJA /SOCIOLOGIJA I ETNOLOGIJA				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	SOCIOLOGIJA NASELJA				
Šifra/kod	FIL SOC 303	Status (obavezni)	OBAVEZNI	ECTS	JP 6,DP 4
Ciklus studija	I	Semestar	V	Ak. godina	2017/2018.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	-				
Jezik izvođenja nastave	BHS				
Nastavnik	Ime i prezime	Doc.dr. Vedad Muharemović			
	Kontakt podaci	Kabinet: 59 E-mail: vedad.muharemovic@ff.unsa.ba Telefon: 253 100	Termin konsultacija	Prema rasporedu	
Saradnik	Ime i prezime	Tatjana Žarković, MA			
	Kontakt podaci	Kabinet: 62 E-mail: tatjana.zarkovic@ff.unsa.ba Telefon: 253 100	Termin konsultacija	Prema rasporedu	
Sedmični broj kontakt sati	predavanja __2__ ; seminar _____ ; vježbe __2__				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	<p>Društvo i teritorij. Društveni tipovi i modeli teritorizacije. Građansko društvo i teritorij. Urbani svijet. Geneza i tipovi urbanih struktura u europskoj tradiciji. Urbanizacija i gradska modernizacija. Sociološke škole u istraživanju grada. Društvena osnovica suvremene urbanizacije. Akteri, institucije, procesi. Strukturni konflikt. Polarizacija centar-periferija. Urbanizacija i društveni razvitak. Sociološka obilježja urbanizacije u Bosni i Hercegovini. Modeli i granice urbanizacije u razdoblju socijalističke modernizacije. Sociološki aspekti prostornog i urbanističkog planiranja. Suvremene tendencije u istraživanjima odnosa društvo – okoliš- Ruralni prostor Bosne i Hercegovine – standardni razvojni problemi. Kriteriji i tipologije. Seoska socijalna zajednica: odnosi međusobnog poznavanja. Socijalne uloge i pravila ponašanja. Kulturna homogenost. Autarkija i autonomnost u odnosu na globalno društvo. Lokalna specifičnost. „Jednostavnost“ seoske privrede. Preklapanje rezidencijalnog i radnog prostora. Seosko stanovništvo. Razvoj i društvene promjene u ruralnim sredinama. Ruralna okolica velikih gradova. Uslužni sektor. Migracija stanovništva unutar područja utjecaja grada. Doseljavanje stanovništva iz udaljenih područja. Domaćinstva s poljoprivrednim i nepoljoprivrednim izvorima prihoda. Ratna stradanja bosanskohercegovačkog stanovništva. Lokalna uprava i samouprava.</p>				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Upoznati studente s osnovama sociologije naselja i okoliša.				

Ishodi učenja	Znanje iz oblasti posebne sociologije i razumijevanje fenomena urbanog i ruralnog.
---------------	--

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Pregled primarne i sekundarne literature, upoznavanje studenata sa režimom izvođenja nastave i seminarskim obavezama. Izrada plana rada po sedmicama u skladu sa izvedbenim planom nastave i akademskim kalendarom. Upoznavanje studenata sa kriterijima ocjenjivanja i elementima bodovanja aktivnosti.
2.	Predavanja i vježbe: Društvo i teritorij. Društveni tipovi i modeli teritorizacije. Građansko društvo i teritorij.
3.	Predavanja i vježbe: Urbani svijet. Geneza i tipovi urbanih struktura u europskoj tradiciji. Urbanizacija i gradska modernizacija. Sociološke škole u istraživanju grada.
4.	Predavanja i vježbe: Društvena osnovica suvremene urbanizacije. Akteri, institucije, procesi. Strukturni konflikt. Polarizacija centar-periferija. Urbanizacija i društveni razvitak.
5.	Predavanja i vježbe: . Sociološka obilježja urbanizacije u Bosni i Hercegovini. Modeli i granice urbanizacije u razdoblju socijalističke modernizacije. . Rad na odabranim poglavljima iz obavezne literature.
6.	Predavanja i vježbe: Sociološki aspekti prostornog i urbanističkog planiranja. Rad na odabranim poglavljima iz obavezne literature.
7.	Predavanja i vježbe: Ruralni prostor Bosne i Hercegovine – standardni razvojni problemi. Kriteriji i tipologije. Seoska socijalna zajednica: odnosi međusobnog poznavanja. Rad na odabranim poglavljima iz obavezne literature.
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Predavanja i vježbe: Kulturna homogenost. Autarkija i autonomnost u odnosu na globalno društvo. Lokalna specifičnost Obrana i prezentacija seminarskih radova.
10.	Predavanja i vježbe: Preklapanje rezidencijalnog i radnog prostora.

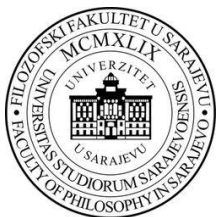
	Rad na odabranim poglavljima iz obavezne literature.
11.	Predavanja i vježbe: Uslužni sektor. Migracija stanovništva unutar područja utjecaja grada. Doseljavanje stanovništva iz udaljenih područja
	Rad na odabranim poglavljima iz obavezne literature. Odbrana i prezentacija seminarских radova.
12.	Predavanja i vježbe: Ratna stradanja bosanskohercegovačkog stanovništva. Grad i rat.
	Rad na odabranim poglavljima iz obavezne literature.
13.	Predavanja i vježbe: Javni prostori i javnost urbanih sredina.
	Rad na odabranim poglavljima iz obavezne literature. Odbrana i prezentacija seminarских radova.
14.	Predavanja i vježbe: Tranzicija i urbana politika.
	Rad na odabranim poglavljima iz obavezne literature.
15.	Predavanja i vježbe: Dopunska predavanja po izboru studenata. Završne konsultacije. Rad na odabranim poglavljima iz obavezne literature. Odbrana i prezentacija seminarских radova.
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Predavanja i vježbe. Kombinacija različitih nastavnih metoda koje omogućuju aktivno učešće i kontinuirano praćenje rada studenata.																												
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Seminarski rad</td> <td>20</td> <td>20%</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Prisustvo/aktivnost u nastavi</td> <td>20</td> <td>20%</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Prezentacija /domaći rad</td> <td>10</td> <td>10%</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Polusemestralni ispit</td> <td>25</td> <td>25%</td> </tr> <tr> <td>5.</td> <td>Završni ispit</td> <td>25</td> <td>25 %</td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: _100_____bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Seminarski rad	20	20%	2.	Prisustvo/aktivnost u nastavi	20	20%	3.	Prezentacija /domaći rad	10	10%	4.	Polusemestralni ispit	25	25%	5.	Završni ispit	25	25 %	Ukupno: _100_____bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																										
1.	Seminarski rad	20	20%																										
2.	Prisustvo/aktivnost u nastavi	20	20%																										
3.	Prezentacija /domaći rad	10	10%																										
4.	Polusemestralni ispit	25	25%																										
5.	Završni ispit	25	25 %																										
Ukupno: _100_____bodova			100%																										

	<ol style="list-style-type: none"> 1. Izrada seminarskog rada na odabranu temu u dogovoru sa nastavnikom. 2. Prisustvo i aktivno praćenje i učešće u nastavnom procesu. 3. Domaći rad /prezentacija prema interesu studenta u dogovoru sa nastavnikom. <p>*(student u toku nastavnog procesa može prikupiti maksimalno 50 bodova i to na osnovu u tabeli navedenih aktivnosti)</p> <ol style="list-style-type: none"> 4. Provjera znanja studenata (PARCIJALNI ISPIT): Test se sastoji od 10 ispitnih pitanja i svako se boduje sa maksimalna 2, 5 boda (minimalna jedinica bodovanja je 0, 5). Ukupan broj bodova po testu je 25. Da bi dobio prolaznu ocjenu student mora prikupiti najmanje 13 bodova. Klasifikacija bodova i ocjena je sljedeća: 13 bodova = ocjena šest (6); 15 bodova = ocjena (7); 20 bodova = ocjena (8); 23 boda = ocjena(9); 25 bodova = ocjena (10). 5. Uslov za polaganje završnog ispita je položen test u okviru polusemestralne provjere znanja studenata (test u osmoj sedmici nastave). Bodovanje završnog ispita identično je bodovanju testa I. <p>Napomena:</p>
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.

Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. O. Čaldarović: Društvena dioba prostora. Zagreb: Sociološko društvo Hrvatske, 1989. 2. O. Čaldarović: Urbana sociologija. Zagreb: Globus, 1985. 3. O. Čaldarović: Socijalna teorija i hazardni život: rizici i suvremeno društvo. Zagreb: Sociološko društvo Hrvatske, 1995. 4. Marinović-Uzelac: Socijalni prostor grada. Zagreb: Liber, 1978. 5. I. Rogić: Stanovati i biti. Zagreb: Sociološko društvo Hrvatske, 1990. 6. V. Puljić: Eksodus poljoprivrednika. Zagreb: centar za sociologiju sela, grada i prostora Instituta za društvena istraživanja, 1977. <ol style="list-style-type: none"> 7. H. Menras: Seljačka društva. Elementi za jednu teoriju seljaštva. Zagreb: Globus, 1986. 8. R. Supek (1983): Grad po mjeri čovjeka. Zaagreb: Naprijed. Odabrani tekstovi iz časopisa Sociologija i prostor
	<p><i>Dodatna</i></p> <p>Dodatna literatura (tekstovi, ekscerpti, etc.) regulirat će se u sklopu vježbi prema interesima studenata.</p>
Napomene	

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	SOCIOLOGIJA /SOCIOLOGIJA I ETNOLOGIJA				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	SOCIOLOGIJA POLITIKE I				
Šifra/kod	FIL SOC 202	Status (obavezni ili izborni)	OBAVEZNI	ECTS	JP 8,DP 4
Ciklus studija	I	Semestar	III	Ak. godina	2018/2019.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	-				
Jezik izvođenja nastave	BHS				
Nastavnik	Ime i prezime	Doc.dr. Jelena Gaković			
	Kontakt podaci	Kabinet: 62 E-mail: jelena.gakovic at ff.unsa.ba Telefon: 253 100	Termin konsultacija	Prema rasporedu	
Saradnik	Ime i prezime	Doc.dr. Jelena Gaković			
	Kontakt podaci	Kabinet: 62 E-mail: jelena.gakovic at ff.unsa.ba Telefon: 253 100	Termin konsultacija	Prema rasporedu	
Sedmični broj kontakt sati	JP predavanja __3__ ; seminar _____ ;			vježbe __3__	
	DP predavanja __2__ ; seminar _____ ;			vježbe __2__	
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	<p>Stara nauka o politici (politička filozofija). Antički „polis“ i rimska „res publica“ kao paradigma predmeta stare nauke o politici. Nova nauka o politici – politička sociologija kao nauka o uzročno-funkcionalnim odnosima između društvenih pojava : nauka o uspostavljanju, funkcioniranju i mijenjanju (političkih) odnosa u društvu. Institucionaliziranje politike: državni poredak, političke partije, politički pokreti, grupe za pritisak, javno mnijenje i dr. Pojam vladavine. Moć i politička vlast. Opće karakteristike političke vlasti. Klasna borba kao politička borba. Tipovi političke vladavine. Sociologija države. Sociologija političkih stranaka. Sociologija političkih pokreta.</p>				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Steći osnovna znanja iz politike kao praktične filozofije i moderne teorije moći i političkih odnosa.				

Ishodi učenja	Znanje i razumijevanje političkih procesa i odnosa u društvu od doba stare nauke o politici do savremenih političkih teorija.

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Pregled primarne i sekundarne literature, upoznavanje studenata sa režimom izvođenja nastave i seminarskim obavezama. Izrada plana rada po sedmicama u skladu sa izvedbenim planom nastave i akademskim kalendarom. Upoznavanje studenata sa kriterijima ocjenjivanja i elementima bodovanja aktivnosti.
2.	Predavanja i vježbe: Stara nauka o politici (politička filozofija). Antički „polis“ i rimska „res publica“ kao paradigma predmeta stare nauke o politici. Političko kod Grka i nastanak grčke demokratije. Rad na odabranim poglavljima iz obavezne literature.
3.	Predavanja i vježbe: Nova nauka o politici – politička sociologija kao nauka o uzročno-funkcionalnim odnosima između društvenih pojava : nauka o uspostavljanju, funkcioniranju i mijenjanju (političkih) odnosa u društvu
4.	Predavanja i vježbe: Pojam države i drugi kolektiviteti - srodni pojmovi: društvo, vladavina, nacija, zajednica. Rad na odabranim poglavljima iz obavezne literature.
5.	Predavanja i vježbe: Odnos etike i politike u antičkoj i modernoj političkoj misli. Politički ethos kod starih Grka i razlozi njegovog propadanja. Zoon politikon. Etičko-politički ideali. Pravednost, sloboda, jednakost. Rad na odabranim poglavljima iz obavezne literature.
6.	Predavanja i vježbe: Moć, sila i politička vlast. Makijavelizam, Obrat od moći uma ka umu moći. Politički ciljevi, interesi i sredstva. Oblici, izvori i instrumenti moći. Rad na odabranim poglavljima iz obavezne literature.
7.	Predavanja i vježbe: Novovjekovna politička misao. Principi, kriteriji i karakteristike političke vlasti. Etičke dimenzije politike. Rad na odabranim poglavljima iz obavezne literature.
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata

9.	Predavanja i vježbe: Tipovi političke vladavine. Klasifikacije sistema u klasičnoj i savremenoj političkoj misli. Odbrana i prezentacija seminarskih radova.
10.	Predavanja i vježbe: Utopija, utopizam, utopijske ideje i koncepcije. Funkcionalni, značenjski i simbolički značaj. Utopija kao društvena kritika i traganje za idealnim društvom. Rad na odabranim poglavljima iz obavezne literature.
11.	Predavanja i vježbe: Teorije o ljudskoj prirodi i država. Teorija suverenosti. Homo homini lupus. Hobsovo razumijevanje ljudske prirode, prirodnog stanja i cilja države. Kontraktualizam. Rad na odabranim poglavljima iz Levijatana, Hobbes. Odbrana i prezentacija seminarskih radova. Diskusija.
12.	Predavanja i vježbe: Institucionaliziranje politike: državni poredak, političke partije, politički pokreti, grupe za pritisak, javno mnijenje i dr . Rad na odabranim poglavljima iz obavezne literature.
13.	Predavanja i vježbe: Savremeni problemi demokratskih poredaka. Demokratski deficit. Građanski odgoj i vrline. Demokracija i ljudska prava. Rad na odabranim poglavljima iz obavezne literature. Odbrana i prezentacija seminarskih radova.
14.	Predavanja i vježbe: Državna struktura Bosne i Hercegovine. Mapiranje nadležnosti društvenih i političkih institucija. Podjela i nivoi vlasti. Rad na izvornim dokumentima.
15.	Predavanja i vježbe: Dopunska predavanja po izboru studenata. Završne konsultacije. Rad na odabranim poglavljima iz obavezne literature. Odbrana i prezentacija seminarskih radova.
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Predavanja i vježbe. Kombinacija različitih nastavnih metoda koje omogućuju aktivno učešće i kontinuirano praćenje rada studenata.
---	--

Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:

R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)
1.	Seminarski rad	20	20%
2.	Prisustvo/aktivnost u nastavi	20	20%
3.	Prezentacija /domaći rad	10	10%
4.	Polusemestralni ispit	25	25%
5.	Završni ispit	25	25 %
Ukupno: <u>100</u> bodova			100%

Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:

1. Izrada seminarskog rada na odabranu temu u dogovoru sa nastavnikom.
2. Prisustvo i aktivno praćenje i učešće u nastavnom procesu.
3. Domaći rad /prezentacija prema interesu studenta u dogovoru sa nastavnikom.

*(student u toku nastavnog procesa može prikupiti maksimalno 50 bodova i to na osnovu u tabeli navedenih aktivnosti)

4. Provjera znanja studenata (PARCIJALNI ISPIT):

Test se sastoji od 10 ispitnih pitanja i svako se boduje sa maksimalna 2, 5 boda (minimalna jedinica bodovanja je 0, 5). Ukupan broj bodova po testu je 25. Da bi dobio prolaznu ocjenu student mora prikupiti najmanje 13 bodova. Klasifikacija bodova i ocjena je sljedeća: 13 bodova = ocjena šest (6); 15 bodova = ocjena (7); 20 bodova = ocjena (8); 23 boda = ocjena(9); 25 bodova = ocjena (10).

5. Uslov za polaganje završnog ispita je položen test u okviru polusemestralne provjere znanja studenata (test u osmoj sedmici nastave). Bodovanje završnog ispita identično je bodovanju testa I.

Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra

(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)

	<p>Napomena:</p>
<p>Skala ocjenjivanja</p>	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>
<p>Literatura</p>	<p><i>Obavezna</i></p> <p>K. Majer, Nastanak političkog kod Grka, Albatros, Beograd 2010.</p> <p>Platon, Država, BIGZ, Beograd, 1976.</p> <p>Aristotel: Politika. Beograd: BIGZ, 1976.</p> <p>Aristotel: Nikomahova etika. Zagreb: Globus, 1988.</p> <p>Makijaveli: Vladalac. Beograd: Rad, 1964.</p> <p>T.More: Utopija. Zagreb: Globus, 2003.</p> <p>Hobbes: Levijatan. Zagreb: Jesenski i Turk, 2004.</p> <hr/> <p><i>Dodatna</i></p> <p>Đurić M., Istorija helenske etike, Bigz, Beograd, 1976.</p> <p>A.Swift, Politička filozofija: Vodič za studente i političare, Clio, Beograd, 2006.</p> <p>P.Canivez, Odgojiti građanina? Pravni centar, Fond otvoreno društvo BIH, 1999.</p>

	<p>E. Vajl: Politička filozofija. Beograd: Nolit, 1982.</p> <p>Ozer A. (ur.), Država, Izbor tekstova, Rabic , Sarajevo, 2003</p> <p>F.Šluk: Politička filozofija: Tukidid, Kant, Tocqueville, Zagreb: Naprijed, 1977.</p> <p>Prpić, Puhovski, Uzelac (ur.), Leksikon temeljnih pojmova politike, Školska knjiga, Zagreb 1990.</p>
Napomene	

SYLLABUS

Odsjek	Odsjek za sociologiju				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Socijalna antropologija				
Šifra/kod	FIL SOC 310	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	
Ciklus studija	I	Semestar	V	Ak. Godina	2018/19.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski				
Nastavnik	Ime i prezime	Doc.dr. Aiša Softić			
	Kontakt podaci	Kabinet: 137 E-mail: aisa.softic@ff.unsa.ba Telefon: +387 33 253 251	Termin konsultacija	Ponedjeljak, 17-18	
Saradnik	Ime i prezime	Tomislav Tadić, MA			
	Kontakt podaci	Kabinet: E-mail: tomlav.tadic@ff.unsa.ba Telefon: +387 33 253 253	Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	predavanja <u>2</u> ; seminar _____; vježbe <u>2</u>				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	U toku kolegija studenti će biti upoznati sa historijom nastanka discipline i njezinim vezama sa srodnim naukama te metodologijom koja je svojstvena socijalnoj antropologiji. Predstaviti će se najznačajnije antropološke škole i njihovi najpoznatiji predstavnici. Naročit akcenat bit će stavljen na socijalnu strukturu, te srodstvo kao temeljni predmet discipline.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Ovladavanje temeljnim postulatima na kojima počiva socijalna antropologija; Sticanje osnovnih znanja o društvenoj strukturi i kulturnim procesima; Razumijevanje pojma multidisciplinarnosti, posebno u kontekstu socijalne antropologije.				
Ishodi učenja	Zahvaljujući ovom kolegiju, od studenata se očekuje da usvoje osnovna znanja o evolutivnom razvoju čovjeka te o značaju i karakteristikama kulture kao jedinstvene ljudske tvorevine. Kroz ovladavanje obaveznom i preporučenom literaturom, kao i učešćem u diskusijama u toku nastave, studenti će razviti				

pozitivan odnos prema kulturama Drugih i Drugačijih

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1.	Upoznavanje studenata sa predmetom i načinima izvođenja nastave.
2.	Određenje pojma socijalna antropologija, historija razvoja discipline, odnos prema srodnim disciplinama. Etnografija kao temelj socijalne antropologije. (Bošković; Monaghan i Just)
3.	Postanak i razvoj čovjeka. Nastanak i karakter prvih socijalnih institucija. (Bajraktarović; Erlich) Vježbe: Rad na odabranim tekstovima iz: <i>Zbornik radova: Antropologija danas</i> . Ur. A. L. Kroeber. Beograd, 1972. (<i>Teorija evolucije i evolucija čovjeka; Shvaćanje o fosilnom čovjeku; Fosilni čovjek</i>)
4.	Kultura u antropološkom obzorju. „Primitivna“ kultura i kulturni relativizam. (Monaghan i Just, Kale) Vježbe: Analiza odabranog poglavlja iz knjige: R. Benedikt, <i>Obrasci kulture</i> . Beograd, 1976.
5.	Civilizacija kao proces. Najstarije civilizacije i njihove osnovne odlike. (Elias; Erlich) Vježbe: Rad na odabranom poglavlju iz knjige: N. Elias, <i>O procesu civilizacije</i> . Zagreb, 1996.
6.	Srodstvo kao princip organizacije socijeteta. (Monaghan i Just; Benedikt) Vježbe: Odabrano poglavlje iz: Redcliffe-Brown, <i>Studije srodstva</i> . (u: <i>Teorije o društvu</i> , sv.I, Beograd, 1969.)
7.	Antropologija religije i magije. (Bošković; Malinowski) Vježbe: Rad na tekstu iz djela <i>Magija, nauka i religija</i>
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Običaji i regule. (Bajraktarović; Erlich) Vježbe: Presentacija seminarskih radova
10.	Teorija evolucionizma (Tylor, Frazer) i teorija difuzionizma (Rivers). Teorijske postavke F. Boasa. (Bošković; Moor)

	Vježbe: Prezentacija seminarskih radova
11.	Osnove socijalne i kulturne antropologije B. Malinowskog. (Moor; Bošković)
	Vježbe: Terenska nastava
12.	Strukturalna antropologija C. Levi-Straussa (Bošković; Moore)
	Vježbe: rad na odabranim tekstovima C. Levi-Straussa
13.	Metode socijalne i kulturne antropologije. Od antropologije „dalekog“ do antropologije „kod kuće“. (Erlich; Bošković)
	Vježbe: terenska nastava
14.	Savremene težnje u socijalnoj antropologiji. (Bošković)
	Vježbe: prezentacija seminarski radova
15.	Globalizacija i društvene mreže u antropološkom diskursu. (Abeles; Pleše i Senjković)
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Nastava će se realizirati kroz dva časa predavanja i dva časa vježbi tokom sedmice, pri čemu će se koristiti metode prezentacije, diskusije i analize.
---	--

Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:

R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)
1.	Redovna prisutnost nastavi	5	5%
2.	Aktivnost u toku nastavnog procesa	10	10%
3.	Seminarski rad	15	15%
4.	Polusemestralni ispit	35	35%
5.	Završna pismena provjera znanja	35	35%
Ukupno: __100__ bodova			100%

Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra

(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)

Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:

- Redovnom prisutnošću i aktivnošću u toku nastavnog procesa, posebno na vježbama – aktivnim učešćem u diskusijama i analizama;
- Seminarskim radom na zadatu temu, koji će biti u formi izlaganja i kratkog eseja;
- Polusemestralnom provjerom znanja;
- Završnom pismenom provjerom znanja.

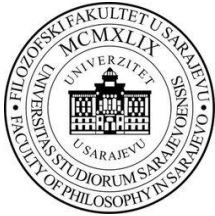
Napomena:

Skala ocjenjivanja

Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:

- a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;
- b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;
- c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;
- d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;
- e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda;
- f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.

Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. John Monaghan i Peter Just, <i>Socijalna i kulturna antropologija</i>. Sarajevo, 2003. 2. Aleksandar Bošković, <i>Kratak uvod u antropologiju</i>. Zagreb, 2010 3. Vera St. Erlich, <i>U društvu s čovjekom</i>. Zagreb, 1968.
	<p><i>Dodatna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Norbert Elias, <i>O procesu civilizacije</i>. Zagreb, 1996 2. Eduard Kale, <i>Uvod u znanost o kulturu</i>. Zagreb, 1977. 3. R. Benedikt, <i>Obrasci kulture</i>. Beograd, 1976.
Napomene	<p>Sva obavezna i preporučena literatura, kojom ne raspolaže Biblioteka Filozofskog fakulteta ili pak neka druga u gradu, biće stavljena na raspolaganje studentima od strane predmetnog nastavnika.</p>

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	SOCIOLOGIJA /SOCIOLOGIJA I ETNOLOGIJA				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	SOCIOLOGIJA KOMUNIKACIJA I				
Šifra/kod	FIL SOC 403	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	6
Ciklus studija	II	Semestar	I	Ak. godina	2018/2019
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	-				
Jezik izvođenja nastave	BHS				
Nastavnik	Ime i prezime	Doc.dr. Jelena Gakovic			
	Kontakt podaci	Kabinet: 62 E-mail: jelena.gakovic at ff.unsa.ba Telefon: 223 100	Termin konsultacija	Prema rasporedu	
Saradnik	Ime i prezime				
	Kontakt podaci	Kabinet: E-mail: Telefon:	Termin konsultacija	Prema rasporedu	
Sedmični broj kontakt sati	predavanja __2__ ; seminar _____ ; vježbe __2__				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	<p>Razumijevanje povezanosti komuniciranja kroz različite aspekte socijalne ontologije izlaže se u nekoliko sklopova. Kroz sklop 1 (Metodologija komunikoloških istraživanja) ukazuje se na spoznajnoteorijska i metodološka ishodišta istraživanja društvene komunikacije. Izlažu se aktualni problemi relevantni za kvantitativna i kvalitativna empirijska istraživanja kao i problemi subjektivnosti u društvenim istraživanjima na ontološkoj i epistemološkoj ravni. Kroz sklop 2 (Teorije komuniciranja) student se upoznaju sa razlikovanjem komunikacije prema kontekstima i prema nivoima, te sa Craigovom podjelom komunikoloških tradicija i komunikoloških teorija: retoričke, semiotičke, fenomenološke, kibernetičke, sociopsihološke, kritičke i sociokulturne. Kroz sklop 3 (Psihologija komuniciranja) pokazuje se komuniciranje kao cjelovita simbolsko / informacijska aktivnost koje obuhvata analizu verbalnih i neverbalnih oblika komuniciranja i analizi psihosocijalnog konteksta komuniciranja. Kroz sklop 4 (Osnove vizualne komunikacije) student se upoznaju sa konceptima morfoloških, ikonografskih i strukturalnih analiza oblikovanja vizualnih komunikacija. Ukazuje se na funkcionalni odnos među dizajnerskim disciplinama, na tzv. kretajvni koncept i tržišnu reprezentaciju.</p>				

Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Osnovni cilj ovog kolegija je da studente upozna sa glavnim topikama komunikoloških istraživanja te posebno sa metodama i spoznajnim oblicima (teorijskim i iskustvenim) koji nastaju u procesu društvenog komuniciranja. Budući da je predmet hibridnog karaktera i sadrži u sebi niz povezanih specijalističkih znanja o društvenoj komunikaciji, o različitim sredstvima komuniciranja i o različitim ciljevima komuniciranja, njegovo pučavanje zahtijeva znanja s područja različitih znanstvenih i filozofskih disciplina (filozofija jezika, logika, metodologija, sociologija, semiotika i lingvistika simbolička logika, kognitivna znanost, informatika, teorija sociomedija).
Ishodi učenja	Studenti dobijaju znanje o društvenoj funkciji i biti komunikacije te o njevoj povezanosti sa ambijentom inteligentnog prostora kojeg pružaju suvremene informacijske i komunikacijske tehnologije kao i sa objašnjenjem vizualnih i mentalnih transformacija i interpretacije komunikacijskog signala.

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Pregled primarne i sekundarne literature, upoznavanje studenata sa režimom izvođenja nastave i seminarskim obavezama. Izrada plana rada po sedmicama u skladu sa izvedbenim planom nastave i akademskim kalendarom. Upoznavanje studenata sa kriterijima ocjenjivanja i elementima bodovanja aktivnosti.
2.	Predavanja i vježbe: (Metodologija komunikoloških istraživanja) spoznajnoteorijska i metodološka ishodišta istraživanja društvene komunikacije.
3.	Predavanja i vježbe: (Teorije komuniciranja) razlikovanje komunikacije prema kontekstima i prema nivoima. Craigova podjela komunikoloških tradicija i komunikoloških teorija: retoričke, semiotičke, fenomenološke, kibernetičke, sociopsihološke, kritičke i sociokulturne.
4.	Predavanja i vježbe: (Psihologija komuniciranja) pokazuje se komuniciranje kao cjelovita simbolsko / informacijska aktivnost koje obuhvata analizu verbalnih i neverbalnih oblika komuniciranja i analizi psihosocijalnog konteksta komuniciranja.
5.	Predavanja i vježbe: Osnove vizualne komunikacije - student se upoznaju sa konceptima morfoloških, ikonografskih i strukturalnih analiza oblikovanja vizualnih komunikacija. Ukazuje se na funkcionalni odnos među dizajnerskim disciplinama, na tzv. kreativni koncept i tržišnu reprezentaciju.
6.	Predavanja i vježbe: Estetika komunikacije. Opažajna dimenzija komunikacije.

	Estetsko iskustvo. Teorije komunikacije i opažajni uticaj. Nelingvistički sistem komunikacije.
7.	Predavanja i vježbe: Semiologija značenja i semiologija komunikacije. Pragmatička estetika. Umjetnost kao komunikacija između pojedinca i grupe.
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Predavanja i vježbe: Komunikacija i identitet. Jaka i slaba teorija identiteta. Transnacionalni identiteti, mreže i komuniciranje. Informacijske tehnologije, komunikacija i ambijent inteligentnog prostora. Rad na odabranim poglavljima iz obavezne literature. Odbrana i prezentacija seminarskih radova.
10.	Predavanja i vježbe: Komunikacijski činovi i ekonomske transakcije. Komunikacija i kultura. Procesi i oblici interkulturalnog sporazumijevanja. Rad na odabranim poglavljima iz obavezne literature. Odbrana i prezentacija seminarskih radova.
11.	Predavanja i vježbe: Vizuelna komunikacija. Znakovi i simboli. <i>Iconic turn</i> . Rad na odabranim poglavljima iz obavezne literature.
12.	Predavanja i vježbe: Rad na odabranim poglavljima djela autora Eko, Umberto. Kultura, Informacija, Komunikacija.
13.	Predavanja i vježbe: Rad na odabranim poglavljima djela autora Eko, Umberto. Kultura, Informacija, Komunikacija. Diskusija.
14.	Predavanja i vježbe: M. McLuhanovo razumijevanje medija kao čovjekovih produžetaka. („medij je poruka“, podjela na vruće i hladne medije, globalno selo, vituelna stvarnost) Rad na odabranim poglavljima iz obavezne literature. Odbrana i prezentacija seminarskih radova.
15.	Predavanja i vježbe: Osvrt na savremeni status sociologije komunikacije kao posebne grane sociologije i tendencije njenog razvoja u savremenom kontekstu. Vježbe: Diskusija i zaključna razmatranja ključnih teza iz obavezne literature. Preporuke za dodatnu literaturu i istraživanje.
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Predavanja i vježbe. Kombinacija različitih nastavnih metoda koje omogućuju aktivno učešće i kontinuirano praćenje rada studenata.
---	--

<p>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra</p> <p>(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</p>	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p>																																			
	<table border="1" data-bbox="462 319 1437 695"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Seminarski rad</td> <td>20</td> <td>10%</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Prisustvo/aktivnost u nastavi</td> <td>20</td> <td>20%</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Prezentacija /domaći rad</td> <td>10</td> <td>10%</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Polusemestralni ispit</td> <td>25</td> <td>25%</td> </tr> <tr> <td>5.</td> <td>Završni ispit</td> <td>25</td> <td>25 %</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: __100__ bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ol style="list-style-type: none"> Izrada seminarskog rada na odabranu temu u dogovoru sa nastavnikom. Prisustvo i aktivno praćenje i učešće u nastavnom procesu. Domaći rad /prezentacija prema interesu studenta u dogovoru sa nastavnikom. <p>*(student u toku nastavnog procesa može prikupiti maksimalno 50 bodova i to na osnovu u tabeli navedenih aktivnosti)</p> <ol style="list-style-type: none"> <p>4. Provjera znanja studenata (PARCIJALNI ISPIT):</p> <p>Test se sastoji od 10 ispitnih pitanja i svako se boduje sa maksimalna 2, 5 boda (minimalna jedinica bodovanja je 0, 5). Ukupan broj bodova po testu je 25. Da bi dobio prolaznu ocjenu student mora prikupiti najmanje 13 bodova. Klasifikacija bodova i ocjena je sljedeća: 13 bodova = ocjena šest (6); 15 bodova = ocjena (7); 20 bodova = ocjena (8); 23 boda = ocjena(9); 25 bodova = ocjena (10).</p> <p>5. Uslov za polaganje završnog ispita je položen test u okviru polusemestralne provjere znanja studenata (test u osmoj sedmici nastave). Bodovanje završnog ispita identično je bodovanju testa I.</p> 	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Seminarski rad	20	10%	2.	Prisustvo/aktivnost u nastavi	20	20%	3.	Prezentacija /domaći rad	10	10%	4.	Polusemestralni ispit	25	25%	5.	Završni ispit	25	25 %									Ukupno: __100__ bodova		
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																																	
1.	Seminarski rad	20	10%																																	
2.	Prisustvo/aktivnost u nastavi	20	20%																																	
3.	Prezentacija /domaći rad	10	10%																																	
4.	Polusemestralni ispit	25	25%																																	
5.	Završni ispit	25	25 %																																	
Ukupno: __100__ bodova			100%																																	

	<p>Napomena:</p>
<p>Skala ocjenjivanja</p>	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>
<p>Literatura</p>	<p><i>Obavezna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Eko, Umberto. Kultura, Informacija, Komunikacija. Beograd.Nolit, 1973. 2. McLuhan, Marshall. Poznavanje opština : čovekovih produžetaka. Beograd, Prosveta, 1971. 3. Vreg, Franc. Društveno komuniciranje. Zagreb, Centar za informacije i publicitet, 1975. 4. Gaune, Jean. Estetika komunikacije. Beograd, Clio, 2001. 5. Leach, Edmund. Kultura i komunikacija : logika povezivanja simbola : uvod u primenu strukturalističke analize u socijalnoj antropologiji. Beograd, Prosveta, 1983. 6. Ibrulj, Nijaz. Stoljeće rearanžiranja : eseji o identitetu, znanju i društvu. Sarajevo. Filozofsko društvo Theoria, 2005. <p><i>Dodatna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Deacon, D., Pickering, M., Golding, P., Murdock, G. Researching Communications: A Practical Guide to Methods in Media and Cultural Analysis. London, Arnold, 1999. 2. Miller, K. Communication Theories. Perspectives, Processes and Context. Boston, McGraw Hill, 2002. 3. Trenholm S., Jensen A. Interpersonal Communication. Belmont, London, Wadsworth

	<p>Pbl.Co., 2000.</p> <p>4. Frutiger, A. Signs and Symbols: Their Design and Meaning. Studio Editions, London, 1989.</p> <p>5. Kress, G. and T. Vanleeuwen. Reading Images: The Grammar of Visual Design. Routledge, London, 1996.</p>
Napomene	

SYLLABUS

Odsjek	SOCIOLOGIJA				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	SOCIOLOGIJA MOĆI I LJUDSKIH PRAVA I				
Šifra/kod	FIL SOC 402	Status (obavezni ili izborni)	OBAVEZNI	ECTS	6
Ciklus studija	II	Semestar	I	Ak. godina	2018/2019.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	-				
Jezik izvođenja nastave	BHS				
Nastavnik	Ime i prezime	Doc.dr. Adnan Fočo			Prema rasporedu
	Kontakt podaci	Kabinet: 51 E-mail: adnan.foco @ff.unsa.ba Telefon: 253 254	Termin konsultacija		
Saradnik	Ime i prezime				Prema rasporedu
	Kontakt podaci	Kabinet: E-mail: Telefon:	Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	predavanja ___2___; seminar _____; vježbe _2_____				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Proučavanje moći kao najvažnijeg društvenog fenomena je danas osnovni cilj društvene nauke. Historija fenomena moći je povezana s historijom ljudskog društva, nastankom države i oblicima njene vlasti. Danas je ovaj fenomen usko povezan s afirmacijom ljudskih prava, demokratizacijom države I globalizacijom svijeta. U današnjem konfliktu svijetu koga karakteriziraju globalizacija sile i terorizma, proučavanje odnosa moći i ljudskih prava je od prvorazrednog teorijskog i praktično-političkog značaja.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Studenti se upoznaju sa temeljnim značenjima kategorije moći kao takve, odnosa između moći, politike I vlasti, problema legitimiteta i legalnosti moći. Studenti će se upoznati sa problemom I fenomenom državne moći i njenim sredstvima, sa tipovima državne moći, totalitarne moći i savremenim legitimitranjima moći.				
Ishodi učenja	Znanje i razumijevanje temeljnih značenja kategorije moći kao takve, odnosa između moći, politike I vlasti, problema legitimiteta i legalnosti moći..				

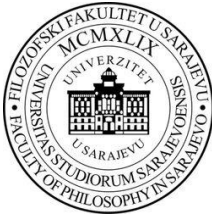
Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Pregled primarne i sekundarne literature, upoznavanje studenata sa režimom izvođenja nastave i seminarskim obavezama. Izrada plana rada po sedmicama u skladu sa izvedbenim planom nastave i akademskim kalendarom. Upoznavanje studenata sa kriterijima ocjenjivanja i elementima bodovanja aktivnosti.
2.	
	Predavanja i vježbe: Moć, vlast, autoritet, sila – uvod u pojmove. Ekonomska,

	politička, socijalna, intelektualna moć.
3.	Predavanja i vježbe: Klasična i savremena tumačenja moći, vlasti i politike.
4.	Predavanja i vježbe: Moć i afirmacija ljudskih prava. Sistemi zaštite i globalni izazovi.
5.	Predavanja i vježbe: Rad na odabranim poglavljima iz obavezne literature.
6.	Predavanja i vježbe: Demokracija i ljudska prava. Reprerentacija i participacija.
7.	Predavanja i vježbe: Nedemokratski poredak i kršenja ljudskih prava.
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Predavanja i vježbe: Interkulturalna gledišta i poštivanje ljudskih prava.
10.	Predavanja i vježbe: Asimetrija i balans u odnosima moći.
11.	Predavanja i vježbe: Rad na odabranim poglavljima iz obavezne literature. Odbrana i prezentacija seminarskih radova.
12.	Predavanja i vježbe: Oblici moći. Interakcija sile i legitimacije.
13.	Predavanja i vježbe: Individualni i kolektivni izvori moći.
14.	Predavanja i vježbe: Savremene debate o moći i ljudskoj prirodi.
15.	Predavanja i vježbe: Diskusija i zaključna razmatranja ključnih teza iz obavezne literature. Preporuke za dodatnu literaturu i istraživanje.
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Predavanja i vježbe. Kombinacija različitih nastavnih metoda koje omogućuju aktivno učešće i kontinuirano praćenje rada studenata.
---	--

<p>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra</p> <p>(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</p>	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="462 243 1437 621"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Seminarski rad</td> <td>20</td> <td>20%</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Prisustvo/aktivnost u nastavi</td> <td>20</td> <td>20%</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Prezentacija /domaći rad</td> <td>10</td> <td>10%</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Polusemestralni ispit</td> <td>25</td> <td>25%</td> </tr> <tr> <td>5.</td> <td>Završni ispit</td> <td>25</td> <td>25 %</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: <u>100</u> bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ol style="list-style-type: none"> Izrada seminarskog rada na odabranu temu u dogovoru sa nastavnikom. Prisustvo i aktivno praćenje i učešće u nastavnom procesu. Domaći rad /prezentacija prema interesu studenta u dogovoru sa nastavnikom. <p>*(student u toku nastavnog procesa može prikupiti maksimalno 50 bodova i to na osnovu u tabeli navedenih aktivnosti)</p> <ol style="list-style-type: none"> Provjera znanja studenata (PARCIJALNI ISPIT): Test se sastoji od 10 ispitnih pitanja i svako se boduje sa maksimalna 2, 5 boda (minimalna jedinica bodovanja je 0, 5). Ukupan broj bodova po testu je 25. Da bi dobio prolaznu ocjenu student mora prikupiti najmanje 13 bodova. Klasifikacija bodova i ocjena je sljedeća: 13 bodova = ocjena šest (6); 15 bodova = ocjena (7); 20 bodova = ocjena (8); 23 boda = ocjena(9); 25 bodova = ocjena (10). Uslov za polaganje završnog ispita je položen test u okviru polusemestralne provjere znanja studenata (test u osmoj sedmici nastave). Bodovanje završnog ispita identično je bodovanju testa I. <p>Napomena:</p>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Seminarski rad	20	20%	2.	Prisustvo/aktivnost u nastavi	20	20%	3.	Prezentacija /domaći rad	10	10%	4.	Polusemestralni ispit	25	25%	5.	Završni ispit	25	25 %									Ukupno: <u>100</u> bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																																		
1.	Seminarski rad	20	20%																																		
2.	Prisustvo/aktivnost u nastavi	20	20%																																		
3.	Prezentacija /domaći rad	10	10%																																		
4.	Polusemestralni ispit	25	25%																																		
5.	Završni ispit	25	25 %																																		
Ukupno: <u>100</u> bodova			100%																																		
<p>Skala ocjenjivanja</p>	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <ol style="list-style-type: none"> 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova. 																																				
<p>Literatura</p>	<p><i>Obavezna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> A. Giddens: Sociologija. Zagreb: Globus, 2007. (odabrana poglavlja) M. Weber: Vlast i politika. Zagreb: Jesenski i Turk, 1999. R. Plant: Suvremena politička misao. Zagreb: Jesenski i Turk, 2002. R. A. Dahl: Demokracija i njeni kritičari. Podgorica: CID, 1999. J. Grey: Liberalizam. Zagreb: Politička kultura, 1999. 																																				

	<p>6. H. Arendt: Totalitarizam. Zagreb: Politička kultura, 1996.</p> <p>7. R. Kalanj: Ideologija, utopija, moć. Zagreb: Jesenski i Turk, 2010.</p> <p>8. M. Castells: Uspon umreženog društva. Zagreb: Golden marketing, 2000.</p> <p>9. W. Kymlicka: Multikulturalno građanstvo. Zagreb: Jesenski i Turk, 2003.</p> <p>10. J. K. Galbraith: Anatomija moći. Zagreb: Stvarnost, 1987.</p> <p>11. A. Giddens: Treći put. Zagreb: Politička kultura, 1999.</p> <p>12. U. Beck: Što je globalizacija? Zagreb: Vizura, 2003.</p> <p>13. A. Giddens: Odbjegli svijet- kako globalizacija oblikuje naše živote. Zagreb: Jesenski i Turk, 2005.</p>
	<p><i>Dodatna</i></p>
<p>Napomene</p>	

SYLLABUS

Odsjek	SOCIOLOGIJA				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	TEORIJSKA SOCIOLOGIJA				
Šifra/kod	FIL SOC 309	Status (obavezni ili izborni)	IZBORNI	ECTS	
Ciklus studija	prvi	Semestar		Ak. godina	18/19
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	NEMA				
Jezik izvođenja nastave	BHS				
Nastavnik	Ime i prezime	PROF. DR SALIH FOČO			
	Kontakt podaci	Kabinet: E-mail: Telefon:	Termin konsultacija	NAKON NASTAVE	
Saradnik	Ime i prezime	ASS. TOMISLAV TADIĆ, MA			
	Kontakt podaci	Kabinet: E-mail: Telefon:	Termin konsultacija	NAKON NASTAVE	
Sedmični broj kontakt sati	predavanja _____; seminar _____; vježbe _____				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	U okviru kolegija studenti se detaljnije uvode u najznačajnije teme u okviru suvremene teorijske sociologije.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Cilj kolegija jeste da studenti savladaju osnovne pojmove suvremen teorijske sociologije.				
Ishodi učenja	Od studenata se očekuje da kroz teorijske refleksije izgrade kritički odnos prema postojećim socijalnim ideologijama kako na lokalnom tako i na globalnom nivou.				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1.	Upoznavanje studenata sa sadržajem kolegija i obavezama koje se od njih očekuju.
2.	Što jeste teorijska sociologija. Teorijsko mišljenje u sociologiji i njegov odnos prema empirijskim sociološkim konstrukcijama. Pretpostavke za bavljenje teorijskom sociologijom i njen značaj za shvatanje suvremenih društvenih procesa. Koji fenomeni su fenomeni teorijske sociologije.
3.	Teorija društvene strukturacije Anthony Giddensa kao reakcija na hegemonizam strukturalnog funkcionalizma i marksizma.
4.	Rekonceptualizacija centralnih socioloških problema i kategorija u suvremenoj sociologiji. Osnovni imperativi Giddensove sociologije. Socijalna homeostaza i socijalna distorzija.
5.	Norbert Elias između klasične u suvremene sociologije. Figuracijski model socijalne stvarnosti. Rekuriranje mikrosociologizma. Višekatna društva i modeli igara u sociologiji.
6.	Implementacija Eliasovih teorijskih dostignuća na koncepciju «procesa civiliziranja».
7.	Neofunkcionalizam Jeffrey C. Alexandera i model kulturne sociologije i kulturne hermeneutike. Mogućnost integracije konfliktnih i konsenzualnih teorija o društvu.
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Rekomponiranje socijalne stvarnosti Ulricha Becka na primjeru nastanka svjetskog rizičnog društva. Ferarotijevo shvatanje sociologije kao znanosti o «Krizi»
10.	Helmut Dubiel i koncept fundamentalizma moderne i njegova relacija ka «Civilnim religijama»
11.	Civilne religije Emilia Gentillea i Erica Voegelina. Neortodoksno teoretizirati političke ideologije.
12.	J. Habermas i «problem legitimacije u kasnom kapitalizmu»
13.	Habermasovo shvatanje <i>komunikativne racionalnosti</i> i nedostatnosti Weberove sociologije kao paradigmatičke sociologije zasnovane na izgradnji «idealnih tipova»
14.	Generički strukturalizam Pierre Bourdieua. Sociologija, antropologija, filozofija kao nužno povezane discipline objedinjene oko cilja razumijevanja društvenog svijeta.
15.	Berger-Luckmanova socio-konstruktivistička paradigma. Simbolički univerzumi i problem nastanka i konstruiranja značenja. Socijalni

	konstruktivizam između simboličkog interakcionizma i socijalne fenomenologije A. Shutza.
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)																																					
<p>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra</p> <p>(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</p>	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="461 877 1435 1251"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Seminarski rad - pisani</td> <td>10</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Seminarski rad - usmeni</td> <td>10</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Parcijalni test - prvi</td> <td>30</td> <td>30</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Parcijalni test - drugi</td> <td>30</td> <td>30</td> </tr> <tr> <td>5.</td> <td>Aktivnost u nastavi</td> <td>20</td> <td>20</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: _____ bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <p>Napomena:</p>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Seminarski rad - pisani	10	10	2.	Seminarski rad - usmeni	10	10	3.	Parcijalni test - prvi	30	30	4.	Parcijalni test - drugi	30	30	5.	Aktivnost u nastavi	20	20									Ukupno: _____ bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																																		
1.	Seminarski rad - pisani	10	10																																		
2.	Seminarski rad - usmeni	10	10																																		
3.	Parcijalni test - prvi	30	30																																		
4.	Parcijalni test - drugi	30	30																																		
5.	Aktivnost u nastavi	20	20																																		
Ukupno: _____ bodova			100%																																		
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;</p> <p>b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;</p> <p>c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;</p> <p>d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;</p> <p>e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda;</p> <p>f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>																																				

Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Alexander C. Jeffrey, (2003): The Meanings of Social Life: A Cultural Sociology. Oxford University Press. 2. Bauman, Zygmunt, (2011): Tekuća modernost. Zagreb. Naklada Pelago. 3. Bourdieu, Pierre, (1992): The Logic of Practice. Polity Press. 4. Beck, Ulrich, (2001): Pronalaženje političkog: prilog teoriji refleksivne modernizacije. Naklada Jesenski i Turk. Zagreb. 5. Dentile, Emilio, (2009): Religije politike: između demokratija i totalitarizma. XX.VEK. Beograd. 6. Elias, Norbert, (2007): Što je sociologija? Antibarbarus. Zagreb. 7. Luckma T – Berger P, (1992): Socijalna konstrukcija zbilje. Naprijed. Zagreb. 8. Dubeil, Helmut, (2006): Neizvjesnost i politika. Rabic. Sarajevo.
	<p><i>Dodatna</i></p>
Napomene	

SYLLABUS

Odsjek	Odsjek za sociologiju				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Uvod u paleoetnologiju				
Šifra/kod	FIL ETN 201	Status (obavezni ili izborni)	obavezan	ECTS	5
Ciklus studija	I	Semestar	III	Ak. godina	2018/19.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski				
Nastavnik	Ime i prezime	Doc.dr. Aiša Softić			
	Kontakt podaci	Kabinet: 137 E-mail: aisa.softic@ff.unsa.ba Telefon: +387 33 253 251	Termin konsultacija		
Saradnik	Ime i prezime				
	Kontakt podaci	Kabinet: E-mail: Telefon:	Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	predavanja __2__ ; seminar _____ ; vježbe __1__				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	<p>Pojam i određenje paleoetnologije. Predstavljanje odabranih paleoetnoloških radova čija se tematika vezuje za područje Bosne i Hercegovine kako bi kroz njihovu analizu student što jasnije i potpunije ovladao paleoetnološkom tematikom i razumio specifičnosti paleoetnološkog rada. U središtu pažnje biće paleoetnološki rad u BiH, ali i šire, na području Balkana, što će omogućiti studentu da uoči sličnosti, ali i lokalne i regionalne specifičnosti određenih kulturnih elemenata.</p>				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Sticanje osnovnih znanja o paleoetnologiji, principima i izvorima na kojima počivaju radovi ove tematike, te o svojevrsnoj međuovisnosti i prožimanju arheologije i etnologije na kojem, u načelu, počiva paleoetnologija				
Ishodi učenja	<ul style="list-style-type: none"> - Razvijanje sposobnosti uočavanje osobnosti paleoetnološkog rada te njegovog značaja podjednako i za etnologiju i za arheologiju; - Razumijevanje pojma multidisciplinarnosti i njegove primjene u etnologiji; - Osposobljavanje studenta za samostalnu analizu i interpretaciju literature; - Razvijanje sposobnosti kritičkog promišljanja 				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Upoznavanje studenata sa sadržajem predmeta i koncepcijom vježbi
2.	Paleoetnologija: pojam, sadržaj i određenje (Palavestra, Kramer, David and Kramer)
3.	Arheologija i njen značaj za etnologiju i obrnuto (Porčić, Anđelović, Bajraktarović) Vježbe:Paul. G. Bahn, „Tumačenje ostataka“ U: Arheologija. Tragovima velikih civilizacija -analiza teksta
4.	Paleoetnološki radovi na prostoru Balkana (Županić, Todorović, Gavazzi) Vježbe: Ivica Todorović, Značenje sakralne arhitekture Lepenskog vira - analiza
5.	Začeci paleoetnološkog rada u BiH (Spomenica stogodišnjice rada Zemaljskog muzeja BiH; Glasnik Zemaljskog muzeja BiH – odgovarajuća godišta) Vježbe: Ćiro Truhelka, Frigijska kapa – komad bosanske ženske nošnje (analiza teksta)
6.	Pioniri paleoetnologije: Leopold Gluck i Ćiro Truhelka (Spomenica stogodišnjice rada Zemaljskog muzeja; Glasnik ZM – odgovarajuća godišta) Vježbe: L.Gluck,Tetoviranje kože kod katolika u Bosni i Hercegovini – analiza teksta
7.	Vejsil Ćurčić i njegovi paleoetnološki radovi (Spomenica stogodišnjice rada Zemaljskog muzeja Bosne i Hercegovine – odabrani dijelovi; Glasnik Zemaljskog muzeja BiH – odgovarajuća godišta) Vježbe: Ćurčić, Narodno ribarstvo u Bosni i Hercegovini - diskusija
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Paleoetnološki pristup u izučavanju tradicionalne materijalne kulture (Đorđević-Bogdanović, Stepinac-Fabijanić, Đorđević) Vježbe: Vejsil Ćurčić, Lončarstvo u Orubici na Savi, kotar Bosanska Gradiška – analiza i diskusija
10.	Duhovna kultura u obzoru paleoetnologije (Gavazzi, Benac, Lovrenović, Belaj, Hadžijahić)

	Vježbe: Gavazzi, Vrela i sudbine narodnih tradicija – analiza odabranih dijelova
11.	Značaj Centra za balkanološka istraživanja ANU BiH i njegovih publikacija za paleoetnološki rad u BiH
	Vježbe: M. Suić, Illyrii proprie dicti - diskusija
12.	Ilirsko naslijeđe – paleoetnološki kontekst (Stipčević)
	Vježbe: A. Stipčević, Iliri – povijest, život, kultura – analiza odgovarajućeg poglavlja
13.	Slavensko naslijeđe – paleoetnološki kontekst (Gavazzi, Leger, Hadžijahić)
	Vježbe: M. Gavazzi, Sudbina stare slavenske baštine kod Južnih Slavena – analiza odabranih dijelova
14.	Jezici u paleoetnološkom svjetlu (Gluhak)
	Vježbe: M. Petrić, Tatauiranje i stigmatizacija kod nekih prapovijesnih populacija jugoistočne Evrope – diskusija
15.	Religijske predstave od prahistorije pa nadalje (Benac, Kulišić)
	Vježbe: Posjeta Odjeljenju za arheologiju Zemaljskog muzeja BiH
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Uz obavezan dio nastave, koji se sastoji iz predavanja i vježbi, koristiće se i prezentacija uz upotrebu savremenih tehnologija, zatim analiza, diskusija i rasprava.
---	---

Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:

R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)
1.	Redovno prisustvo	10	10%
2.	Aktivnost na predavanjima i časovima vježbi	20	20%
3.	Polusemestralna provjera znanja	35	35%
4.	Završna provjera znanja	35	35%
Ukupno: <u>100</u> bodova			100%

Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra

(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)

Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:

- Redovno prisustvo predavanjima i vježbama;
- Aktivno učešće u diskusijama; pokazivanje inicijative;
- Polusemestralni ispit;
- Završni pismeni ispit.

Napomena:

Skala ocjenjivanja

Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:

- a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;
 b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;
 c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;
 d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;
 e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda;
 f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.

Literatura

Obavezna.

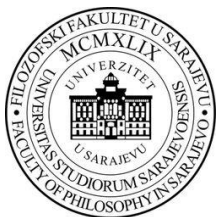
1. Niko Županić, Trojanci i Arijevci: Prilozi praistoriji i paleoetnologiji Male Azije, Egeje i Balkanskog poluostrva. Srpska kraljevska akademija. Beograd, 1911.
2. C. Kramer (ed), Ethnoarheology: Implications of Ethnography for Archeology. Columbia University Press. New York, 1979.
3. A. Palavestra, U službi kontinuiteta, Etno-arheologija u Srbiji. Etnoarheološki problemi 6/3. Beograd, 2011.
4. L. Leger, Slovenska mitologija. Beograd, 1984.
5. Alojz Benac, Religijske predstave prastanovnika južnoslavenskih zemalja. Balkanološki institut ANU BiH. Sarajevo 2012.
6. A. Stipčević, Iliri – povijest, život, kultura. Zagreb, 1989.
7. Vejsil Ćurčić, Narodno ribarstvo u Bosni i Hercegovini. GZM XXII,1910, 2-3, 379-487; XXV, 1913, 3-4, 421-513; XXVII, 1915, 1-2, 37-107; XXVII,3-4, 313-358; XXVIII,1-2, 397-475;
8. Milovan Gavazzi, Kulturno naslijeđe Južnih Slavena u svjetlu etnologije. U: Vrela i sudbine narodnih tradicija. Liber, Zagreb, 1978.
9. Isti, Sudbina stare slavenske baštine kod Južnih Slavena. Beograd, 1959.
10. Špiro Kulišić, Stara slovenska religija u svjetlu novijih istraživanja, posebno balkanoloških. ANU BiH, Sarajevo, 1979.
11. M. Wenzel, Bosanski stil na stećcima i metalu. Sarajevo, 1999. Sarajevo - Publishing. Biblioteka Kulturno naslijeđe Bosne i Hercegovine.
12. Mario Petrić, Običaj tatauiranja kod balkanskih naroda: karakteristike, uloga i porijeklo. Sarajevo, 1973.
13. B. Đorđević-Bogdanović, Tehnologija izrade keramike kroz uporedna arheološka i etnološka istraživanja. Glasnik srpskog arheološkog društva 12, str.7-12. Beograd 1996.
14. M. Hadžijahić, Predislamski elementi u kulturi bosanskih muslimana. Sarajevo, 1973.
15. Dubravko Lovrenović, Stećci. Bosansko i humsko mramorje srednjeg vijeka. Rabic. Sarajevo, 2010. (odabrani dijelovi)
16. V. Belaj, Hod kroz godinu. Mitska pozadina hrvatskih narodnih običaja i vjerovanja. Zagreb, 2007.
17. Ivica Todorović, Značenje sakralne arhitekture Lepenskog vira. Glasnik Etnografskog instituta SANU, 49. Beograd, 2000, str.119-125.

Dodatna

1. B. Anđelović, Antropološka arheologija: od teorije do prakse. Etnološko-antropološke sveske 20(n.s.). Beograd, 2012.
2. A. Palavestra, Dobrosusedsko nemešanje. Srpska arheologija i etnologija. U: Etnologija i arheologija: stanje i perspektive. Zbornik Etnografskog

	<p>instituta SANU 2. Beograd, 2005.</p> <ol style="list-style-type: none"> 3. T. Stepinac-Fabijanić, Paleoetnološka istraživanja kamenih poljskih kućica okruglog tlocrta u Istri. Problemi sjevernog Jadrana, 1988. 4. D. Antonijević, Obredi i običaji balkanskih stočara. Balkanološki institut SANU. Beograd, 1982. 5. M. Porčić, Etnoarheologija - sadašnjost kao ključ za prošlost. Etnoarheološki problemi, n.s., god.I, sv. 2. Bograd, 2006, str. 105-121
Napomene	Sva obavezna i dodatna literatura, ukoliko ne bude postojala u Biblioteci, biće studentima stavljena na raspolaganje od strane predmetnog nastavnika.

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	SOCIOLOGIJA				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Uvod u sociologiju				
Šifra/kod	Fil soc 101	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	4
Ciklus studija	prvi	Semestar	prvi	Ak. godina	2018- 2019
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	nema				
Jezik izvođenja nastave	BHS				
Nastavnik	Ime i prezime	Prof.dr Salih Fočo			
	Kontakt podaci	Kabinet:58 E-mail:salih.foco@ff.unsa.ba Telefon:	Termin konsultacija	Nakon nastave	
Saradnik	Ime i prezime	Ass. Tomislav Tadić, MA			
	Kontakt podaci	Kabinet:51 Email:tomislav.tadic@yahoo.com Telefon:	Termin konsultacija	Nakon nastave	
Sedmični broj kontakt sati	predavanja ___3___; seminar_____; vježbe___3___				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Kolegij ima za cilj studente upoznati s osnovnim teorijskim i metodološkim problemima sociologije te u temeljnom smislu odrediti način konstituisanja i razvoja sociologije kao fundamentalne znanosti o društvu. U okviru kolegijuma radit će se na klasičnim tekstovima utemeljitelja sociologije s posebnim akcentom na sociološke sisteme A. Comtea i E. Durkheima. Pored rada na tekstovima studenti će u formi klasičnih predavanja biti upoznati s osnovnim temama i perspektivama razvijenim u okviru suvremene sociologije. Studentima će biti prezentovano na koji način je sociologija povezana s drugim društvenim i humanističkim znanostima.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Cilj kolegijuma je studente pripremiti za studij sociologije kroz posebne sociološke discipline te osposobiti ih za razumijevanje temeljnih problema				

	nastalih u okviru klasične sociologije.
Ishodi učenja	Od studenata se očekuje da su u stanju raspoznati osnovne pravce i predstavnike u klasičnoj teorijskoj sociologiji, da mogu vladati elementarnim poznavanjem temeljnih tehnika i metoda koje se koriste u primjenjenoj sociologiji, te da su pripremljeni za studij posebnih socioloških disciplina.

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Upoznavanje studenata s režimom izvođenja nastave, obavezama i zadacima koje imaju u toku semestra.
2.	Predavanja: Osnovna pitanja o tome šta konstituira sociologiju kao autonomnu znanost u smislu njenih temeljnih pojmova (društvo, društvena pojava, društvena grupa, društvena pokretljivost. Vježbe: Sociologija A. Comtea. Uvodne napomene, historijski kontekst: filozofski korijeni u francuskom provjetiteljstvu, britanskom empirizmu i njemačkom klasičnom idealizmu.
3.	Predavanja: Antička misao o društvu.
	Vježbe: Sociologija A. Comtea i problem enciklopedijske hijerehizacije znanosti. Šta je relativna autnomija socijalnih fenomena.
4.	Predavanja: Srednji vijek i problemi razvoja socijalne misli u njemu.
	Vježbe: Sociologija A. Comtea i problemi socijalne statike.
5.	Predavanja: Novovjekovna teorija društva
	Vježbe: Sociologija A. Comtea: temeljni probemi društvenog razvitka objektivirani u formu socijalne dinamike.
6.	Predavanja: Teorijski problemi u suvremenoj sociologiji.
	Vježbe: Progressivna teorija razvoja povijesti A. Comtea i njene faze.
7.	Predavanja: Metode istraživanja u sociologiji.

	Vježbe: Sociologija E. Durkheima.
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Predavanja: Tehnike istraživanja u sociologiji Vježbe: Problem produkcije društvene solidarnosti u sociologiji E. Durkheima i pojam socijalne funkcije.
10.	Predavanja: Sociologija i druge prirodne i humanističke znanosti. Vježbe: Problem diobe rada u sociologiji E. Durkheima kritika radne teorije vrijednosti Adama Smitha.
11.	Predavanja: Društvena pokretljivost u američkoj sociološkoj školi. Vježbe: Organska solidarnost i koncepcija socijalne diferencije.
12.	Predavanja: Religija kao forma društvene svijesti. Vježbe: Problem konstitucije socijalnih činjenica u okviru sociologije E. Durkheima.
13.	Predavanja: Kultura kao forma društvene svijesti. Vježbe: Značaj «totemskih» društava u sociologiji E. Durkheima.
14.	Predavanja: Konstitucija i značaj posebnih sociologija. Vježbe: Sličnosti i razlike u Comteovom i Durkheimovom shvatanju društva i njihov uticaj na dalji razvoj sociologije.
15.	Predavanja: Sistematizacija gradiva. Vježbe: Sistematizacija gradiva.
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Predavanja i vježbe. Analiza teksta i klasična predavanja.
---	---

<p>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra</p> <p>(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</p>	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="461 243 1435 621"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Prva semestralna provjera znanja</td> <td>30</td> <td>30</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Druga semestralna provjera znanja</td> <td>40</td> <td>40</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Seminarski rad (pisani)</td> <td>10</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Seminarski rad (usmeni)</td> <td>10</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>5.</td> <td>Aktivnost u nastavi</td> <td>10</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: <u>100</u> bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <p>Napomena:</p>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Prva semestralna provjera znanja	30	30	2.	Druga semestralna provjera znanja	40	40	3.	Seminarski rad (pisani)	10	10	4.	Seminarski rad (usmeni)	10	10	5.	Aktivnost u nastavi	10	10									Ukupno: <u>100</u> bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																																		
1.	Prva semestralna provjera znanja	30	30																																		
2.	Druga semestralna provjera znanja	40	40																																		
3.	Seminarski rad (pisani)	10	10																																		
4.	Seminarski rad (usmeni)	10	10																																		
5.	Aktivnost u nastavi	10	10																																		
Ukupno: <u>100</u> bodova			100%																																		
<p>Skala ocjenjivanja</p>	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>																																				
<p>Literatura</p>	<p><i>Obavezna</i></p> <p>1. S. Fočo. (2011) Sociologija, Svjetlost. Sarajevo. 2. A. Comte. (1989) Kurs pozitivne filozofije, Univerzitetska riječ. Nikšić 3.E. Durkheim. (1972) O podeli društvenog rada, PROSVETA. Beograd.</p>																																				

	<p data-bbox="423 369 537 401"><i>Dodatna</i></p> <ol data-bbox="423 443 1471 800" style="list-style-type: none"><li data-bbox="423 443 1247 474">1. A. Fiamengo: Osnovi opće sociologije. Sarajevo: Veselin Masleša, 1962. <li data-bbox="423 510 1281 541">2. G. Gurvitch: Savremeni poziv sociologije. Sarajevo: Veselin Masleša, 1965. <li data-bbox="423 611 1471 705">3. G. Simmel: 'Kako je moguće društvo?'. U: Georg Zimmel 1858-2008 (Hrestomatija) Novi Sad: Mediterran Publishing I Vojvođanska sociološka asocijacija, 2008. 6. R. Kalanj: Suvremenost klasične sociologije. Zagreb: Politička kultura, 2005. <li data-bbox="423 772 1442 804">4.. Abercrombie, N., Hill, S., Turner, B. S.: Rječnik sociologije. Zagreb: Jesenski i Turk, 2008.
Napomene	

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	SOCIOLOGIJA /SOCIOLOGIJA I ETNOLOGIJA				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Osnovi političke ekonomije				
Šifra/kod	FIL SOC 103	Status (obavezni ili izborni)	OBAVEZNI	ECTS	JP 5, DP 4, FIL- SOC 3
Ciklus studija	I CIKLUS	Semestar	1.	Ak. godina	2018/2019
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	-				
Jezik izvođenja nastave	B/H/S				
Nastavnik	Ime i prezime	Doc.dr. Jelena Gaković			
	Kontakt podaci	Kabinet: 62 E-mail: jelena.gakovic at ff.unsa.ba Telefon: 253 100	Termin konsultacija	Prema rasporedu	
Saradnik	Ime i prezime	Doc.dr. Jelena Gaković			
	Kontakt podaci	Kabinet:62 E-mail: jelena.gakovic at ff.unsa.ba Telefon:253 100	Termin konsultacija	Prema rasporedu	
Sedmični broj kontakt sati	JP predavanja _2_ ; seminar _____ ; vježbe _2_ _____ FIL-S predavanja _1_ ; seminar _____ ; vježbe _1_ _____				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Politička ekonomija kao nauka. Proizvodnja, potrošnja, raspodjela i razmjena. Pojam i nastanak robne proizvodnje. Roba i njena osnovna svojstva. Način izražavanja vrijednosti robe. Postvarenje odnosa proizvodnje. Ekonomska globalizacija svijeta.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Upoznati osnovne kategorije i zakone političke ekonomije koji čine ekonomsku strukturu društva i određuju savremene društvene procese.				

Ishodi učenja	Znanje i razumijevanje pojmova, metode i predmeta političke ekonomije kao nauke od klasičnih utemeljitelja do savremenih predstavnika. Usvajanjem predviđenog gradiva stiču se specifične kompetencije razumijevanja ekonomske strane društvenog života na različitim stepenima društvenog razvitka.
---------------	---

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1.	Pregled primarne i sekundarne literature, upoznavanje studenata sa režimom izvođenja nastave i seminarskim obavezama. Izrada plana rada po sedmicama u skladu sa izvedbenim planom nastave i akademskim kalendarom. Upoznavanje studenata sa kriterijima ocjenjivanja i elementima bodovanja aktivnosti.
2.	Predavanje: Začeci političke ekonomije kao zasebne znanstvene discipline. Vježbe: Analiza odabranih poglavlja djela A. Smith: O porijeklu bogatstva naroda iz obavezne literature.
3.	Predavanje: Predmet i metoda političke ekonomije. Vježbe: Analiza odabranih poglavlja djela A. Smith: O porijeklu bogatstva naroda iz obavezne literature.
4.	Predavanje: Proizvodne snage i proizvodni odnosi. Vježbe: Analiza odabranih poglavlja knjige Korać – Vlaškalić: Politička ekonomija
5.	Predavanje: Robna proizvodnja, roba i njena svojstva, rad kao mjerilo vrijednosti. Produktivnost i intenzivnost rada. Vježbe: Analiza odabranih poglavlja knjige K. Marx : Kapital. Diskusija.
6.	Predavanje: Društvena i pojedinačna podjela rada. Društvene posljedice podjele rada. Vježbe: Grupna vježba i prezentacija rezultata.
7.	Predavanje: Novac i njegove funkcije. Razvoj oblika vrijednosti. Funkcije novca. Vježbe: Prezentacija i odbrana seminarskih radova. Diskusija.
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Predavanje: Zakon vrijednosti u robnoj proizvodnji. Vježbe: Demonstracija djelovanja zakona vrijednosti na primjeru privrednih grana.
10.	Predavanje: Pretvaranje novca u kapital i radne snage u robu. Vježbe: Analiza odabranih poglavlja knjige K. Marx : Kapital. Diskusija
11.	Predavanje: Analiza odabranih poglavlja knjige K. Marx : Kapital. Diskusija Vježbe: Prezentacija i odbrana seminarskih radova. Diskusija.

12.	Predavanje: Proizvodnja apsolutnog i relativnog viška vrijednosti. Vježbe: Analiza odabranih poglavlja knjige K. Marx : Kapital. Diskusija
13.	Predavanje: Kružno kretanje i obrt kapitala. Dioba proizvodnog kapitala na fiksni i cirkulirajući. Vježbe: Analiza odabranih poglavlja knjige K. Marx : Kapital. Diskusija
14.	Predavanje: Raspodjela. Najamnina. Profit i njegova raspodjela. Vježbe: Analiza odabranih poglavlja knjige Korać – Vlaškalić: Politička ekonomija
15.	Predavanje: Razmjena. Ponuda i potražnja i formiranje cijena. Ekonomska globalizacija. Dopunska predavanja po izboru studenata. Završne konsultacije. Vježbe: Analiza odabranih poglavlja knjige Korać – Vlaškalić: Politička ekonomija. Razgovor o usvojenom gradivu u okviru pripreme za predstojeći ispit.
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Predavanja i vježbe. Kombinacija različitih nastavnih metoda koje omogućuju aktivno učešće i kontinuirano praćenje rada studenata.																												
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Seminarski rad</td> <td>20</td> <td>10%</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Prisustvo/aktivnost u nastavi</td> <td>20</td> <td>20%</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Prezentacija /domaći rad</td> <td>10</td> <td>10%</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Polusestrialni ispit</td> <td>25</td> <td>25%</td> </tr> <tr> <td>5.</td> <td>Završni ispit</td> <td>25</td> <td>25 %</td> </tr> <tr> <td colspan="3">Ukupno: __100__ bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Izrada seminarskog rada na odabranu temu u dogovoru sa nastavnikom. 2. Prisustvo i aktivno praćenje i učešće u nastavnom procesu. 3. Domaći rad /prezentacija prema interesu studenta u dogovoru sa nastavnikom. 	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Seminarski rad	20	10%	2.	Prisustvo/aktivnost u nastavi	20	20%	3.	Prezentacija /domaći rad	10	10%	4.	Polusestrialni ispit	25	25%	5.	Završni ispit	25	25 %	Ukupno: __100__ bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																										
1.	Seminarski rad	20	10%																										
2.	Prisustvo/aktivnost u nastavi	20	20%																										
3.	Prezentacija /domaći rad	10	10%																										
4.	Polusestrialni ispit	25	25%																										
5.	Završni ispit	25	25 %																										
Ukupno: __100__ bodova			100%																										

	<p>*(student u toku nastavnog procesa može prikupiti maksimalno 50 bodova i to na osnovu u tabeli navedenih aktivnosti)</p> <p>4. Provjera znanja studenata (PARCIJALNI ISPIT): Test se sastoji od 10 ispitnih pitanja i svako se boduje sa maksimalna 2, 5 boda (minimalna jedinica bodovanja je 0, 5). Ukupan broj bodova po testu je 25. Da bi dobio prolaznu ocjenu student mora prikupiti najmanje 13 bodova. Klasifikacija bodova i ocjena je sljedeća: 13 bodova = ocjena šest (6); 15 bodova = ocjena (7); 20 bodova = ocjena (8); 23 boda = ocjena(9); 25 bodova = ocjena (10).</p> <p>5. Uslov za polaganje završnog ispita je položen test u okviru polusemestralne provjere znanja studenata (test u osmoj sedmici nastave). Bodovanje završnog ispita identično je bodovanju testa I.</p> <p>Napomena:</p>
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>
Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <p>A. Smith: O porijeklu bogatstva naroda. Beograd: Kultura, 1970. K. Marx / F. Engels : Rani radovi. Zagreb: Naprijed, 1978. K. Marx : Kapital. Beograd: Prosveta, 1978. Korać – Vlaškalić: Politička ekonomija. Beograd: Rad, 1961.</p>

	<i>Dodatna:</i>
Napomene	

SYLLABUS

Odsjek	Odsjek za sociologiju				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Savremene teorije u etnologiji i kulturnoj antropologiji				
Šifra/kod	FIL ETN 101	Status (obavezni ili izborni)	obavezan	ECTS	8
Ciklus studija	I	Semestar	I	Ak. Godina	2018/19.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski				
Nastavnik	Ime i prezime	Doc.dr.Aiša Softić			Termin konsultacija
	Kontakt podaci	Kabinet:137 E-mail:aisa.softic@ff.unsa.ba Telefon:+387 33 253 251		Četvrtak, od 10 do 13 sati	
Saradnik	Ime i prezime				Termin konsultacija
	Kontakt podaci	Kabinet: E-mail: Telefon:			
Sedmični broj kontakt sati	predavanja <u> 2 </u> ; seminar <u> </u> ; vježbe <u> 2 </u>				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Predmet je baziran na hronološkom pregledu najznačajnijih teorija u etnologiji i kulturnoj antropologiji. Sadržaj predmeta obuhvata, između ostalog, slijedeće antropološke teorije: evolucionizam, difuzionizam (i savremena „antropologija mjesta“); funkcionalizam, strukturalizam, simbolička i interpretativna antropologija.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Cilj kolegija je upoznati studente sa glavnim teorijama kulture u antropologiji kroz historiju razvoja ove nauke.				
Ishodi učenja	Kroz kolegij studenti će: - steći uvid u osnovna načela na kojima počiva svaka od predstavljenih teorije, - znati najznačajnije predstavnike i njihova djela, - biti u mogućnosti da kompariraju i kritički promišljaju o svakoj od predstavljenih etnoloških/antropoloških teorije.				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Upoznavanje studenata sa sadržajem predmeta i koncepcijom vježbi.
2.	Jednolinijski evolucionizam i njegovi glavni predstavnici (Bastijan, L.H. Morgan) Uticao Morgana na potonje marksiste, shvatanje civilizacije kao kontinuuma; značaj jezika i onoga što on čuva za etnologiju, posebno u kontekstu etnologije srodstva. (Moore; Poarije)
3.	E. B. Tajlor i animistička teorija. Pokušaj rekonstrukcije razvoja religije. (Moore; Poarije) Vježbe: Henri Luis Morgan, <i>Drevno društvo: istraživanje čovekovog razvoja od divljaštva i varvarstva do civilizacije</i> - analiza odabranih poglavlja
4.	Geneza pojma kulture. Doprinos etnologije/antropologije proučavanju čovjeka u njegovoj kulturnoj raznolikosti; napredak civilizacije i hegemonija Zapada. (Abeles) Vježbe: Rut Benedikt, <i>Obrasci kulture</i> – analiza odabranih poglavlja
5.	Antropologija i antropolozi nakon Tajlora, s posebnim osvrtom na Frejzera i njegovo djelo. (Bošković) Vježbe: Frejzer, <i>Zlatna grana</i> – analiza odabranih dijelova
6.	Izvan krutih okvira – Riverz, Kreber. (Bošković; Poarije) Vježbe: prezentacija seminarskih radova
7.	Teorijske postavke Fransa Boasa (Moore; Bošković) Vježbe: prezentacija seminarskih radova
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Difuzionizam i akulturacija. Difuzionizam i globalizacija. (Bošković; Poarije) Vježbe: Mark Abeles, <i>Antropologija globalizacije</i> – analiza odabranih dijelova
10.	Funkcionalizam i njegove glavne odlike. (Moore; Bošković) Vježbe: analiza odabranih poglavlja iz: B. Malinovski, <i>Magija, nauka i religija</i>
11.	Strukturalni funkcionalizam Redklif-Brauna (Poarije; Moore) Vježbe: analiza odabranog poglavlja iz knjige: A.R. Redklif-Braun, <i>Struktura i</i>

	<i>funkcija u primitivnom društvu</i>
12.	Marksizam – rasprava glavnih Marksovih koncepata kao što su superstruktura, ideologija, klasna borba, rad, kapital. Vježbe: analiza odgovarajućeg poglavlja iz <i>Kapitala</i>
13.	Strukturalizam i njegove osnovne premise (Moore; Bošković; Poarije) Vježbe: analiza odabranog poglavlja iz: Klod Levi Stros, <i>Tužni tropi</i>
14.	Simbolička i interpretativna antropologija, s posebnim osvrtom na K. Gerca i njegovo djelo (Moore; Bošković) Vježbe: analiza odabranog poglavlja iz: Kliford Gerc, <i>Tumačenje kultura</i>
15.	Osnovne odlike i pravci istraživanja savremene antropologije (Bošković)
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Uz obavezan dio nastave, koji se sastoji iz predavanja i vježbi, koristiće se i prezentacija uz upotrebu savremenih tehnologija, zatim analiza, diskusija i rasprava.
---	---

Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:

R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)
1.	Redovno prisustvo	5	5%
2.	Aktivnost na predavanjima i časovima vježbi	10	10%
3.	Seminarski rad (usmeno i pismeno)	15	15%
4.	Polusemestralna provjera znanja	35	35%
5.	Završna provjera znanja	35	35%
Ukupno: <u>100</u> bodova			100%

Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra

(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)

Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:

- Redovno prisustvo predavanjima i vježbama;
- Aktivno učešće u diskusijama; pokazivanje inicijative;
- Seminarski rad (usmeno izlaganje i kratka pismena verzija);
- Polusemestralni ispit;
- Završni pismeni ispit.

Napomena:

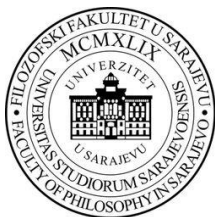
Skala ocjenjivanja

Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:

- a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;
- b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;
- c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;
- d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;
- e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda;
- f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.

Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Jerry D. Moore, <i>Uvod u antropologiju. Teorije i teoretičari kulture.</i> Zagreb, 2002. 2. Frans Boas, <i>Um primitivnog čoveka.</i> Beograd, 1982 3. Bronislav Malinovski, <i>Magija, nauka i religija i druge studije.</i> Beograd, 1971. 4. Clode Levi-Strauss, <i>Strukturalna antropologija.</i> Zagreb, 1989.
	<p><i>Dodatna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Karl Marks, <i>Kapital.</i> Beograd, 1978. 2. Meri Daglas, <i>Čisto i opasno: analiza pojmova prljavštine i tabua.</i> Beograd, 1993. 3. <i>Drugi i sličan: pogled na etnologiju suvremenih društava.</i> Uredila Marine Segalen. Zagreb, 2002. 4. A.R. Redklif- Braun, <i>Struktura i funkcija u primitivnom društvu.</i> Beograd, 1982 5. Kliford Gerc, <i>Tumačenje kultura I i II.</i> Beograd, 1998.
Napomene	<p>Sva obavezna i dodatna literatura, ukoliko ne bude postojala u Biblioteci, biće studentima stavljena na raspolaganje od strane predmetnog nastavnika.</p>

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Odsjek za sociologiju				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	SOCIOLOGIJA RELIGIJE				
Šifra/kod	FIL SOC 301	Status (obavezni ili izborni)		ECTS	5
Ciklus studija	PRVI	Semestar	PETI	Ak. godina	2018- 2019
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta					
Jezik izvođenja nastave	BHS				
Nastavnik	Ime i prezime	PROF. DR. DINO ABAZOVIĆ			
	Kontakt podaci	Kabinet:51 E-mail: Telefon:	Termin konsultacija	NAKON NASTAVE	
Saradnik	Ime i prezime	ASS. TOMISLAV TADIĆ			
	Kontakt podaci	Kabinet:51 Email:tomislav.tadic@yahoo.com Telefon:	Termin konsultacija	NAKON NASTAVE	
Sedmični broj kontakt sati	predavanja ___2___; seminar_____; vježbe___2___				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Upoznavanje studenata/ca s osnovama sociologije religije, odnosno sociološkim interpretacijama religije i problemima sociologije religije; studenti će se upoznati i s osnovnim tipologijama u sociologiji religije, te suvremenim sociološkim aspektima odnosa društvo-religija. Težište predmeta je na sociološkim interpretacijama fenomena religije i religioznosti.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Cilje kolegije je studente oposobiti za vladanje temeljnim kategorijama sociologije religije.				

Ishodi učenja	Ishodi učenja: da se studenta osposobi za razumijevanje osnovnih teorijskih problema u sociologiji religije te da se osposobe za pripremanje raznih tipologija u sociološkom istraživanju religija.
---------------	--

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Uvod: Religijska situacija u suvrmenom svijetu Sociološko određenje pojma „religija“ VJEŽBE: Priroda znanstvenog izučavanja religije. Supstantivne, funkcionalne i politetičke definicije religije. Fenomenologija religije R. Otta. Sveto kao stvarnost <i>sui generis</i> ; numinozno iskustvo svetog; korelacija razumskog i vanrazumskog u konstrukciji kategorije svetog kao <i>a prironog</i> egzistencijala. (Rad na tekstu: R. Otto: Sveto)
2.	PREDAVANJA: - Kontroverze o korijenima religije Religija kao grupni fenomen VJEŽBE: Mircea Eliadeova fenomenologija religije; Šta znači istraživati “forme religijskog iskustva”? Sakralni prostor – Sakralno vrijeme. Sveto kao dio strukture ljudske svijesti – Sveto kao antropološki kontinuum; Geometrija sakralne arhitekture. (Rad na tekstu: Mircea Eliade; Sveto i Profano; Istorija verovanja i religijskih ideja – Tom I.)
3.	PREDAVANJA: Povratak religijama Predmet i zadaci sociologije religije VJEŽBE: Emil Durkheim i polazišta za klasičnu sociološku teoriju religije. Problem sociološkog određenja religije, sociologija religije i teorija spoznaje; Religija i kulturna integracija; Simetrija društvenih i religijskih vrijednosti u Durkheimovom učenju. Eksplicacija religije iz njenog elementarnog određenja: kritičko prevladavanje animizma, naturalizma i totemizma. Polazište za funkcionalističko shvatanje religije (Rad na tekstu: E. Durkheim: Elementarni oblici religijskog života)
4.	PREDAVANJA: Metode sociološkog istraživanja religije VJEŽBE: Max Weber i problemi sociologije religije. Korelacija između privrednih i religijskih sistema iz perspektive koncepta protestantske etike. Odnos poziva i religije; Idiografski karakter znanstvenog izučavanja religije. Podudarnosti između sociološkog interpretiranja države i crkve; Uloga harizmatiskog proroka u povijesti religijskih ideja. (Max Weber: Protestantska etika i duh kapitalizma; Privreda i

	Društvo: Poglavlje o sociologiji religije: M. Hamilton: Sociologija religije-odabrana poglavlja)
5.	PREDAVANJA: Sociološke determinante religioznosti Utjecaj religija u društvu VJEŽBE: Kulturalno-antropološke dimenzije religije. (1) A – Radcliffe-Brown - komplementarizam u razvoju društvenih i religijskih institucija, Kritika Durkheimove i Robertson Smithove pozicije o religiji. Razumijevanje religije kroz “djelovanje”. Priroda religijskih pogrebnih obreda i refleksije o (2) B. Malinowskom. Sporna triangulacija i problem prvenstva: religija – magija – nauka. (3) E.B Tylor i J. Frazer o “minimalnoj definiciji religije”. (Rad na tekstu: 1. A. Radcliffe-Brown: Struktura i funkcija u primitivnom društvu 2. B. Malinowski: Magija, Nauka i Religija)
6.	PREDAVANJA: Religije i društveni konflikti Tipologija religija VJEŽBE: Clifford Gertz i “religija kao kulturalni sistem”. Gertzova definicija religije i njen povijesni značaj. Tendencija ka univerzalizaciji i njene posljedice za sociologiju religije. Analitičko – sociološki pristup u shvatanju religije.
7.	PREDAVANJA: Tipologija religijskih organizacija Tipologija religijskih vođa VJEŽBE: Psihoanalitičko određenje religije S. Freuda. Religija kao izraz nerveze i hysterije. Problem “ocebustva” i “želje” te psihoanalitički problem “ambivalencije”. Koncept “zabrane” kao presudni koncept religijskog iskustva iz perspektive psihoanalize. Melanie Klein i koncept “demonskog” u religiji. Jaques Lacan i problem religije između imaginarnog, realnog i simboličkog. (Rad na tekstu: S. Freud: Totem i Tabu; Budućnost jedne iluzije: Mojsije i Monoteizam)
8.	Polusestrialna provjera znanja studenata
9.	PREDAVANJA: Tipologija vjernika Tipologija odnosa religijskih zajednica i države VJEŽBE: Talal Asad i koncept sekularnog kao političke i epistemske prakse. Problem sekularnog ustava i smisao njegovog uspostavljanja. Genealoški metod u izučavanju religije. Odnos sekularizacija i sekularizam. Kritika esencijalističkog i univerzalističkog shvatanja religije C. Gertza. (Rad na tekstu: Talal Asad: Formacije sekularnog: hrišćanstvo, islam, modernost.
10.	PREDAVANJA: Religija i politika Religije, demokracija i ljudska prava VJEŽBE: Koncept građanskih religija u sociologiji. Građanske religije i njihova povijesna osnova kod Machiavellija i Rousseaua. Sociološki pristup problemu građanskih religija Roberta Bellaha u tekstu “Građanska religija u Americi”. Odnos: nacija – religija – građanstvo. Evolucionistički pristup građanskim religijama iz vizure problema diferencijacije R. Bellaha. Građanske religije i religijski pluralizam. Podudarnosti i transformacije građanskih religija u političke religije u suvremenoj sociološkoj literaturi. Tipologija građanskih religija.
11.	PREDAVANJA: Religije i nacije

	<p>Religije i globalizacija</p> <p>VJEŽBE: Političke teologije Carla Schmitta u kontekstu problema suvereniteta. Suverena iznimka, vanredno stanje i njihovo teološko opravdanje. Sociološki paradoks legitimacije vanreligijskih struktura religijskim struktuama.</p>
12.	<p>PREDAVANJA: Religije i gospodarstvo</p> <p>Religije i ekologija</p> <p>VJEŽBE: Thomas Luckmann i Peter Berger o problemu sekularizacije iz perspektive sociologije religije. Nomička i simbolička funkcija religije, problem alijenacije i legitimacije. Konstrukcija “simboličkih univerzuma značenja”. Kritka suvremene sociologije religije kao “crkveno orijentirane” sociologije. Smisao sintagme “nevidljiva religija”. Sociologija religije između sekularizacije i desekularizacije. (Rad na tekstu: T.Luckmann-P.Berger: Socijalna konstrukcija zbilje)</p>
13.	<p>PREDAVANJA: Religije i brak</p> <p>Religije i žene</p> <p>VJEŽBE: Religija i nasilje. Da li religije generiraju nasilje? Rene Girard i koncept neodvojivosti nasilja i religije; koncept zamjenske žrtve i paradoks (<i>homo</i>) <i>sacera-a</i>. Grčki “farmakhon” i problema “zoe-a”. Sveto žrtvovanje kao povijesni kontinuum izmještanja nasilja izvan zajednice. (R. Girard: Nasilje i Sveto)</p>
14.	<p>PREDAVANJA: Sekularizacija – mit ili stvarnost</p> <p>- Marksistička teorija religije</p> <p>VJEŽBE: Grace Davie i religija u suvremenoj Europi. Model “vjerovanja bez pripadanja”. Koncept “povratka religija” u suvremenom svijetu te model “višestruke modernosti” S.N Eisenstadt. (Rad na tekstu: Grace Davie: Religija u suvremenoj europi – mutacija sjećanja)</p>
15.	<p>PREDAVANJA: Ateizam kao pratilac religije</p> <p>Teorijske kontroverze o budućnosti religije</p> <p>VJEŽBE: Konsultacije i zaključna razmatranja tema koje su se obrađivale tokom semestra.. Podjela potpisa studentima koji su stekli uslove i ispunili semestralne obaveze.</p>
16.	<p>Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)</p>
17.	<p>Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu</p>
18.	

<p>Način izvođenja nastave (oblici i metode)</p>	<p>Predavanja i vježbe</p>
--	----------------------------

<p>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra</p> <p>(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</p>	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="461 243 1435 695"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Prva polusemestralna provjera znanja</td> <td>30</td> <td>30</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Druga polusemestralna provjera znanja</td> <td>40</td> <td>40</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Seminarski rad (pisani)</td> <td>10</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Seminarski rad (usmeni)</td> <td>10</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>5.</td> <td>Aktivnost u nastavi</td> <td>10</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: _____bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <p>Napomena:</p>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Prva polusemestralna provjera znanja	30	30	2.	Druga polusemestralna provjera znanja	40	40	3.	Seminarski rad (pisani)	10	10	4.	Seminarski rad (usmeni)	10	10	5.	Aktivnost u nastavi	10	10									Ukupno: _____bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																																		
1.	Prva polusemestralna provjera znanja	30	30																																		
2.	Druga polusemestralna provjera znanja	40	40																																		
3.	Seminarski rad (pisani)	10	10																																		
4.	Seminarski rad (usmeni)	10	10																																		
5.	Aktivnost u nastavi	10	10																																		
Ukupno: _____bodova			100%																																		
<p>Skala ocjenjivanja</p>	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>																																				
<p>Literatura</p>	<p><i>Obavezna</i></p> <p>1.Cvitković, Ivan (2007.). SOCIOLOGIJA RELIGIJE. Sarajevo: «DES». 2.Cvitković, Ivan (2005.) . RJEČNIK RELIGIJSKIH POJMOVA. Sarajevo: «DES» 3.Cvitković, Ivan (2010.). RELIGIJE SUVRMENOG SVIJETA. Sarajevo: «DES»</p>																																				

Dodatna

1. A.R. Redklif-Braun: (1982): Struktura i funkcija u primitivnom društvu. Prosveta, Beograd.
2. Bronislav, Malinovski: (1971): Magija, nauka i religija i druge studije. Prosveta, Beograd.
3. Emile, Durkheim: (2008): Elementarni oblici religijskog života, Naklada Jesenski i Turk. Zagreb.
4. Grace, Davie: (2005): Religija u suvremenoj Europi: mutacija sjećanja. Golden marketing – Tehnička knjiga. Zagreb
5. Kliford, Gerc: (1998): Tumačenje kultura I-II. XX-vek. Beograd.
6. Maks, Veber: (1976): Privreda i Društvo. Prosveta, Beograd.
7. Malkom, Hamilton (2003): Sociologija religije. Clio. Beograd.
8. Max, Weber: (1989): Protestantska etika i duh kapitalizma. Svjetlost, Sarajevo.
9. Mircea, Eliade: (2002): Sveto i Profano, AGM, Zagreb.
10. Mirča, Elijade: (1991): Istorija verovanja i religijskih ideja – Tom I. Prosveta, Beograd.
11. Peter L. Berger i Thomas Luckmann: (1992): Socijalna konstrukcija zbilje. Naprijed. Zagreb.
12. Rene Žirar: (1990): Nasilje i Sveto. Književna zajednica Novog Sada. Novi Sad.
13. Rudolf, Oto: (1983): Sveto. Svjetlost, Sarajevo.
14. Sigmund, Freud: (1986): Budućnost jedne iluzije. ITRO Naprijed, Zagreb.
15. Sigmund, Freud: (1988): Mojsije i Monotizam. Grafos, Beograd.
16. Sigmund, Freud: (2000): Totem i Tabu. Stari Grad. Zagreb.
17. Talal, Asad: (2008): Formacije sekularnog - hrišćanstvo, islam, modernost. Beogradski krug. Beograd

Napomene

SYLLABUS

Odsjek	Odsjek za sociologiju				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Uvod u etnologiju				
Šifra/kod	FIL ETN 102	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	6
Ciklus studija	I	Semestar	I	Ak. godina	2018/19.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski				
Nastavnik	Ime i prezime	Doc.dr.Aiša Softić			Termin konsultacija
	Kontakt podaci	Kabinet:137 E-mail: aisa.softic@ff.unsa.ba Telefon:+ 387 33 253 251		Ponedjeljak, od 14 do 15 h	
Saradnik	Ime i prezime				Termin konsultacija
	Kontakt podaci	Kabinet: E-mail: Telefon:			
Sedmični broj kontakt sati	predavanja <u> 2 </u> ; seminar <u> </u> ; vježbe <u> 2 </u>				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Historijski razvoj etnologije kao nauke. Terminološki problemi (etnologija, etnografija, antropologija). Teorije i škole u etnologiji. Etnološke metode i izvori. Važnost terenskog istraživanja. Nacionalne škole u etnologiji: evropska vs. američka etnologija. Savremene perspektive i budućnost etnologije.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Upoznavanje studenata sa nastankom i razvojem etnologije kao „nauke o narodu“ te osnovnim pojmovima etnološke znanosti, i to u hronološkom slijedu od prvog izdvajanja etnologije kao zasebne naučne discipline do upoznavanja sa klasicima etnologije i njihovim teoretskim načelima, kao i najnovijim trendovima u savremenoj etnologiji.				
Ishodi učenja	<p>Po okončanju ovog kolegija studenti će moći :</p> <ul style="list-style-type: none"> - Prepoznati porijeklo i značaj etnologije kao zasebne naučne discipline, - Razumjeti historijski kontekst koji je uticao na razvoj etnologije, - Prepoznavati i koristiti u praksi stručnu terminologiju. 				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Upozvanje studenata sa predmetom i načinima izvođenja nastave.
2.	Historija nastanka i razvoja etnologije. „Drugi“ u obzoru srednjeg vijeka. Putovanja i putopis kao etnografski izvor. (Poarije, Bauzinger) Vježbe: Marko Polo, <i>Milion</i> (odabrani dijelovi) – analiza i diskusija
3.	18. vijek – vijek prosvjetiteljstva. Začetak „nauke o čovjeku“. Značaj prelaska s pojma „ljudski rod“ na pojam „ljudska vrsta“. Revitalizacija pojma „divljak“. Antikolonijalistički stav u djelima autora 18. stoljeća. (Bauzinger, Belaj, Poarije) Vježbe: Ibn Haldun: <i>Muqadima</i> (odabrani dijelovi)- analiza i diskusija
4.	Značaj perioda romantizma u razvoju etnološke nauke. Odjek hermetičkog shvatanja naroda u etnologiji početka 19. stoljeća. (Bauzinger, Pavković) Vježbe: analiza teksta Nikole Pavkovića: <i>Antropologija/etnologija – nauka o drugima</i>
5.	Terminološka lutanja. Evropska etnologija i američka antropologija – susreti i razmimoilaženja. Osnovne odrednice etnologije 20. stoljeća. (Bauzinger, Bratanić) Vježbe: prezentacija seminarских radova
6.	Teorije i škole u etnologiji: Jednolinijski evolucionizam, analitičke misaone struje – Boas i njegov koncept kulture; psihologizam i kulturalizam, animizam (Moore, Poarije) Vježbe: prezentacija seminarских radova
7.	Funkcionalizam i njegov najznačajniji predstavnik B. Malinowski. Vježbe: analiza odabranog odlomka iz knjige B. Malinowskog: <i>Argonauti zapadnog Pacifika</i>
8.	Polusestrialna provjera znanja studenata
9.	Strukturalizam C.Levi- Straussa (Moore, Bošković) Vježbe: C. Levi-Strauss, <i>Tužni tropi</i> (odabrani dijelovi – diskusija)

10.	Etnološke metode i izvori. (St. Erlich)
	Vježbe: Intervju u etnografiji – kako ga sastaviti? (primjer i analiza)
11.	Etnolog na terenu. Etički kodeks etnografskih istraživanja. (Potkonjak)
	Vježbe: terenski rad – posjeta nekim od tradicionalnih zanatskih radionica na Bašćaršiji
12.	Materijalna i duhovna kultura u kontekstu etnoloških istraživanja. (Bajraktarović; Hadžidedić)
	Vježbe: posjeta Muzeju Sarajeva
13.	Etnologija i turizam. (Bauzinger)
	Vježbe: prezentacija seminarskih radova
14.	Savremene tendencije u etnologiji: etnologija svakodnevice; „rodna“ etnologija. (Rihtman-Auguštin)
	Vježbe: Dunja Rihtman-Auguštin, <i>Ulice moga grada</i> (analiza odabranih dijelova)
15.	Savremene tendencije u etnologiji: antropologija globalizacije; antropologija migracija. (Abeles; Sulima)
	Vježbe: prezentacija seminarskih radova
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Nastava se realizira kroz predavanja i vježbe, izlaganja seminarskih radova, prezentacije, rasprave i diskusije.
---	--

Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:

R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)
1.	Redovno prisustvo nastavi	5	5%
2.	Aktivnost tokom nastave	10	10%
3.	Seminarski rad	15	15%
4.	Polusemestralni ispit	35	35%
5.	Završni pismeni ispit	35	35%
Ukupno: <u>100</u> bodova			100%

Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra

(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)

Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:

- Redovnom prisutnošću časovima predavanja i vježbi;
- Aktivnom učešću u toku nastave i vježbi;
- Uspješnim izlaganjem i dostvom pisane verzije seminarskog rada;
- Položenim polusemestralnim ispitom;
- Položenim završnim pisemenim ispitom.

Napomena:

Skala ocjenjivanja

Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:

- a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;
 b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;
 c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;
 d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;
 e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda;
 f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.

Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <p>H. Bauzinger, <i>Etnologija. Od proučavanja starine do kulturologije</i>. Beograd, 1999.</p> <p>Ž. Poarije, <i>Istorija etnologije</i>. Beograd, 1999.</p> <p>B. Bratanić, <i>Regionalna ili nacionalna i opća etnologija</i>. Slovenski etnograf X, Ljubljana, 1957, str.7-18.</p> <p>V. Belaj, <i>Plaidoyer za etnologiju kao historijsku znanost o etničkim skupinama. Studia ethnologica</i> 1. Zagreb,1989, str. 9-17.</p> <p>M. Bajraktarović, <i>Osnovi opšte etnologije</i>. Beograd, 1977.</p>
	<p><i>Dodatna</i></p> <p>R. Sulima, <i>Antropologija svakodnevice</i>. Beograd, 2005.</p> <p>M. Abeles, <i>Antropologija globalizacije</i>. Beograd,2014.</p>
Napomene	<p>Ukoliko studenti ne budu mogli doći do obavezne i dodatne literatura u biblioteci Fakulteta, predmetni nastavnik će istu staviti na raspolaganje studentima.</p>

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	SOCIOLOGIJA				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	SOCIOLOGIJA ELITA				
Šifra/kod	FIL SOC 505	Status (obavezni ili izborni)	izborni	ECTS	6
Ciklus studija	II	Semestar	III	Ak. godina	2018/19.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	–				
Jezik izvođenja nastave	BHS				
Nastavnik	Ime i prezime	Docent dr. Vedad Muharemović			
	Kontakt podaci	Kabinet: 59 E-mail: vedad.muharemovic@ff.unsa.ba Telefon: 25 31 19	Termin konsultacija	Srijeda: 9-10	
Saradnik	Ime i prezime				
	Kontakt podaci	Kabinet: E-mail: Telefon:	Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	Predavanja 2 seminar _____; vježbe 2				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Kolegij Sociologija elita sastoji se iz tematskih cjelina koje su usmjerene na interpretaciju i analizu klasičnih i savremenih socioloških teorija o elitama, elitizmu i s njima povezanih topika u oblasti društvene moći, nejednakosti, te posebno političkoj, ekonomskoj, informacijskoj i statusnoj formi oblikovanja privilegiranih društvenih grupa i individua.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Cilj ovog kolegija je upoznati studente sa osnovnim karakteristikama fenomena elitizma, njegovim refleksijama u demokratiziranom društvu, odnosu elita spram fenomena mase i obrnuto kao i sa temeljnim klasičnim i savremenim teorijama elitizma i njihovim interpretacijama ove značajne sociološke kategorije.				

Ishodi učenja	Od studenata se očekuje da razumije i kritički valorizira fenomene elita i elitizma i s njim povezane geneze fenomena moći, društvene nejednakosti, eksploatacije, manipulativizma, instrumentalizacije i diseminacije moći od strane privilegiranih individua i grupa. Studenti bi trebali da jasnije razumijevaju društvene relacije, promjene u sadržini pojma elita/elite u savremenim društvenim, političkim, ekonomskim, kulturnim, informacijskim i mentalnim konstrukcijama i konstelacijama u odnosu na elite i elitizam u klasičnim teorijama i klasičnim društvenim organizacijama u ljudskoj povijesti.
---------------	---

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Uvodna predavanja, upoznavanje studenata sa predmetom sociologije elita i određivanje značaja izučavanja fenomena elita u društvu.
2.	Osvrt na klasične teorije elita Vježbe: Weber: elita-klasa i ekonomska stratifikacija Marxova interpretacija elitizma u okviru klasne nejednakosti i društvene moći Analiza teksta Klasna borba (Marx)
3.	Konzervativne teorije elitizma Vježbe: Biologizam i teorije eugenike
4.	Vladajuća klasa kod Moske Vježbe: O vladajućoj klasi (Moska)
5.	Političke stranke i elitizam Vježbe: Mihels: Sociološki karakter političkih stranaka
6.	Odnos elita-masa u teoriji Vilfreda Pareta Vježbe: Primjena sile u društvu (Pareto) Kruženje elita
7.	Klasične interpretacije problema odnosa između elita i masa Vježbe: Seminarski rad (prezentacija i dijalog) Analiza fenomena gomile (Gustave Le Bone)
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Pojam autonomne individue, problem autonomnost-odnosnost. Vježbe: Seminarski rad (prezentacija i dijalog) Strategijske elite Suzanne Keller
10.	Elite kao savremena sociološka kategorija Vježbe: Seminarski rad (prezentacija i dijalog); Reproduciranje vladajuće klase (P. Bourdieu)
11.	Demokratija i elitizam Vježbe: Seminarski rad Schumpeter: Kapitalizam, socijalizam i demokratija (selektirana poglavlja)
12.	Savremena uloga poslovnih elita Vježbe: rad na odabranim tekstovima
13.	Inteligencija i organsko jedinstvo (inteligencija kao nosilac moći i kao afirmator

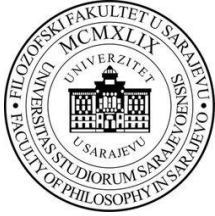
	vladajuće klase i političkih elita) vs. inteligencija kao slobodna i kritički angažirana svijest; inteligencija i univerzalne ideje
14.	Društvene i političke elite u Bosni i Hercegovini i bivšoj Jugoslaviji Vježbe: Rad na odabranim tekstovima
15.	Druga pismena provjera znanja
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Predavanja i vježbe (kombinacija demonstracijske i seminarske rasprave, interaktivni i individualni pristup, metode usmenog izlaganja, dijaloška metoda i izvođenje samostalnih vježbi, metoda rada na tekstu)																																
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Aktivnost u nastavi</td> <td>5</td> <td>5 %</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Seminarski rad</td> <td>5</td> <td>5 %</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Domaći rad / prezentacija</td> <td>10</td> <td>10 %</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Prva polusemestralna provjera znanja</td> <td>20</td> <td>20 %</td> </tr> <tr> <td>5.</td> <td>Druga pismena provjera znanja</td> <td>20</td> <td>20 %</td> </tr> <tr> <td>6.</td> <td>Završni ispit</td> <td>40</td> <td>40 %</td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: 100 bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aktivnost u nastavi evaluira se tokom cijelog semestra te student može na osnovu aktivnog učestvovanja u diskusijama i interpretacijama određenih tema. • Seminarski rad student izrađuje na osnovu formalnih, sadržajnih i metodoloških uvjeta iz određene topike u skladu sa individualnim interesovanjem i kapacitetima. Student određenu temu predlaže predmetnom nastavniku, te ga uz konzultacije izrađuje i predaje u printanoj formi najkasnije do početka decembra 2017. godine. • Domaći rad predstavlja pripremu i izradu određene teme ili određenog poglavlja iz obavezne literature koju potom student prezentira u toku 	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Aktivnost u nastavi	5	5 %	2.	Seminarski rad	5	5 %	3.	Domaći rad / prezentacija	10	10 %	4.	Prva polusemestralna provjera znanja	20	20 %	5.	Druga pismena provjera znanja	20	20 %	6.	Završni ispit	40	40 %	Ukupno: 100 bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																														
1.	Aktivnost u nastavi	5	5 %																														
2.	Seminarski rad	5	5 %																														
3.	Domaći rad / prezentacija	10	10 %																														
4.	Prva polusemestralna provjera znanja	20	20 %																														
5.	Druga pismena provjera znanja	20	20 %																														
6.	Završni ispit	40	40 %																														
Ukupno: 100 bodova			100%																														

	<p>vježbi u formi usmenog izlaganja uz izbor korištenja power-point prezentacije, upotrebe grafoskopa i drugih dostupnih tehničkih pomagala.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Prva polusemestralna provjera znanja izvodi se u toku osme sedmice nastave i obuhvata test od 10 ispitnih pitanja iz tema i oblasti koje su do osme sedmice obrađene kao nastavne jedinice u sklopu predavanja i seminara. • Druga pismena provjera znanja obuhvata test od 10 ispitnih pitanja iz tema i oblasti koje su obrađene kao nastavne jedinice u sklopu predavanja i vježbi u toku druge polovine semestra. Studentu koji iz prve polusemestralne provjere znanja ne prikupi minimalno 10 bodova omogućit će se integralno polaganje pismene provjere znanja koja obuhvata gradivo iz cijelog semestra (prva i druga provjera znanja). • Završni ispit se može organizirati u formi pismene ili usmene provjere znanja iz nastavnih jedinica koje su se obrađivale tokom semestra. • U ovisnosti od broja prikupljenih bodova student dobija ocjenu koja je predviđena dole navedenom skalom ocjenjivanja.
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>
Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <p>Koenen-Iter, Ž. (2005): <i>Sociologija elita</i>. Beograd: Clio. Weber, M. (2013): <i>Politika kao poziv</i>. Zagreb: Jesenski i Turk. Weber, M. (1976): <i>Privreda i društvo</i>. Beograd: Prosveta. Schumpeter, J. A. (1981): <i>Kapitalizam, socijalizam i demokratija</i>. Zagreb: Globus. Mils, R. (1964): <i>Elita vlasti</i>. Beograd: Kultura. Botomor, T. (2008): <i>Elite i društvo</i>. Novi Sad: Mediterran Publishing. Veblen, T. (2008): <i>Teorija dokoličarske klase</i>. Novi Sad: Mediterran Publishing. Galbraith, J. K. (1987): <i>Anatomija moći</i>. Zagreb: Stvarnost. Marks, K. 'Klasna borba'. U: T. Parsons i dr. (1969): <i>Teorije o društvu. Osnovi savremene sociološke teorije</i>. Beograd: Vuk Karadžić. Pareto, V. 'Kruženje elita'. U: T. Parsons i dr. (1969): <i>Teorije o društvu. Osnovi savremene sociološke teorije</i>. Beograd: Vuk Karadžić. Pareto, V. 'Primena sile u društvu'. U: T. Parsons i dr. (1969): <i>Teorije o društvu. Osnovi savremene sociološke teorije</i>. Beograd: Vuk Karadžić. Moska, G. 'O vladajućoj klasi'. U: T. Parsons i dr. (1969): <i>Teorije o društvu. Osnovi savremene sociološke teorije</i>. Beograd: Vuk Karadžić. Mihels, R. 'Sociološki karakter političkih stranaka'. U: T. Parsons i dr. (1969): <i>Teorije o društvu. Osnovi savremene sociološke teorije</i>. Beograd: Vuk Karadžić. Le Bon, G. (2007): <i>Psihologija gomila</i>. Beograd: Gradac. Fočo, S. (2005): Oglеди o tranziciji. <i>Zenica: Dom štampe</i>.</p>

	<p><i>Dodatna</i></p> <p>Scott, J. (1990): The Sociology of Elites. Brookfield, VT. USA.</p> <p>Hartmann, M. (2006): The Sociology of Elites. Routledge: Taylor&Francis Group.</p>
Napomene	Literatura će se dodatno proširivati i akomodirati u skladu sa individualnim interesima studenata. Dostupnost osnovne i dodatne literature će se regulirati u skladu sa bibliotečkim fondom i elektronskim izdanjima.

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	SOCIOLOGIJA				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	SOCIOLOGIJA KULTURE - I				
Šifra/kod	FIL SOC 202	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	8
Ciklus studija	I	Semestar	III	Ak. godina	2018/19.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	-				
Jezik izvođenja nastave	BHS				
Nastavnik	Ime i prezime	Docent dr. Vedad Muharemović			
	Kontakt podaci	Kabinet: 59 E-mail: vedad.muharemovic@ff.unsa.ba Telefon: 25 31 19	Termin konsultacija	Ponedjeljak: 9-13	
Saradnik	Ime i prezime	Tatjana Žarković, MA			
	Kontakt podaci	Kabinet: 62 E-mail: tatjana.zarkovic@ff.unsa.ba Telefon: 25 31 22	Termin konsultacija	Utorak: 10-13	
Sedmični broj kontakt sati	Predavanja: 2		seminar: 2	vježbe -	
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Kolegij tematizira širok raspon fenomena koji su produkt ljudskog mišljenja i njegovih objektivacija u formi simboličkih reprezentacija koje se u generalnom smislu mogu imenovati pojmom kulture. Fokus je usmjeren na analitičko razumijevanje suodnosa priroda-kultura, kultura-društvo, kultura-kulture, institucionalno utemeljenje kulturnih formi i institucionalno i vaninstitucionalno realizovanje i kontinuiranje kulturnih formi i fenomena. Kolegij sadrži predstavljanje najznačajnijih klasičnih i savremenih mikrosocioloških i makrosocioloških tema i teorija te osnovni prikaz suodnosa kulture, obrazovanja, umjetnosti, politike i društvenih normi i vrijednosti.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Cilj kolegija je da se studenti dodiplomskog studija sociologije, filozofije i sociologije i dvopredmetnih studijskih grupa upoznaju sa temeljnih determinacijama koje kultura ima u svakodnevnicima, u društvenoj ontologiji i				

	fenomenologiji kako na nivou rutinizovanih matrica i latentnih formi djelatnosti tako i na nivou makrosocioloških relacija, institucija, sa dijapazonom od individualnih aktera i njegovih kultivacija i sublimacija, preko društvenih organizacija i institucija, nacionalnih kulturnih reprezentacija, te u konačnom kulturalnih trendova i inter-kulturnih i transkulturalnih determinanti u društvenom svijetu.
Ishodi učenja	Studenti bi trebali da se osposobe za kritičko, komparativno i interpretativno analiziranje i razumijevanje kulturnih formi kao simboličkih reprezentacija društvene stvarnosti, da uvide suodnose raznovrsnih kulturalnih objekata, mentalnih reprezentacija, institucija, normi i društvenih vrijednosti, da razumijevaju kontinuitet i diskontinuitet kulturalnih objektivacija, kulture kao sistema znakova, ali i odnos između kulture, moći, ukusa, te društvenog, klasnog i političkog statusa individua i grupa.

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Pregled literature, upoznavanje studenata sa režimom izvođenja nastave i obavezama studenata
2.	Pojam kulture; odnos između kulture i društva; kultura kao društvena činjenica i kao društveno djelovanje Seminar: Weber Alfred- temelji njegove sociologije kulture i razlika između istorijskih procesa, procesa civilizacije I kulturnih pokreta u njegovoj teoriji Obavezna literatura- Weber Alfred: Kulturna povijest kao sociologija kulture
3.	Teorijske diferencijacije u definiranju pojma kulture Seminar Antropološki bazirane teorije kulture: Gehlen Arnold- Shvatanje čovjeka i specifičnosti njegovog položaja
4.	Sociološka analiza fenomena kulture masovnog društva Seminar: Antropološki bazirane teorije kulture: Levi Stros- Značaj mitova i rituala u shvatanju kulture
5.	Nietzscheovo razumijevanje kulture Seminar: Lyotard, Jean-François – Predstavljanje nepredstavljivog
6.	Nietzscheovo razumijevanje kulture II Seminar: Materijalizacija pojma kulture u kritičkoj teoriji (Frankfurtska škola)- “Kulturna indrustrija”
7.	Mitsko u kulturi i umjetnosti (Wagnerov Prsten Nibelunga) Seminar: Materijalizacija pojma kulture u kritičkoj teoriji (Frankfurtska škola)- Umjetničko djelo u vijeku svoje tehničke reprodukcije

8.	Polusestrialna provjera znanja studenata
9.	Osnove sociologije muzike Seminar: Ritzerovo razumijevanje <i>mcdonaldizacije</i> društva
10.	Mikrosociološko razumijevanje kulturnih formi Seminar: : Walter Benjamin “Umjetničko djelo u vijeku svoje tehničke reprodukcije”, Nolit Beograd. 1974, str 114-149.
11.	Eliasovo razumijevanje kulture Seminar: Teorija kulture Pierra Bourdieu-a- Ukus kao sredstvo socijalne distinkcije;
12.	Triangulacija vrijednosti moći i interesa Weberova analiza odnosa kulture, politike i ekonomije Seminar: Teorija kulture Pierra Bourdieu-a Tijelo kao znak kulture
13.	Teorija kulturalnih ciklusa Seminar: Teorija kulture Pierra Bourdieu-a Dvostruka funkcija habitusa
14.	Teorija kulturalnih ciklusa II Seminar: Studije kulture u teoriji Stuart Hall-a (encoding-decoding model komunikacije)
15.	Druga pismena provjera znanja
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Predavanja i vježbe (kombinacija demonstracijske i seminarske rasprave, interaktivni i individualni pristup, metode usmenog izlaganja, dijaloška metoda i izvođenje samostalnih vježbi, metoda rada na tekstu)
---	--

Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:

R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)
1.	Aktivnost u nastavi	5	5 %
2.	Seminarski rad	5	5 %
3.	Domaći rad / prezentacija	10	10 %
4.	Prva polusemestralna provjera znanja	20	20 %
5.	Druga pismena provjera znanja	20	20 %
6.	Završni ispit	40	40 %
Ukupno: 100 bodova			100%

Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:

- Aktivnost u nastavi evaluira se tokom cijelog semestra te student može na osnovu aktivnog učestvovanja u diskusijama i interpretacijama određenih tema.
- Seminarski rad student izrađuje na osnovu formalnih, sadržajnih i metodoloških uvjeta iz određene topike u skladu sa individualnim interesovanjem i kapacitetima. Student određenu temu predlaže predmetnom nastavniku, te ga uz konzultacije izrađuje i predaje u printanoj formi najkasnije do početka decembra 2017. godine.
- Domaći rad predstavlja pripremu i izradu određene teme ili određenog poglavlja iz obavezne literature koju potom student prezentira u toku vježbi u formi usmenog izlaganja uz izbor korištenja power-point prezentacije, upotrebe grafoskopa i drugih dostupnih tehničkih pomagala.
- Prva polusemestralna provjera znanja izvodi se u toku osme sedmice nastave i obuhvata test od 10 ispitnih pitanja iz tema i oblasti koje su do osme sedmice obrađene kao nastavne jedinice u sklopu predavanja i seminara.
- Druga pismena provjera znanja obuhvata test od 10 ispitnih pitanja iz tema i oblasti koje su obrađene kao nastavne jedinice u sklopu predavanja i vježbi u toku druge polovine semestra. Studentu koji iz prve polusemestralne provjere znanja ne prikupi minimalno 10 bodova omogućit će se integralno polaganje pismene provjere znanja koja obuhvata gradivo iz cijelog semestra (prva i druga provjera znanja).
- Završni ispit se može organizirati u formi pismene ili usmene provjere znanja iz nastavnih jedinica koje su se obrađivale tokom semestra.
- U ovisnosti od broja prikupljenih bodova student dobija ocjenu koja je predviđena dole navedenom skalom ocjenjivanja.

Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra

(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)

Skala ocjenjivanja

Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:

- a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;

	<p>b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;</p> <p>c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;</p> <p>d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;</p> <p>e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda;</p> <p>f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>
Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <p>Berger, P., Luckmann, T. (1992): <i>Socijalna konstrukcija zbilje</i>. Zagreb: Naprijed.</p> <p>Weber, M. (1989): <i>Protestantska etika i duh kapitalizma</i>. Sarajevo: Logos.</p> <p>Spengler, O. (1998): <i>Propast Zapada</i>. Zagreb: Demetra.</p> <p>Bourdieu, P. (2011): <i>Distinkcija. Društvena kritika suđenja</i>. Zagreb: Antibarbarus.</p> <p>Levi-Stros, K. (1978): <i>Divlja misao</i>. Beograd: Nolit.</p> <p>Gehlen, A. (1990): <i>Čovjek</i>. Sarajevo: Logos.</p> <p>Horkheimer, M., Adorno, T. (1989): <i>Dijalektika prosvjetiteljstva</i>. Sarajevo: Logos.</p> <p>Liotar, J.-F. (1988): <i>Postmoderno stanje</i>. Novi Sad: Bratstvo-Jedinstvo.</p> <p>Elias, N. (1996): <i>O procesu civilizacije: sociogenetska i psihogenetska istraživanja</i>. Zagreb: Antibarbarus.</p> <p>Fink, E. (1984): <i>Osnovni fenomeni ljudskog postojanja</i>. Beograd: Nolit.</p> <p>Benjamin, W.(1974): <i>Eseji</i>. Beograd: Nolit.</p>
	<p><i>Dodatna</i></p> <p>Kloskowska, A. (2003): <i>Sociologija kulture</i>. Sarajevo: Krug 99.</p> <p>Labus, M. (2001): <i>Umjetnost i društvo. Ontološki i socio-antropološki temelji suvremene umjetnosti</i>. Zagreb: Institut za društvena istraživanja</p> <p>Morin, E. (1967): <i>Duh vremena: eseji o masovnoj kulturi</i>. Beograd: Kultura.</p>
Napomene	-